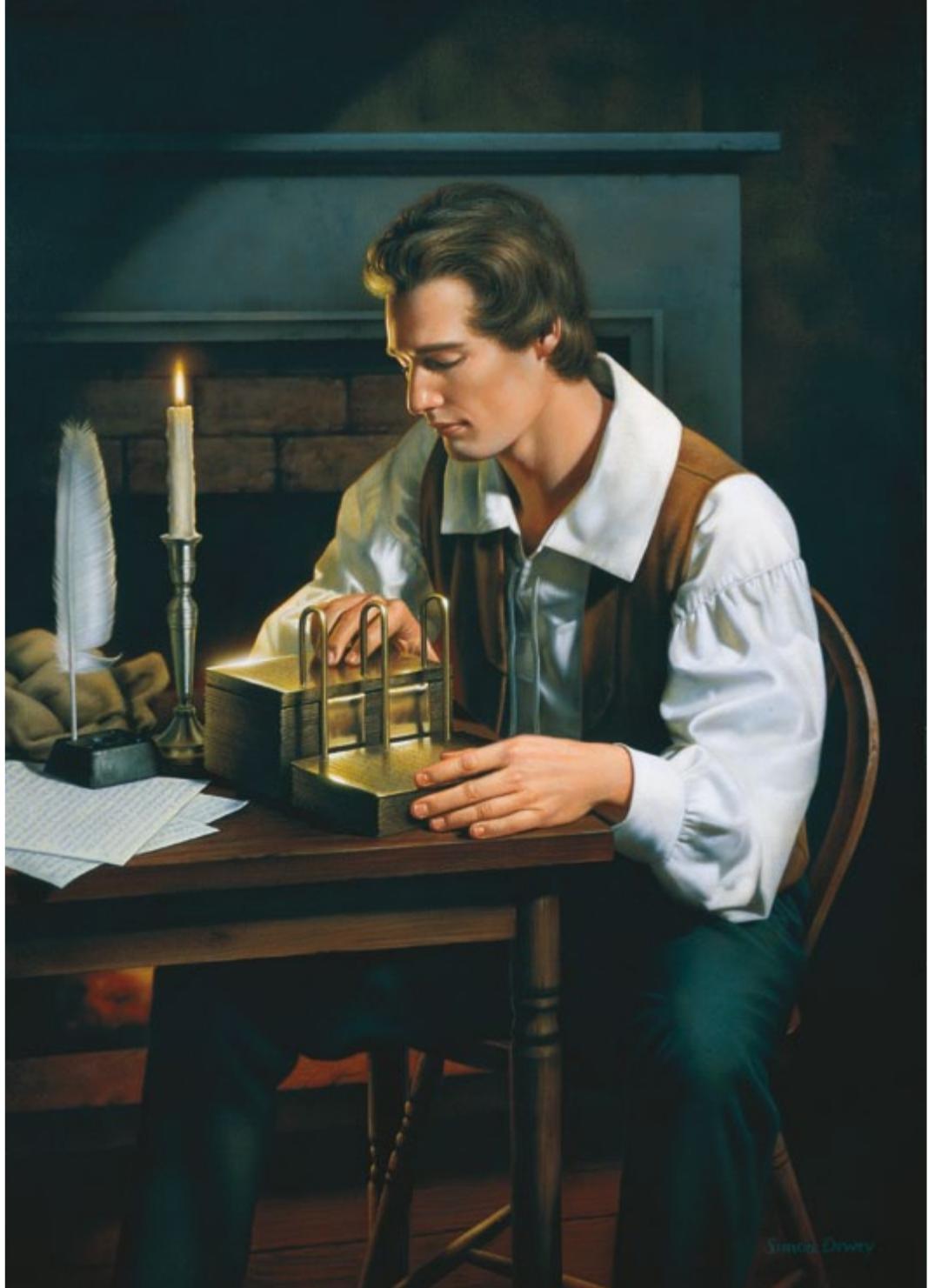

NY FIANGONAN'I JESOA KRISTY HO AN'NY OLOMASIN'NY ANDRO FARANY • ÔKTÔBRA 2011

Lahona

NY BOKIN'I MÔRMÔNA:
TESTAMENTA IRAY HAFA MOMBA
AN'I JESOA KRISTY

Avy Tamin'ny alalan'ny Fanomezam-pahasoavan'Andriamanitra sy ny Heriny, nataon'i Simon Dewey

Ny Bokin'i Môrmôna, izay navoaka tamin'ny alalan'ny Mpaminany Joseph Smith dia dikan-tenin'ireo takelaka fahiny "izay nosoratana araka ny didy ary koa araka ny fanahin'ny faminaniana sy ny fanambarana—nosoratana sy nofhezina ho an'ny Tompo izany mba tsy azo potehina—mba havoaka noho ny fanomezam-pahasoavan'Andriamanitra sy ny heriny amin'ny

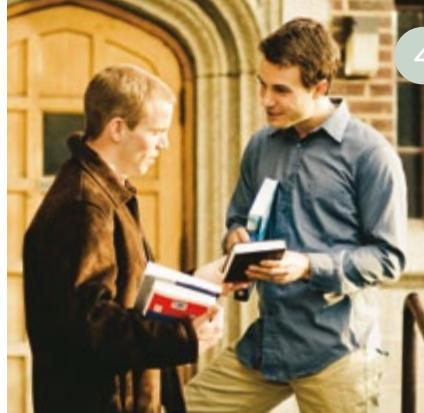
alalan'ny fandikana— . . .

" . . . Dia ny mba hampisehoana amin'ny sisa tavela amin'ny mpianakavin'i Israely, ny maha-lehibe ny zavatra efa nataon'ny Tompo ho an'ny razany; ny hahafantarany ny fanekempihavanana'ny Tompo, mba tsy holavina mandrakizay izy—Ary koa ny mba handresen-dahatra ny Jiosy sy ny Jentilisa fa i JESOA no KRISTY" (pejin-dohatenin'ny Bokin'i Môrmôna).

Liahona,
Ôktôbra 2011

4

46

HAFATRA

4 Hafatra avy amin'ny Fiadidiana Voalohany: Ireo Fampantanantenana Sarobidin'ny Bokin'i Môrmôna

Nataon'ny Filoha
Thomas S. Monson

46 Hafatra ho an'ny Famangiana Isan-tokantrano: Raha toa ka Tsy Miroanahana Isika

EO AMIN'NY FONONY

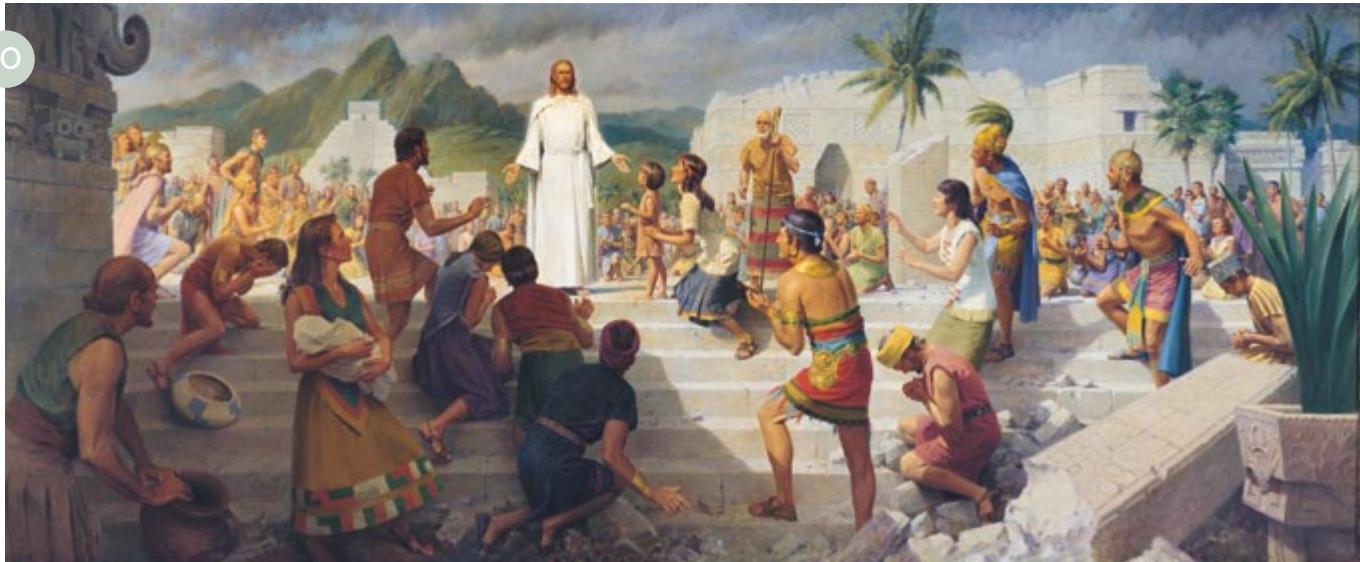
Ao aloha: Sary nataon'i John Luke; *Mba Hahafantaranao*, nataon'i Gary Kapp, nahazoana lalana avy tamin'i Andriamatoa sy Ramatoa David Larsen, tsy azo adika. Ao ambadika: *Sarin'i Kristy*, nataon'i Heinrich Hofmann, nahazoana lalana avy tamin'i C.Harrison Conroy Co.

Tonga soa ato amin'ity Laharana Manokana ity

Vitsy ny lohahevitra izay mendrika hanokanana laharana iray manontolo, fa iray amin'izany ny Bokin'i Môrmôna. Ato amin'ity laharana ity dia mijoro ho vavolombelona ny amin'ity boky soratra masina miavaka ity ireo mpaminany taloha sy ankehitriny ary koa ireo mpikambana manerana an'izao tontolo izao. Mifono fahagagana ny fiavany. Porofo mivaingana momba ny Famerenana amin'ny Laoniny izany. Vato ifaharan'ny fotopampianarantsika izany. Ary nosoratana ho an'ny androntsika izany—izay mampianatra mazava sy amin'ny fomba tsotra ny fotopampianaran'i Kristy mba hanorenana ny finoantsika ary hanamafisana orina ny fianakavantsika.

Na dia tsy hahita ny ankamaroan'ireo departemanta mahazatra fahita amin'ny *Liahona* aza ianao, dia hita ato ny Hafatra avy amin'ny Fiadidiana Voalohany (pejy 4) ary ny Hafatra ho an'ny Famangiana Isan-tokantrano (pejy 46). Ireo hafatra ireo sy ireo lahatsoratra rehetra hafa dia mizara fijo-roana ho vavolombelona sy fampianarana avy ao amin'ny Bokin'i Môrmôna.

Manasa anareo izahay handalina ombam-bavaka ity laharana ity, handray ireo hafatra ao am-ponareo ary hizara izany—ary ny Bokin'i Môrmôna—amin'ny hafa.

LAHATSORATRA MANOKANA

6 Ny Mpaminany Joseph Smith: Mpandika tenin'ny Bokin'i Môrmôna

Lasa mpandika teny nentanim-panahy an'ilay "boky marina indrindra ... eto an-tany", tam'in'ny alalan'ny herin'Andriamanitra ny zatovolahy iray izay tsy nandia fianarana.

10 Ny Zavatra Ampianarin'ny Bokin'i Môrmôna momba ny Fitiavan'Andriamanitra

Nataon'ny Loholona
Russell M. Nelson

16 Ny Tantaran'ny Bokin'i Môrmôna

Ity lahatsoratra ity dia afaka manampy anao hampiana- tra ireo ankizy tantara manan-danja avy amin'ity boky soratra masina ity.

20 Zava-niseho araka ny Vanimpotoana ao amin'ny Bokin'i Môrmôna

Fanehoana an-tsary an'ireo olona manan-danja, na-nomboka tamin'ny Jaredita

tamin'ny 2200 Talohan'i J.K. ka hatramin'ny fiafararan'ny sivilisa-siôna Nefita 420 Taorian'i J.K.

22 Iza no Nanoratra ny Bokin'i Môrmôna?

Ny asa soratr'ireo mpaminany fahiny sy ny olona iray mpanambatra rakitsoratra nentanim-panahy ary ny mpandika teny iray tamin'ny andro farany no nahazoana ny Bokin'i Môrmôna.

24 Ny Bokin'i Môrmôna: Vavolombelona Iray miaraka amin'ny Baiboly

Indreto misy fotopampianarana fototra 14 ampianarina ao amin'ny Baiboly izay ijoroan'ny Bokin'i Môrmôna ho vavolombe-lona ihany koa.

28 Ny Fomba Fandalinana ny Bokin'i Môrmôna

Nataon'ny Loholona
D. Todd Christofferson

Antony telo sy fomba telo tokony handalinana ity boky soratra masina miavaka ity.

32 Ny Nofin'i Lechia: Mihaazona Mafy ny Anja-by

Nataon'ny Loholona

David A. Bednar

Mampianatra antsika ny fomba hihaazonana mafy amin'ny teni-n'Andriamanitra nynofin'i Lechia.

38 Ny Bokin'i Môrmôna: Manamafy Orina ny Finoantsika an'i Jesoa Kristy

Nataon'ny Loholona
Neil L. Andersen

Manasa antsika sy ny fianakavantsika hametraka finoana amin'ny Tompo Jesoa Kristy ny Bokin'i Môrmôna, izay hanampy ny fianakavantsika hahita fahombiazana.

47 Hira: Ireo Miaramila Roa Arivo Lahy

Nataon'ny Bonnie Hart Murray
sy i Janice Kapp Perry

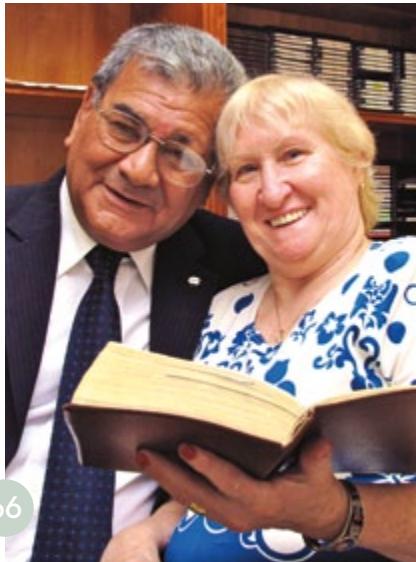
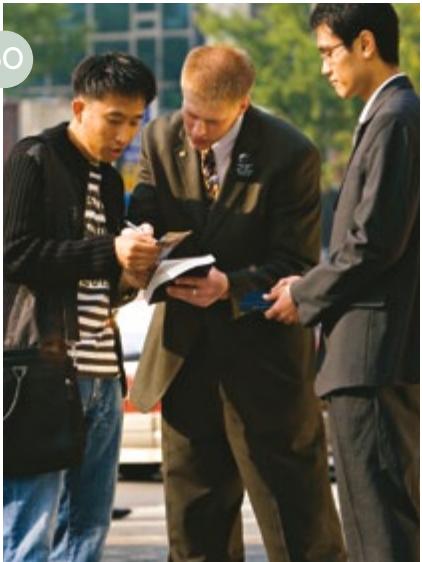
48 Fampianarana Ho an'ny Androntsika

Mizara fahamarinana avy ao amin'ny Bokin'i Môrmôna izay afaka ny hitarika antsika amin'izao andro izao ireo mpaminany sy apôstôly velona.

52 Ny Bokin'i Môrmôna— Vato ifaharan'ny Fivavahantsika

Nataon'ny Filoha
Ezra Taft Benson

Ity lahateny tsotra ity, izay natao 25 taona lasa izay, dia ahitana fijoroana ho vavolombelona tsy voafetran'ny fotoana ary torolalana mahakasika ny Bokin'i Môrmôna.

BOKY ÔKTÔBRA 2011 BOKY. 11 LAH. 3
LIAHONA 09690 654

Gazetoky ofisialy iraisam-pirenena an'ny Fianganonan
Jesoa Kristy ho an'ny Olomasin'ny Andro Farany

Ny Fiadianana Voalohany: Thomas S. Monson,
Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Ny Kôlejin'ny Apôstoly Roambinifolo: Boyd K. Packer,
L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales,
Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook,
D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Mpanomanana ny fanontana: Paul B. Pieper
Mpanorohovitrya: Keith R. Edwards, Christoffel Golden Jr.,
Per G. Malm

Tale mpitantana: David L. Frischknecht

Talen'ny Fandrindrana sy ny Fanontana:

Vincent A. Vaughn

Talen'ny Fandrafetana Sary: Allan R. Lovborg

Mpitantana ny Fanontana: R. Val Johnson

Mpitantana Mpanampy amrin'ny Fanontana:
Jenifer L. Greenwood, Adam C. Olson

Mpiara-miasa akaiky ao amrin'ny Famoahana:

Susan Barrett, Ryan Carr

Mpiara-miasa ao amrin'ny Fanontana: Brittany Beattie,
David A. Edwards, Matthew D. Flinton, LaRene Porter
Gaunt, Larry Hiller, Carrie Kasten, Jennifer Maddy, Lia
McClanahan, Melissa Merrill, Michael R. Morris, Sally J.
Odekirik, Joshua J. Perkey, Chad E. Phares, Jan Pinborough,
Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Marissa A. Widdison
Melissa Zenteno

Tale Mpitantana ny Hai-tao: J. Scott Knudsen

Talen'ny Hai-tao: Scott Van Kampen

Talen'ny Famoahana: Jane Ann Peters

Tompon'andraikitra ambonin'ny Hai-tao: C. Kimball
Bott, Thomas S. Child, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen,
Scott M. Mooy

Mpiara-miasa amrin'ny Fandrafetana Sary sy ny

Famokarana Sary: Colette Nebeker Aune, Howard G.
Brown, Julie Burdett, Reginald J. Christensen, Kim
Fenstermaker, Kathleen Howard, Denise Kirby, Ginny J.
Nilson, Ty Pilcher

Mpanara-maso Alohan'ny Fanontana: Jeff L. Martin

Talen'ny Fanaovana Printy: Craig K. Sedgwick

Talen'ny Fanapariahana: Evan Larsen

Tompon' andraikirity ny fandikan-teny:

Ifano Rasolondraibe

Mpandika teny: Rakotonrasoa Ziva Lalarivelosy,
Rabemalanto Lucia, Raobelimananaiaina Barége

Ho an'ny famandrihana sy ny sarany ivelan'i Etazonia
sy Kanadà dia manatona ny mpiandraikitra ny foibe
fanapariahana any amrin'ny Fianganana eo amrin'ny toerana
misy anao na ny mpitarika ao amrin'ny paroasy na sampaana
misy anao.

Alefaso amrin'izao adiresy izao ny taratasy sy ny
fanontaniana Liahona, Rm. 2420, 50 E. North Temple
St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; na alefaso
e-mail amrin'ny: liahona@ldschurch.org.

Ny *Liahona* (teny ayo amrin'ny Bokin'i Môrmôna izay
midika hoe "kompa" na "mpitari-dalana") dia avoka
amin'ny teny Albaniana, Alema, Anglisy, Armeniana,
Bislama, Boligariana, Danoa, Espaniola, Estoniana, Fijiana,
Finisy, Frantsy, Grika, Hôlandey, Hongora, Indoneziana,
Isilandey, Italiana, Japôney, Kambojiana, Kiribatiana, Koreana,
Kroasiana, Lativiana, Litoaniana, Malagasy, Marîsalizy,
Mongoliانا, Norveziana, Okireniiana, Ondo, Pôlôney,
Portogey, Romaniana, Rosiana, Samoana, Séboanô,
Siloveniana, Sinoa, Soedoa, Tagalogy, Tahisiana, Tailandey,
Tonganà, Tseyky ary Vietnamianiana (Ny fivoahany'ny boky da
miovaova araka ny tenim-pirenena nanoratana azy.)

© 2011 an'ny Intellectual Reserve, Inc. Zo rehetra
voatokana. Natonata tany Etazonia.

Ny Lahatsoratra sy ny sary ao amrin'ny *Liahona* dia azo adika
raha sendra ilaina any am-pianganana na ao an-tokantrano
ka tsy atao itadiavam-bola. Ny sary dia tsy azo toerana
raha misy famerana mikasika izany amin'ny toerana
fanaovana famanahariana eo amrin'lay sary. Ny fanontaniana
momba ny fahazo-dalanana tamin'ny fandikiana dia alefaso
amin'izao adiresy izao: Intellectual Property Office, 50 E.
North Temple St., Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail:
cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

October 2011 Vol. 11 No. 3. LIAHONA (USPS 311-480)
Malagasy (ISSN 1525-7592) is published four times a year (April,
May, October, and November) by The Church of
Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple,
Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$2.00
per year; Canada, \$2.40 plus applicable taxes. Periodicals
Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice
required for change of address. Include address label from
a recent issue; old and new address *must* be included.
Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake
Distribution Center at address below. Subscription help
line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard,
American Express) may be taken by phone. (Canada Poste
Information Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake
Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368,
Salt Lake City, UT 84126-0368.

59 Asa Masina Iray

Nataon'i David A. Feitz

60 Raha Tena Te-Hahafantatra Ianao, dia Hahafantatra Tokoa

Nataon'ny Loholona Walter F.
González

*Fomba efatra azonao ahafanta-
rana fa ny Bokin'i Môrmôna dia
avy amrin'ny fitaomam-
panahin'Andriamanitra.*

65 Sary: Feo avy any amin'ny Vovoka

66 Nisy Afo Nirehitra Tao Anatiko

Nataon'i Michael R. Morris

*Ny andro nahaizan'i Eduardo
Contreras namaky teny no
andro nahazoany fijoroana ho
vavolombelona koa momba ny
Bokin'i Môrmôna.*

68 Ny Fomba Nanovan'ny Bokin'i Môrmôna ny Fainako

72 Ho an'ny Fiteny sy ny Olona Rehetra

Nataon'i Lia McClanahan

*Ho an'ny Olomasin'ny Andro
Farany manerana an'izao
tontolo izao dia tsy misy zavatra
mihoatra noho ny fiananana
ny Bokin'i Môrmôna amrin'ny
fitenin-drazany.*

76 Fanontaniana Fametraka Matetika mikasika ny Bokin'i Môrmôna

80 Fijoroana ho vavolombelona iray, Fanekepihavanana iray ary Tenivavolombelona iray

Nataon'ny Loholona

Jeffrey R. Holland

*Mijoro ho vavolombelona momba
ity boky ity aho ka manao izany
amim-pahatokiana toy ireny
hoe nahiita ireo takela-bolamena
ireny niaraka tamin'ireo Vavo-
lombelona Telo sy Valo.*

*Maro amrin'ireo sary ao amrin'ity
laharana ity no ahitana ny fampise-
hoana ny Liahôna izay azon'i Lehiha.
Tsy miafina ireo Liahôna ireo ary
mety tsy dia tena hitovy amrin'ity iray
hita etsy ambony ity, saingy ianao
sy ny fianakavianao dia afaka hifaly
hitady ny isan'ireo Liahôna hitanareo
ato amrin'ity laharana ity.*

Nataon'ny Filoha
Thomas S. Monson

Ireo Fampanantenana Sarobidin' NY BOKIN'I MÔRMÔNA

Taona maro lasa izay dia nijoro teo anilan'ny fandrian'ny raim-pianakaviana tanora iray izay teo am-bavahaonan'ny fahafatesana aho. Nijoro teo akaiky teo ny vadiny sy ireo zanany roa izay nitaintaina. Noraisiny tamin'ny tànany ny tànako, ary tao anatin'ny fijery feno fitalahoana izy no nilaza hoe: "Eveka, fantattro fa efa ho faty aho." Lazao ahy izay mitranga amin'ny fanahiko rehefa maty aho."

Nanao vavaka mangina aho mba hahazo ny fitarihan'ny lanitra ary tsikaritro teo amin'ny latabatra kely teo akai-kin'ny fandrianany ny triptika iray. Noraisiko ilay boky ary dia navadiko ireo pejy. Tampoka teo dia tsikaritro fa sendra teo amin'ny toko fahaefapolon'ny Almà tao amin'ny Bokin'i Môrmôna aho raha tsy nila ezaka manokana avy tamiko akory. Novakiako taminy ireto teny ireto:

"Indro, izany dia efa nampahalalain'ny anjely iray ahy, satria ny fanahin'ny olon-drehetra, raha vantany vao miala ity vatana mety maty ity, . . . dia entina mody any amin' Ilay Andriamanitra izay nanome aina azy.

"Ary . . . ny fanahin'ireo izay marina dia raisina ao amin'ny toetry ny fahasambarana izay antsoina hoe para-disa, dia ny toetry ny fitsaharana, ny toetry ny fiadanana izay hialany sasatra amin'ny fahasahiranana rehetra sy ny fiahiahiana rehetra ary ny alahelo." (Almà 40:11–12).

Rehefa nanohy namaky mikasika ny Fitsanganana amin'ny maty aho dia nisy tara-pahazavana tonga teo amin'ny endrik'ilay lehilahy tanora ary dia nisy tsiky teo amin'ny molony. Rehefa namarana ny famangiako aho dia nanao veloma ilay fianakaviansy mahatehotia.

Tamin'ny fandevenana no nahitako manaraka ny vadiny sy ireo zanany. Miverina mieritreritra mikasika io alina io aho, rehefa nitalaho mba hahazo ny fahamarinana ny le-hilahy tanora iray ary nandre ny valin'ny fanontaniany avy tao amin'ny Bokin'i Môrmôna.

Misy fampanantenana sarobidy maro hafa avy ao amin'ny Bokin'i Môrmôna, ao anatin'izany ny fampanantenana fiadanana, fahafahana, ary fitahiana raha toa isika "ka tsy manompo afa-tsy ny Andriamaniry ny tany, dia i Jesoa Kristy" (Etera 2:12).

Avy ao amin'ireo pejiny ilay fampanantenana "fahasambarana tsy misy fiafarana" ho "an'ireo izay mitandrina ny didin'Andriamanitra. Fa indro izy ireo dia tahiana amin'ny zava-drehetra, na ara-nofo na ara-panahy" (Môsià 2:41).

Avy ao amin'ireo pejiny ilay fampanantenana "fifaliana tsy takatry ny saina" ho an'ireo izay lasa "fitaovana eo an-tan'an'Andriamanitra" amin'ny fanavotana ireo zanany lahy sy ireo zanany vavy sarobidy (Almà 28:8; 29:9).

Avy ao amin'ireo pejiny ilay fampanantenana fa i Isi-realy izay neparitaka dia hangonina—asa iray izay tante-rahantsika amin'ny alalan'ireo ezaka lehibe maneran-tany eo amin'ny fanaovana asa fitoriana (jereo ny 3 Nefia 16; 21–22).

Avy ao amin'ireo pejiny ilay fampanantenana fa rehefa mivavaka amin'ny Ray isika amin'ny anaran'i Jesoa Kristy dia hotahiana ny fianakaviantsika (jereo ny 3 Nefia 18:21).

Avy amin'ny alalan'ny fandalinana ireo pejiny no aha-tongavan'ilay fahatanterahan'ny fampanantenana arapaminaniana hoe: "ho tonga eo amin'ny fiainanareo sy ao amin'ny tokantranonareo ny fatra fanampiny amin'ny Fanahin'ny Tompo, ny finiavana lehibe kokoa handeha amim-pankatoavana ny didiny, ary ny fijoroana ho vavolombelona matanjaka kokoa mikasika ny fahaveloman'ny Zanak'Andriamanitra marina."¹

Ary avy ao amin'ireo pejiny Bokin'i Môrmôna ilay fampanantenan'i Môrônîa fa amin'ny alalan'ny vavaka sy ny tena finiavana ary ny finoana an'i Kristy dia afaka hahafanta-tra ny fahamarinan'ireo fampanantenana ireo isika "amin'ny herin'ny Fanahy Masina" (jereo ny Môrônîa 10:4–5).

Miaraka amin'ireo mpaminanin'ny andro farany hafa dia mijoro ho vavolombelona aho ny amin'ny fahamarian'ity "boky marina indrindra amin'ny boky rehetra eto an-tany," ity,² dia ny Bokin'i Môrmôna, testamenta iray hafa momba an'i Jesoa Kristy. Ny hafany dia manenika ny tany ary mitondra ireo mpamaky azy any amin'ny fahalalana ny fahamarinana. Mijoro ho vavolombelona aho fa ny Bokin'i Môrmôna dia manova fiainana. Enga anie isika tsirairay hamaky sy hamerina hamaky azy. Ary enga anie isika hizara amim-pifaliana ireo fijoroantsika ho vavolombelona momba ireo fampanantenany sarobidy amin'ireo zanak' Andriamanitra rehetra. ■

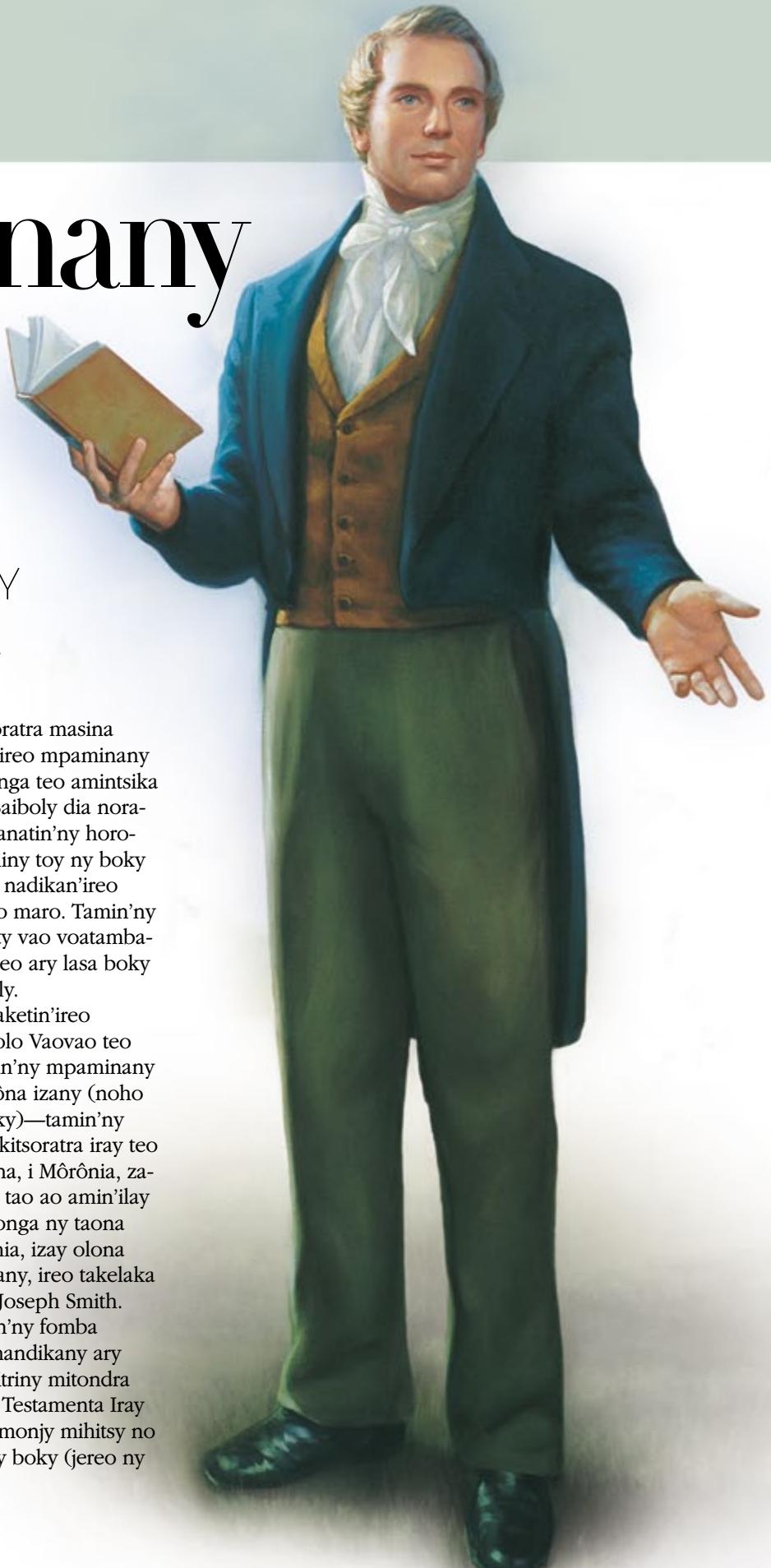
FANAMARIHANA

1. Gordon B. Hinckley, "A Testimony Vibrant and True," *Liahona*, Aug. 2005, 6.
2. *Enseignements des Présidents de l'Eglise: Joseph Smith* (2007), 64.

FAMPIANARANA AVY AMIN'ITY HAFATRA ITY

Ao amin'ny soratra masina isika dia "mahita fitsipiky ny fahamarinana izay hamaha ny fisafotofotoana rehetra sy ny olana rehetra ary ny fahasahiranan-tsaina rehetra izay hatrehan'ny fianakaviamben'ny zanak'olombe-lona" (*Teaching, No Greater Call* [1999], 51). Rehefa mizara ny hafatry ny Filoha Monson amin'ny fianakaviana ianao dia asao izy ireo hihaino ireo "fampanantenana sarobidy" izay faritany ao amin'ny Bokin'i Môrmôna. Mety afaka mizara fampanantenana iray ao amin'ny Bokin'i Môrmôna ianao izay nanandanja taminao.

Ny Mpaminany Joseph Smith: MPANDIKA TENIN'NY BOKIN'I MÔRMÔNA

Ny Bokin'i Môrmôna dia boky soratra masina iray miavaka. Na dia nosoratan'ireo mpaminany fahiny azo izy io dia tsy mba tonga teo amintsika toy ny nahatongavan'ny Baiboly. Ny Baiboly dia noraketina tamin'ny ampahany lehibe tao anatin'ny horonan-taratasy tany amin'ny Tontolo Fahiny toy ny boky maromaro misaraka miavaka tsara ary nadikan'ireo mpandika soratra nandritra ny taonjato maro. Tamin'ny taonjato fahaefatra taorian'i Jesoa Kristy vao voatambatra ireo boky nisaraka miavaka tsara ireo ary lasa boky tokana izay antsointsika hoe ny Baiboly.

Ny Bokin'i Môrmôna anefa dia noraketin'ireo mpaminany fahiny tany amin'ny Tontolo Vaovao teo amin'ny takelaka metaly, izaynofintinin'ny mpaminany iray tamin'ny voalohany—dia i Môrmôna izany (noho izy no nanomezana ny anaran'ilay boky)—tamin'ny taonjato fahadimy TAORIAN'I J.K. ho rakitsoratra iray teo amin'ireo takela-bolamena. Taty aoriana, i Môrônia, zanany lahy, no nandevina ireo takelaka tao ao amin'ilay toerana izay nilevenany mandrapahatonga ny taona 1827, izay fotoana nanomezan'i Môrônia, izay olona efa nitsangana tamin'ny maty tamin'izany, ireo takelaka ireo an'ilay zatovolahy nantsoina hoe Joseph Smith.

Ny zavatra manaraka dia ny tantaran'ny fomba nahazoan'i Joseph ilay rakitsoratra sy nandikany ary namoahany izany ho boky izay ankehitriny mitondra ny lohateny hoe ny Bokin'i Môrmôna: Testamenta Iray Hafa Momba an'i Jesoa Kristy. Ny Mpamony mihitsy no nijoro ho vavolombelona fa marina ilay boky (jereo ny F&F 17:6).

1. Tamin'ny taona 1820 dia nisy zazalahy 14 taona nantsoina hoe Joseph Smith izay nipetraka tany akaikin'i Palmyra, New York. Na dia tanora aza izy dia niahiah y momba ny toerana misy azy teo anatrehan'Andriamanitra ary nikorotan-tsaina tamin' ireo fanambarana nataon'ireo finoana Kristiana samihafa izay nitady mpikambana tamin'ny alalan'ny fanoherana ny fanambarana nataon'ireo hafa. Ny fandalinany ny Bai-boly no nanentana an'i Joseph hanapa-kevitra hikatsaka fahendrena amin'ny alalan'ny fangatahana amin'Andriamanitra izay "manome malalaka ho an'ny olona rehetra sady tsy mandatsa" (Jakôba 1:5). Nandeha tany amin'ny ala kely eo akaikin'ny tranony izy mba hivavaka.

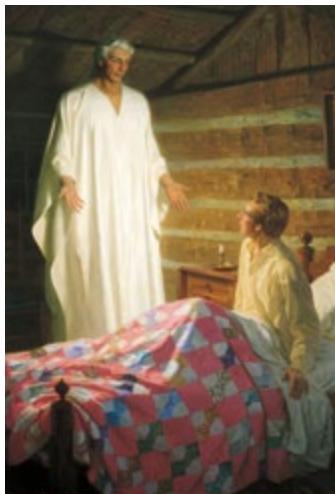
2. Rehefa nandohalika sy nivavaka i Joseph dia nisy andrim-pahazavana nilatsaka teo amboniny. Nahita Olona roa izy tao anatin'izany. Niteny ny Ray any An-danitra nanao hoe: "Ity no Zanako Malalako. Henoy Iz!" Joseph Smith—Tantara 1:17. Nilaza tamin'i Joseph ny Tompo mba tsy hiditra ho mpikambana an'izay mety fiangonana misy satria tsy misy marina izy ireo, saingy nampanantenaina izy fa "hampahafantarina [azy] amin'ny fotoana ho avy no fahafenoan'ny Filazantsara."¹

3. Lasa ny telo taona izay fotoana nizaran'i Joseph Smith ny zava-niseho taminy tamin'ny hafa—ary nenjehina izy noho izany. Nilaza izy hoe: "Na dia nankahalaina sy nenjehina aza aho noho ny filazana fa nahita fahitana dia izany anefa no marina; ary . . . dia voasarika aho hiteny anakampo hoe: Nahoana aho no enjehina noho ny filazana ny marina? Nahita fahitana marina tokoa aho; ary iza aho no afaka hifampitana ami-n'Andriamanitra, na ahoana izao tontolo izao no mihevitra ny hampadà ahy izay zavatra efa hitako marina tokoa? Fa efa nahita fahitana aho; nahafantatra izany aho, ary nahafantatra aho fa nahafantatra izany Andriamanitra, ary tsy afaka mandà izany aho" (Joseph Smith—Tantara 1:25).

Nanomboka tamin'ny 1830 dia olona an-tapitrisany no namaky ny Bokin'i Môrmôna ary niditra ho mpikamban'ny Fianganan'i Jesoa Kristy ho an'ny Olomasin'ny Andro Farany noho ny fijoroan'ny Bokin'i Môrmôna ho vavolombelona ny

amin'ny Mpamony. Ny boky koa dia porofo ihany koa fa i Joseph Smith dia mpaminanin'Andriamanitra ary ny Mpamony no mitarika ny Fianganany ankehitriny. Olona an-tapitrisany no nisedra ny fampanantenan'i Môrônia ho

4. Tamin'ny 21 Septambra 1823, raha nivavaka iny i Joseph dia nisy hazavana nameno ny trano fandrianany tany amin'ny rihan-trano ambany tafo ary nisy anjely nantsoina hoe Môrônia niseho. Nolazain'i Môrônia an'i Joseph ny momba ireo rakitsoratra nataon'ireo mpaminany fahiny. Ilay rakitsoratra izay voasokitra teo amin'ny takelabolamena dia tany amin'ny havoana iray tsy lavitra ny nisy azy. Nolazaina i Joseph fa izy no handika ilay rakitsoratra.

5. Farany tamin'ny 22 Septambra 1827 dia nomena an'i Joseph ireo takelaka, izay nalainy avy tao amin'ny vata vato tao ambanin'ny vato iray ngezabe teo amin'ny havoana iray teo akaikin'i Palmyra, New York.

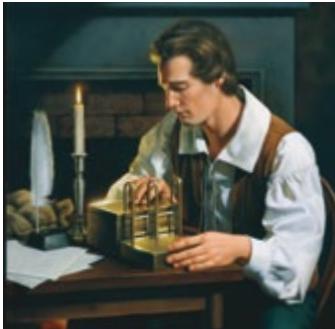

6. Toy ny efa fahita tany amin'ny faritra ambanivohitra tamin'izany fotoana izany dia tsy dia nahita fianarana firy i Joseph Smith. Mba hanampiana azy hanao ny fandikan-teny dia nome-n'Andriamanitra fitaovana fandikan-teny fahiny izy izay nantsoina hoe Orima sy Tomima. Nahazo fitahiana koa izy tamin'ny alalan'ny fanampian'ireo mpandika soratra izay nanoratra ny zavatra notononiny rehefa nandika teny izy. Anisan'ireo mpandika soratra ireo i Emma vadiny sy i Martin Harris izay mpiompy sy mpamboly mandroso harena ary i Oliver Cowdery izay mpampianatra. Ny ampahany lehibe tamin'ny asa fandikan-teny dia vita tao anatin'ny telo volana latsaka taorian'ny nanombohan'i Oliver nandray ny toeran'ny mpandika soratra.

Nohazavain'i Emma ny hoe ahoana izany hoe mpandika soratr'i Joseph izany: "Tsy misy olona afaka nanonona ny zavatra voasoratra teo

an'ireo mpikatsaka amin-kitsimpo ny fahamarinana ary nahita fa marina izany: "Ta hamporisika anareo aho ny mba hanontanianareo an'Andriamanitra, Ilay Ray Mandrakizay, amin'ny anaran'i Kristy, raha tsy marina ireto zavatra ireto;

ary raha manontany amin-kitsimpo ianareo, omban'ny tena finiavana, sady manam-pinoana an'i Kristy, dia haneho ny fahamarinan'izany aminareo Izy amin'ny herin'ny Fanahy Masina" (Môrônîa 10:4).

amin'ilay asa sora-tanana raha
tsy nentanin'ny fanahy izy
satria fony [aho] mpandika
soratra, dia nanonona soratra
nandritra ny ora maro tamiko
i [Joseph] ary rehefa niverina
izahay taorian'ny sakafo na
taorian'ny fijanonana kely
dia tonga dia nanomboka teo
amin'izay nijanonany izy fa tsy
nila nijery ilay asa sora-tanana
na nangataka ny hamakiana
ampahan'izany aminy."²

Nanazava ny lanjan'ny fahatongavan'ny Bokin'i Môrmôna i Joseph: "Tamin'ny alalan'ny herin'Andriamanitra no nandikako ny Bokin'i Môrmônaavy tamin'ny tarehintso-ratra egyptiana fahagola, izay very teo amin'izao tontolo izao ny fahalalana momba azy ary nijoro irery tao anatin'i-zany zava-niseho mampitolaga-gaga izany niaraka tamin'ny fanambarana vaovao aho, zatovo tsy nanam-pahalalana mba hiady amin'ny fahendren'ny tany sy ireo tsy fahalalana maro tamin'ny taonjato fahavaloh ambin'ny folo."³

7. Nandritra ny 18 volana nananany an'ireo takelaka dia tsy i Joseph irery no hany olona nahita sy nikasika izany. Lehilahy anankitelo—Oliver Cowdery, sy David Whitmer ary Martin Harris—no nijoro ho vavolombelona mazava fa ny anjely Môrônîa dia nampiseho azy ireo ireo takela-bolamena ary fantatr'izy ireo fa ireo takelaka ireo dia "nadika araka ny fanomezam-paha-soavan'Andriamanitra sy ny heriny, satria ny feony no efa nilaza taminay." Lehilahy valo hafa koa no nijoro ho vavolombelona fa nahita sy nikasika ireo takela-bolamena.⁴

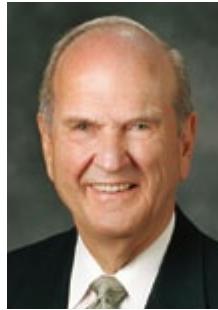
8. Tamin'ny Aogôsitra 1829, dia nanao fifanarahana tamin'ny ilay mpiantoka boky Egbert B. Grandin tao Palmyra, New York i Joseph mba hanonta ilay boky. Nataon'i Martin Harris antoka ny toeram-pamboleny sy fiompiany mba handoavana ny fanontana ilay boky ary tamin'ny 26 Marsa 1830, dia azo novidiana ny Bokin'i Môrmôna

9. Tamin'ny 6 Aprily 1830, dia olona 60 teo ho eo no nivory tao amin'ny trano iray vita vaki-kitay hazo tany Fayette, New York. Tao araka ny torolalan'i Jesoa Kristy Tompo no nananganan'i Joseph Smith tamin'ny fomba ôfisialy ny Fianganan'ny Mpamony izay naverina tamin'ny laoniny toa ny nananganana azy tamin'ny voalohany ary notarihan'i-reo apôstôly sy mpaminany izay nahazo lalana hiteny ho an'Andriamanitra. Ny fanambarana taty aorianana nomena an'i Joseph Smith no naha-zoana ny anaran'ny Fianganana hoe: Ny Fianganan'i Jesoa Kristy ho an'ny Olomasin'ny Andro Farany (jereo ny F&F 115:4). ■

FANAMARIHANA

1. Joseph Smith, ao amin'ny *History of the Church*, 4:536.
 2. Resadresaka tamin'i Emma Smith nataon'i Joseph Smith III, Feb. 1879, ao amin'ny *Saints' Herald*, 1 Okt. 1879, 290.
 3. *Enseignements des Présidents de l'Eglise: Joseph Smith* (2007), 60.
 4. Jereo "Ny Tenivavolombleon'ireo Vavolombelona Telo" ary "Ny Tenivavolombelon'ireo Vavolombelona Valo," ao amin'ny teny fanolorana ny Bokin'i Môrmôna.

Nataon'ny Loholona
Russell M. Nelson

Ao amin'ny Kôlejin'ny
Apôstôly Roambinifolo

NY ZAVATRA AMPIANARIN'NY BOKIN'I MÔRMÔNA MOMBA NY FITIAVAN'

ANDRIAMANITRA

*Ny sasany amin'ireo ohatra tena tsara indrindra izay mampiseho
ny Fitiavan'ny Tompo dia voarakitra ao anatin'ny Bokin'i Môrmôna.*

Ny ankamaroan'ny Kristiana dia efa mahafantatra ireo toetra nananan'i Jesoa Kristy izay voalaza ao amin'ny Baiboly. Nitolagaga izy ireo tamin'ny fitiavana izay nasehony tamin'ny manantra sy ny marary ary ny mijaly. Ireo izay mandray ny tenany ho anisan'ny mpianany dia miezaka koa ny maka tahaka ny ohatra nasehony sy manaraka ny fanentanan'ilay Apôstôly malalany hoe: "Aoka hifankatia isika: fa avy amin'Andriamanitra ny fitiavana, ary izay rehetra tia no naterak'Andriamanitra sady mahalala an'Andriamanitra. . . Fa Andriamanitra dia fitiavana" (1 Jaona 4:7-8).

Izany hevitra izany dia hazavain'ny Bokin'i Môrmôna. Faritany ny hoe *ahoana* no maha naterak'Andriamanitra ny olona iray ary *ahoana* no ahazoan'ny olona iray hery mba hitiavana toy ny Nataony. Ampahafantariny ireo fitsipika fototra telo izay mitondra ilay herin'ny fitiavan'Andriamanitra eo amin'ny fainantsika.

Voalohany, ny Bokin'i Môrmôna dia mam-pianatra fa ny fampiharana ny finoana an'i Kristy sy ny fanaovana *fanekempihavanana*

miaraka Aminy mba hitandrina ny didiny no fanalahidin'ny fahaterahana ara-panahy indray. Nanao fanamarihana tamin'ireo olona tao amin'ny Bokin'i Môrmôna izay nanao fanekempihavanana toy izany i Benjamin Mpanjaka hoe: "Ary ankehitriny, noho ny fane-kempihavanana izay efa nataonareo, dia han-tsoina hoe zanak'i Kristy ianareo, dia zanany lahy sy zanany vavy; fa indro, efa niteraka anareo ara-panahy Izy androany; satria lazai-nareo fa ny fonareo dia efa miova amin'ny alalan'ny finoana ny anarany; noho izany, dia aterany ianareo ary efa tonga zanany lahy sy zanany vavy." (Môsià 5:7).

Faharoa, ny Mpamony mihitsy no nam-pianatra fa ny hery mba hahatongavana tahaka Azy bebe kokoa dia azo avy amin'ny fandraisana ireo *ôrdônan-sim*'ny filazantsara: "Ankehitriny dia izao no didy: Mibebaha, ianareo rehetra faran'ny tany, ary mankanesa aty Amiko ary aoka hatao batisa amin'ny anarako mba hahazoana manamasina anareo amin'ny fandraisana ny Fanahy Masina, mba hahazoana mijoro tsisy pentina eo anoloako amin'ny andro farany" (3 Nefia 27:20).

Fahatelo, manentana antsika Izy mba *hanaraka ny ohatra nasehony*: “Koa tokony ho karazana olona toa inona moa ianareo?” hoy Izy nanontany tamim-piaingitraingi-piteny. Ny valinteniny dia hoe: “Lazaiko aminareo marina tokoa, ho toa Ahy” (3 Nefia 27:27). Tena tiany tokoa isika hitovy bebe kokoa Aminy.

Ny sasany amin’ireo ohatra tena tsara indrindra izay mampiseho ny Fitiavany dia voarakitra ao anatin’ny Bokin’i Môrmôna.

MIJORO HO VAVOLOMBELONA NY MPAMPINANY IRAY

“Ny Bokin’i Môrmôna dia tonga avy tamin’ny alalan’ny fanomezam-pahasoavana sy ny herin’Andriamanitra. Miteny toy ny feo iray avy amin’ny vovoka izany ho fijoroana ho vavolombelona momba ilay Zanak’Andriamanitra. Miresaka momba ny Fahaterahany izany, sy ny Asa fanompoany ary ny Fanomboana Azy sy ny Fitsanganany tamin’ny maty ary ny Fisehoany tamin’ireo olo-marina tany amin’ny tany Soafeno tany amin’ny kaontinanta Amerikana.

“Zavatra Azo tsapain-tanana izany izay azo raisina sy vakiana ary fakafakaina. Ao anatin’ny fonony dia ahitana ilay fampanantenana ny fiaviany masina. An-tapitrisy maro no nandinika azy ary nahita fa rakitsoratra marina sy masina izany.”

Filoha Gordon B. Hinckley (1910–2008), “The Great Things Which God Has Revealed,” *Liahona*, Mey 2005, 81–82.

Afaka mihatra eo amin’ny fainantsika manokana ireo ohatra ireo rehefa miezaka ny hitovy bebe kokoa amin’ny Tompo isika.

Ny fitiavany an’i Lechia sy ny fianakavian’i Lechia—ary ny fitiavan’izy ireo Azy—no nitondra azy ireo tany Amerika, ilay tany nampa-nantenaina ho azy ireo, izay niroboroboany.¹

Ny fitiavan’Andriamanitra antsika no nano-sika Azy taonjato maro lasa izay handidy ireo mpaminany Nefita mba hitahiry rakitsoratra masina momba ny vahoakan’izy ireo. Ireo lesona avy ao anatin’izany rakitsoratra izany dia mahakasika ny famonjena antsika sy ny fisandratantsika. Ireo fampianarana ireo ankehitriny dia hita ao amin’ny Bokin’i Môrmôna. Izany lahatsoratra masina izany dia mijoro ho toy ny porofo mivaingan’ny fitiavan’Andriamanitra ho an’ny zanany rehetra manerana an’izao tontolo izao.²

Ny fitiavan’i Kristy ireo “ondriny hafa” no nitondra Azy tany amin’ilay Tany Vaovao.³ Avy ao amin’ny Bokin’i Môrmôna no ianarantsika fa misy loza ara-boajanahary sy haizina tanteraka nandritra ny hateloana tany amin’ilay Tany Vaovao taorian’ny nahafatesan’ny Tompo tany amin’ilay Tany Fahiny. Avy eo dia nidina avy tany an-danitra ilay Tompo be voninahitra sy nitsangana tamin’ny maty ary nanompo teo

NY ATAO HOE MAHAFANTATRA DIA MAHAFANTATRA FITIAVANA

Izaho dia mpikambana vaovaon’Ny Fianganon’i Jesoa Kristy ho an’ny Olomasin’ny Andro Farany ary ho ahy dia tsy boky fotsiny ny Bokin’i Môrmôna. Porofo mivaingana izany izay maneho fa tia antsika ny Ray any An-danitra. Porofo iray izany fa ireo Olomasina tany ampiandohana dia tia antsika ary naniry ny handehanantsika hody. Porofo iray izany fa misy ary tonga lafatra ny drafity ny fahasambarana an’Andriamanitra.

Ny hoe mahafantatra fa marina izany boky izany dia midika hoe mahafantatra fa velona ny Ray any an-danitra sy ny Zanakalahiny. Midika hoe mahafantatra fa tsara sy mandrakizay ny fainana. Midika hoe mahafantatra fa rehefa miezaka ny maneho ny tsara indrindra avy aminao ianao ary mibebaka rehefa lavo dia ho voavela foana ny helokao. Midika hoe mahafantatra ny tena dikan’ny hoe fianakaviana. Midika hoe mahafantatra fa tsy ho very velively ny olon-tiana satria miandry anao izy. Midika hoe mahafantatra ireo fitahian’ny Ray any an-danitra. Midika hoe mahafantatra ilay fankaherezana hoe, na inona na inona tafiodrivatra mandalo eo aminao dia vitanao ny miatrika izany satria nataoahasoa anao izany. Midika hoe mahafantatra fa ny Fanahy Masina dia namanao lalandava. Raha ny marina dia midika hoe mahafantatra ny fitiavana amin’ny endrinry rehetra.

Emma Adesanya, Irlande

anivon'ny vahoakan'ny Tany Vaovao.

“Izaho no fahazavana sy fiainan’izao tontolo izao.” Hoy Izy tamin’izy ireo, “ary nisotro tamin’ilay kapoaka mangidy izay efa nomen’ny Ray Ahy Aho ary efa nankalaza ny Ray tamin’ny nitondrako teo Amiko ny fahotan’izao tontolo izao” (3 Nefia 11:11).

Avy eo Izy dia nanome iray amin’ireo zavatra faran’izay an’ny tena manokana mety ho azon’olona raisina avy Aminy. Nasainy izy ireo mba hitehika ny ratrany teo amin’ny lanoivoany sy hitsapa ny diam-pantsika tamin’ny tanany sy ny tongony mba hahafantarany fa Izy no “Andriamanit’i Isirael sy Andriamanitry ny tany manontolo, ary novonoina noho ny fahotan’izao tontolo izao” (3 Nefia 11:14).

Avy eo dia nomen’i Jesoa ny mpianany ny fahefana hanaovana batisa sy hanomezana ny fanomezan’ny Fanahy Masina ary hanamasinana ny fanasan’ny Tompo. Nomeny Azy ireo ny hery hanorenana ny Fiangonana eo anivon’izy ireo izay tarihin’ny mpianany roa ambin’ny folo.

Nomeny azy ireo ny sasany tamin’ireo fampianarana fototra nomeny an’ireo mpianany tany amin’ny Tany Fahiny. Nosiraniny ny mararin’izy ireo. Nandohalika sy nivavaka tamin’ny Ray Izy tamin’ny alalan’ny fampiasana teny tena mahery vaika sy masina ka tsy hain’izy ireo noraketina. Tena nahery vaika tokoa ny vavaka nataony ka heniky ny hafaliana ireo izay naheno Azy. Noho Izy heniky ny fitiavana azy ireo sy ny finoan’izy ireo Azy dia nitomany mihitsy Izy, dia i Jesoa. Naminany Izy momba ny asan’Andriamanitra ao anatin’ny taonjato maro izay hitondra any amin’ny fahatongavan’ilay Fiaviany Fanindroany efa nampanantenaina.⁴

Avy eo dia nangataka azy ireo Izy mba hitondra ny ankizin’izy ireo ho eo Aminy.

“Ary nalainy tsirairay ny ankizy madininhy ary notsofiny rano izy ireo, nivavahany ny Ray ho azy ireo.

“Ary nony nanao izany Izy dia nitomany indray;

“Ary niteny tamin’ny valalabemandry Izy,

Ny Mpamony mihitsy no mampianatra fa ny hery itovizana bebe kokoa Aminy dia tonga amin’ny alalan’ny fandraisana ireo ôrdônanansin’ny filazantsara.

*Dia nangataka
azy ireo Izy mba
hitondra ny anki-
zin'izy ireo ho eo
Aminy. "Ary na-
lainy tsirairay ny
ankizy madininy
ary notsofiny rano
izy ireo, nivava-
hany ny Ray ho
azy ireo."*

ary hoy Izy taminy: Jereo ny madinikareo.
"Ary raha njery izy ireo mba hitazana, dia
nanandratra ny masonry nankany an-danitra
izy ireo, ary nahita ny lanitra nisokatra sy na-
hita anjely nidina avy tany an-danitra miova
tsy ny teo afovoan'ny afo; ary nidina ireny
sy nanodidina ireo ankizy madinika ireo; ary
nohodidinin'ny afo ireo; ary ny anjely dia
nanompo azy ireo." (3 Nefia 17:21–24).

Izany no fahadiovan'ny fitiavan'Andria-
manitra sy ny heriny araka ny voambara ao
amin'ny Bokin'i Môrmôna.

Amin'izao andro farany izao, isika izay
nomena tombontsoa hanana ny Bokin'i
Môrmôna, sy ho lasa mpikamban'ny Fiango-
nan'ny Tompo sy hanana ny filazantsarany
ary hitandrina ny didiny dia mahafantatra
zavatra momba ilay fitiavan'Andriamanitra tsy
manam-petra. Haintsika ny fomba hanaovana
ilay fitiavany ho lasa toa ny antsika. Rehefa
lasa mpianany marina isika dia mahazo
ilay hery hitiavana toy ny fomba Hitiavany.
Rehefa mitandrina ny didiny isika dia lasa
mitovy bebe kokoa Aminy. Mampivelatra

ny faribolam-pitiavantsika manokana isika
amin'ny alalan'ny fanatonantsika ny olona
avy any amin'ny firenena sy foko ary fiteny
samihafa rehetra.

Azontsika atao tarigetra ity soratra masina
ity miaraka amin'ny fankasitrahana lalina ilay
fiainany mendrika alain-tahaka: "Mivavaha
amin'ny Ray amin'ny herin'ny fo manontolo
mba hahazoana mameno anareo amin'izany
fitiavana izany, izay efa natolony ireo rehetra
izay mpanaradia marina an'i Jesoa Kristy
Zanany; mba hahatonga anareo ho zana-
kalahy [sy zanakavavin'] Andriamanitra; ka
rehefa hiseho Izy, dia ho tahaka Azy isika, fa
ho hitantsika Izy tahaka ny maha-Izy Azy."
(Môrônîa 7:48).⁵ ■

FANAMARIHANA

1. Jereo ny 1 Nefia 17:35–44; Môsià 7:20; Almà 9:9–11;
3 Nefia 5:20–22.
2. Jereo ny Pejin-dohatenin'ny Bokin'i Môrmôna;
1 Nefia 13:35–41; 2 Nefia 33:4; Môsià 1:2–7;
Môrmôna 8:13–41.
3. Jereo ny Jaona 10:16; 3 Nefia 15:11–24.
4. Jereo ny 3 Nefia 11–14; 18–20.
5. Ampitaho amin'ny 1 Jaona 3:1–3.

FAHAFANTARANA NY HERIN'NY FITIAVANY

Rehefa lasa mpikamban'ny Fiangonana aho tao anatin'ny taona voalohany nianarako
fianakao ary hitako ny nanaovan'ny filazantsara ny fianakao ho tsara kokoa. Kanefa tsy ela
dia nahatsapa aho fa nanelingelina izay mba fivoarana azoko natao ny lasako. Ahoana moa
no ahafahan'ny Ray any an-danitra mampiasa ahy hitondra fanampiana eo amin'ny fanore-
nana ny fanjakany kanefa aho nahavita nanao safidy ratsy toy izany?

Dia indray andro, nanokatra ny Bokin'i Môrmônakao tany amin'ny pejy farany indrindra
aho. Novakiako ny teny fanaovam-beloman'i Môrônîa: "Eny, manatôna an'i Kristy, ary aoka
hatao tanteraka ao Aminy, . . . ary raha mandà ny toetra tsy araka an'Andriamanitra rehetra
ny tenanareo, ary tia an'Andriamanitra amin'ny herinareo, ny sainareo ary ny tanjakareo
rehetra ianareo, amin'izany dia ampy ho anareo ny fahasoavany, fa amin'ny fahasoavany no
hahatonga anareo ho tanteraka ao amin'i Kristy; ary raha tanteraka ao amin'i Kristy ianareo
amin'ny alalan'ny fahasoavan'Andriamanitra, dia tsy afaka mandà mihitsy ny herin'Andri-
manitra ianareo" (Môrônîa 10:32). Nandinika ireo teny ireo aho. Nahatsapa ny Fanahy ni-
laza tamiko aho hoe marina izany. Tsapako fa nametra ny herin'Andriamanitra aho tamin'ny
fiheverena fa tsy afaka ny hampiasa ahy amin'izay fomba hitany fa mety Izy.

Nanapa-kevitra aho fa nanomboka tamin'izay dia tsy "handà ny herin'Andriamanitra"
aho fa hanaiky ny lasako ary hibanjina ny hoaviko. Arakaraka ny nifantohako bebe kokoa
amin'ny hoaviko fa tsy amin'ny lasako sy ny natokisako bebe kokoa ilay fahasoavana mana-
masin'i Jesoa Kristy no nahatsapako bebe kokoa ny fitiavan'ny Mpamony ahy ary nahafaly
ahy kokoa amin'ny tenako.

Christy Pettey, Washington, Etazonia

Ny Tantaran' NY BOKIN'I MÔRMÔNA

*Inona no mitranga
ao anatin'ny Bokin'i
Môrmôna? Ampiasao
ireto sary ireto mba
hianarana mikasika
ireo mpaminany sy
tantara ao amin'ity
boky soratra masina
mahavariana ity.*

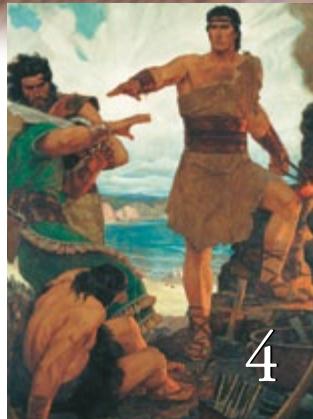
1

2

3

4

Manomboka amin'ny mpamimany iray antsoina hoe Lehia ny Bokin'i Môrmôna. Nampitan-drina ireo vahoaka ratsy fanahy tao Jerosalema mba hibebaka izy, kanefa tsy nihaino izany ny vahoaka. Nilaza tamin'i Lehia ny Tompo mba hitondra ny fianakaviany, ao anatin'izany ny vadiny, Sarià, sy ny zanakalahin'izy ireo—Lamana, Lemoela, Samy, ary i Nefia—ho any an-tany foana. (Jereo ny 1 Nefia 1–2.)

Nandefa ny zanakalahiny hiverina i Lehia mba haka ireo soratra masina voarakitra ao amin'ireo takela-barahina. Ireo takelaka ireo dia nitahiry ny tantaran'ny razambeny sy zavatra hafa nasain'ny Tompo noraketina. Noraisin'i Lehia sy Nefia an-tanana ireo takelaka ireo. Nosoratan'izy ireo tao amin'ny takelaka koa ny zavanitranga teo amin'ny fianakaviany. (Jereo ny 1 Nefia 3–5.)

Nanome an'i Lehia ny kompà antsoina hoe Liahôna mba hitarihana ny fianakaviany mamakivaky ny tany foana hankany amin'ny tany nampanantenaina ny Tompo. (Jereo ny 1 Nefia 16.)

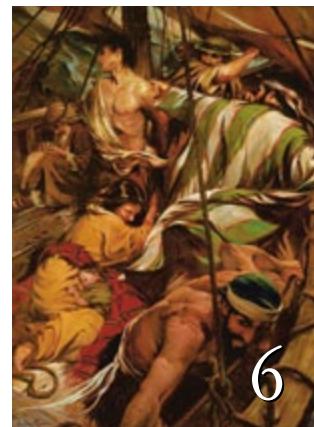
Nilaza tamin'i Nefia mba hanao sambo ny Tompo hitondrana ny fianakavian'i Lehia ho any amin'ny tany nampanantenaina. Nankatô ny rainy sy ny Tompo i Nefia, saingy tsy nanao izany kosa i Lamana sy Lemoela. (Jereo ny 1 Nefia 17.)

Niondrana an-tsambo i Lehiasy ny fianakaviany ho any amin'ny tany nampanantenaina tamin'ny alalan'ny sambo izay naoriny. (Jereo ny 1 Nefia 18.)

5

Nanohy ny tsy fankatoa-vany ny rainy sy ny Tompo i Lamana sy Lemoela. Fantatra amin'ny hoe Lamanita ireo taranany. Nanohy nankatò ny rainy sy ny Tompo i Nefia Antsoina hoe Nefita ireo taranany. (Jereo ny 2 Nefia 4-5.)

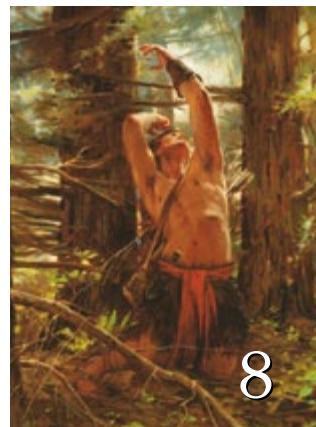
6

*Taorian'ny fahafatesan'i
Lehia sy i Nefia dia nisy
olon-kafa, toa an'i Jakôba
rahalahin'i Nefia nanoratra
fampianarana sy ireo zava-
nitranga manan-danja teo
amin'ny takelaka. (Jereo ny
Jakôba 1.)*

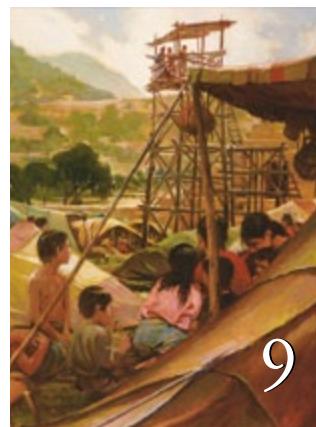

7

Nivavaka i Enôsa mba ho voavela ny helony ary dia voavela izy. (Jereo ny Enôsa 1.)

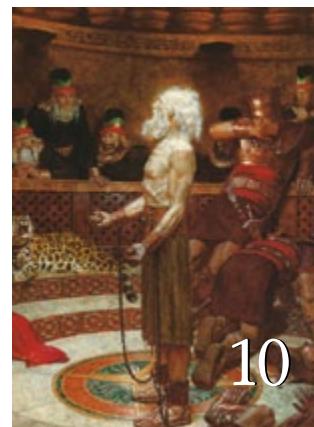

8

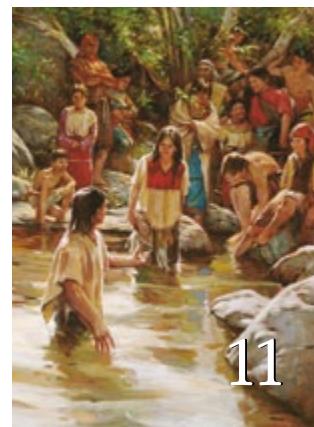
9

Nanangana tilikambo ny Mpanjaka Benjamina mba hampianarana ny olony ny filazantsara. (Jereo ny Môsià 2-6.)

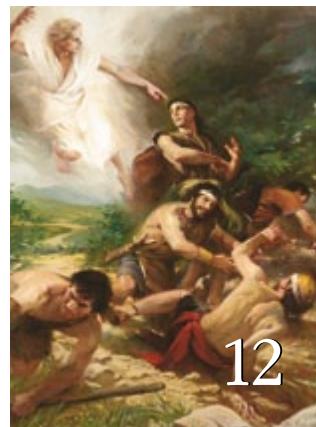
10

Nisy mpanjaka ratsy fanahy antsoina hoe Noà nampamono ho faty ny mpamiany Abinadia. Kanefa ny fampianaran'i Abinadia dia nampiova fo an'i Almà izay iray tamin'ny mpisoron'i Noà, (Jereo Môsià 11-17.)

11

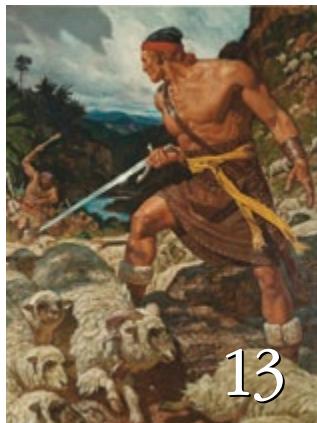
*Nitsoaka ny fitsaran'ny
Mpanjaka Noà i Almà, nam-
pianatra ny hafa momba ny
filazantsara ary nanao batisa
azy ireo. (Jereo ny Môsià 18,*

12

I Almà Zanany, zanakalahin'i Almà dia tsy mpankatò. Ratsy toetra izy sy ny namany, zanakalahin'i Môsià. Dia nisy anjely nilaza azy ireo mba hibebaka. Nibebaka i Almà sy ny zanakalahin'i Môsià ary nandany ny androm-piaianany nitory ny fila-zantsara. (Jereo ny Môsià 27-28.)

Nanova ny fon'ny Lamanita maro i Amôna, zanakalahin'i Môsià taorian'ny niarovany ny biby fiompin'ny Mpanjaka Lamônia ary nahazoany ny fahatokiany. (Jereo ny Almà 17-19.)

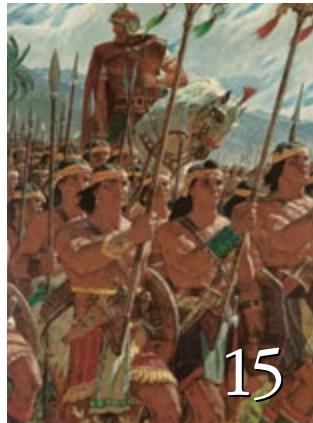
13

Nanoratra ny fanevan'ny fahafahana ny Kapiteny Môrônia ary niady mba hiarovany ny fahafahan'ny vahoakany. (Jereo ny Almà 46, 48.)

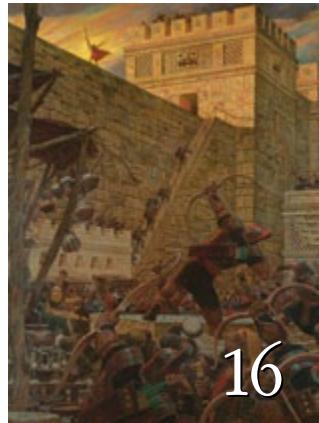
14

Nitarika ny zatovolahy miaramila marina miisa 2.000 i Helamàna. (Jereo ny Almà 53, 56-58.)

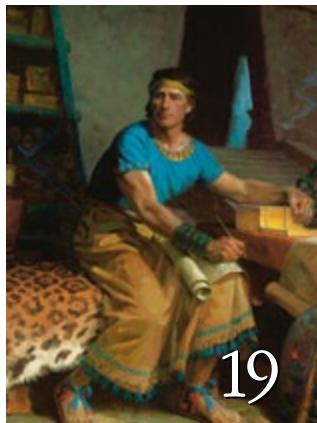

15

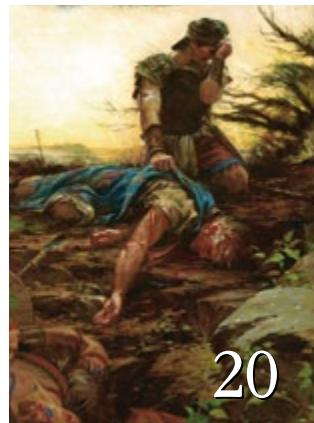
Naminany ny mpaminany Lamanita antsoina hoe Samoela fa ho teraka tsy ho ela i Jesoa Kristy. (Jereo ny Helamàna 13-16.)

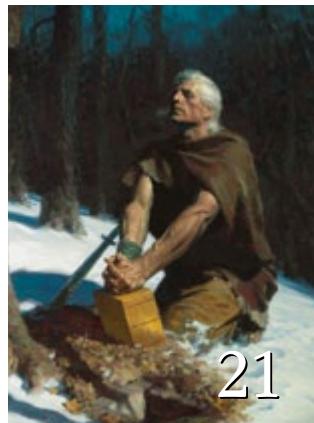
16

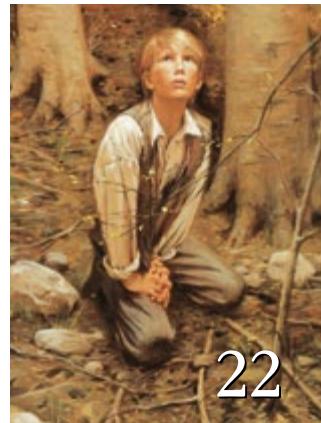
19

20

21

22

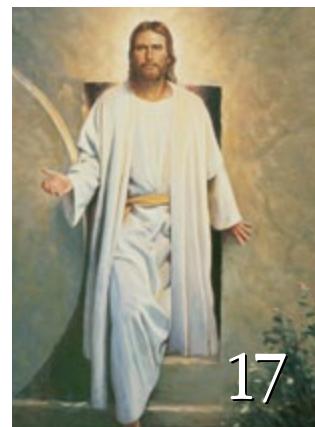
Voafidy hanoratra ao amin'ny takelaka ny zazalahy kely 10 taona antsoina hoe Môrmôna rehefa mihalehibe izy. Nanomboka nanambatra ireo tantara manan-danja indrindra tao amin'ireo rakitsoratra rehetra tao anatin'ny amboaran-takelaka metaly izy tamin'ny faha-24 taonany. (Jereo ny Môrmôna 1.)

Natolon'i Môrmôna ny zanany lahy Môrônia ireo takelaka talohan'ny nahafatesany. Manam-boninahitra mpitarika tao amin'ny tafika i Môrônia. Izy no hany Nefita velona taorian'ny ady goavana nifanandrinan'i Lamanita sy ny Nefita. (Jereo ny Môrmôna 6, 8.)

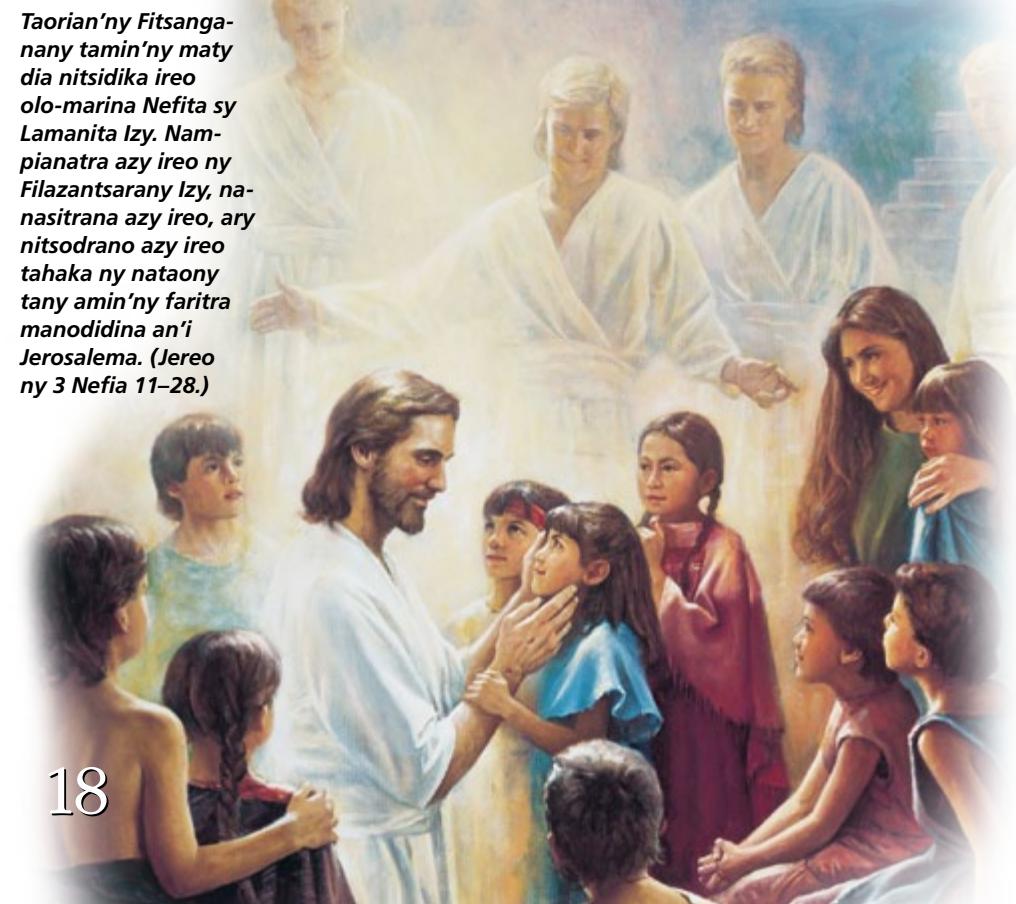
Talohan'ny nahafatesan'i Môrônia dia naleviny tao amin'ny toerana antsoina hoe Kômôra ireo takelaka. Teo ho eo amin'ny 1.400 taona taorian'ny nandevenan'i Môrônia ireo takelaka dia nivavaka mba hahafatatra ny fiangonana marina ny zazalahy kely 14 taona antsoina hoe Joseph Smith. (Jereo ny Joseph Smith—Tantara 1:5-16.

Nitsidika an'i Joseph Smith ny Ray any an-danitra sy i Jesoa Kristy ary nilaza taminy fa tsy misy marina sy tanteraka ireo fiangonana tamin'izany. Hanampy amin'ny famerenana ny Fiagonana marin'i Jesoa Kristy i Joseph. (Jereo ny Joseph Smith—Tantara 1:17-20.

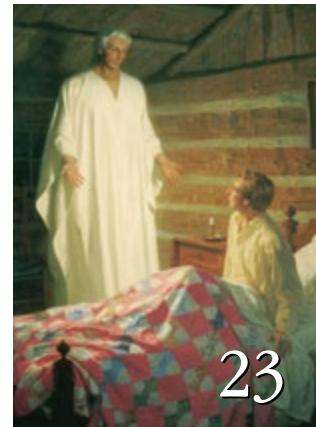
Teraka tany Betlehema i Jesoa Kristy. Nampianatra ny Filazantsarany izy, nanasitrana sy nitahy ny olona ary nanorina ny Fiagonany. Nohomboana tamin'ny hazo fijaliana izy ary nitsangana tamin'ny maty. (Jereo ny 3 Nefia 1, 8–10.)

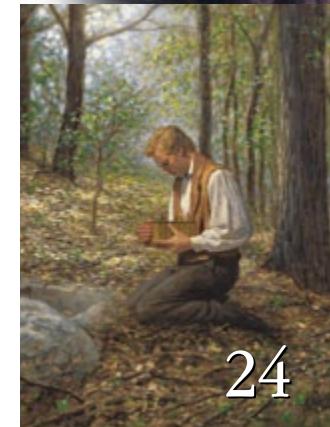
17

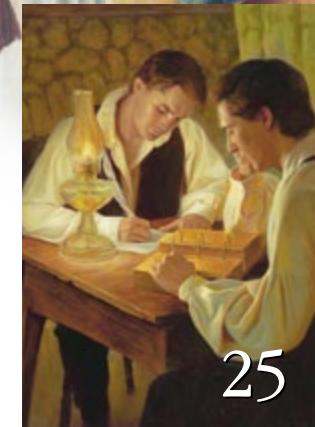
18

23

24

25

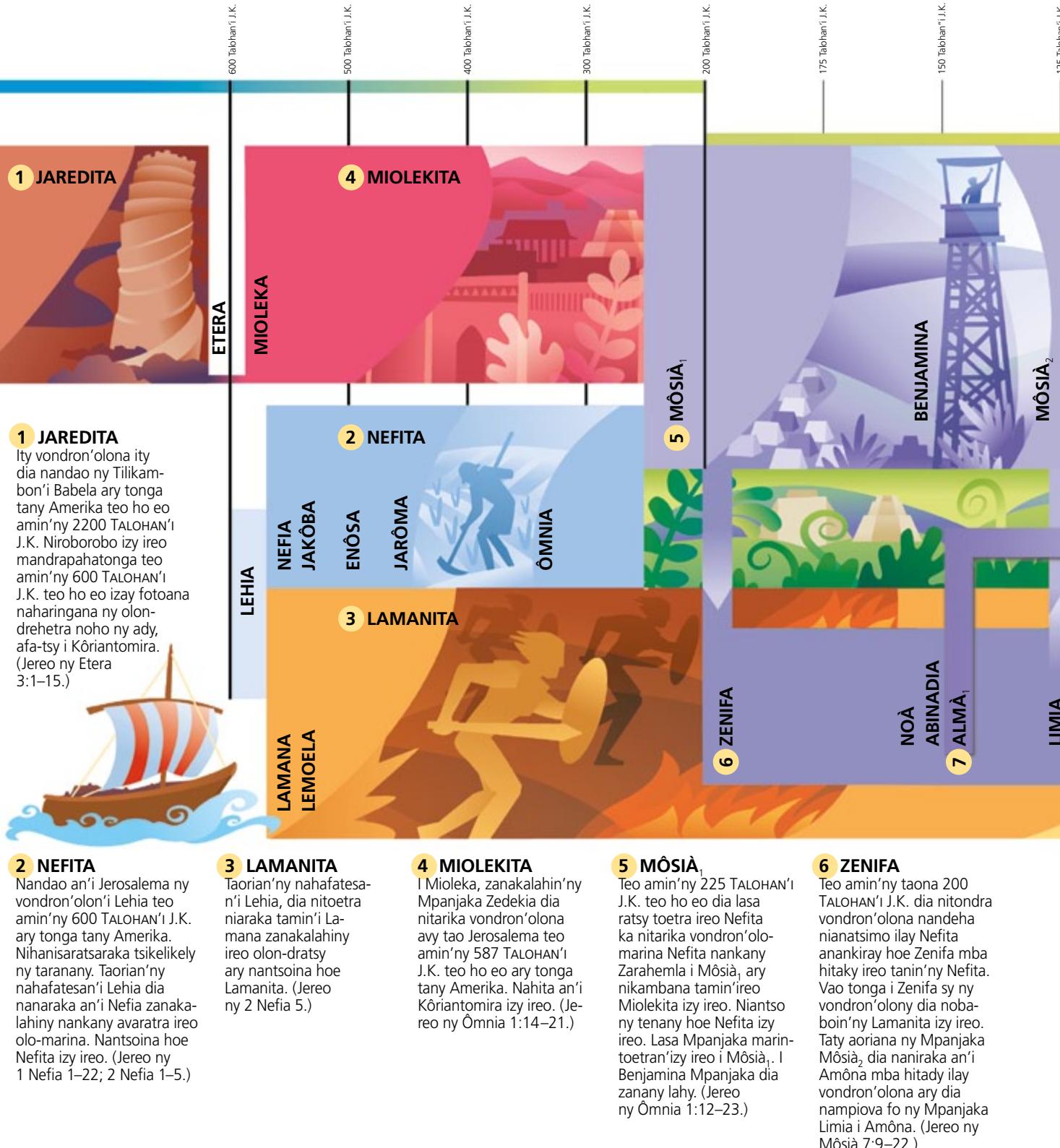
Namangy an'i Joseph Smith i Môrônîa ary nilaza taminy ny mahakasika ireo takelaka nalevina. Rehefa hiha-lehibe i Joseph Smith dia haka ireo takelaka ireo ary handika izany. (Jereo ny Joseph Smith—Tantara 1:27–54.

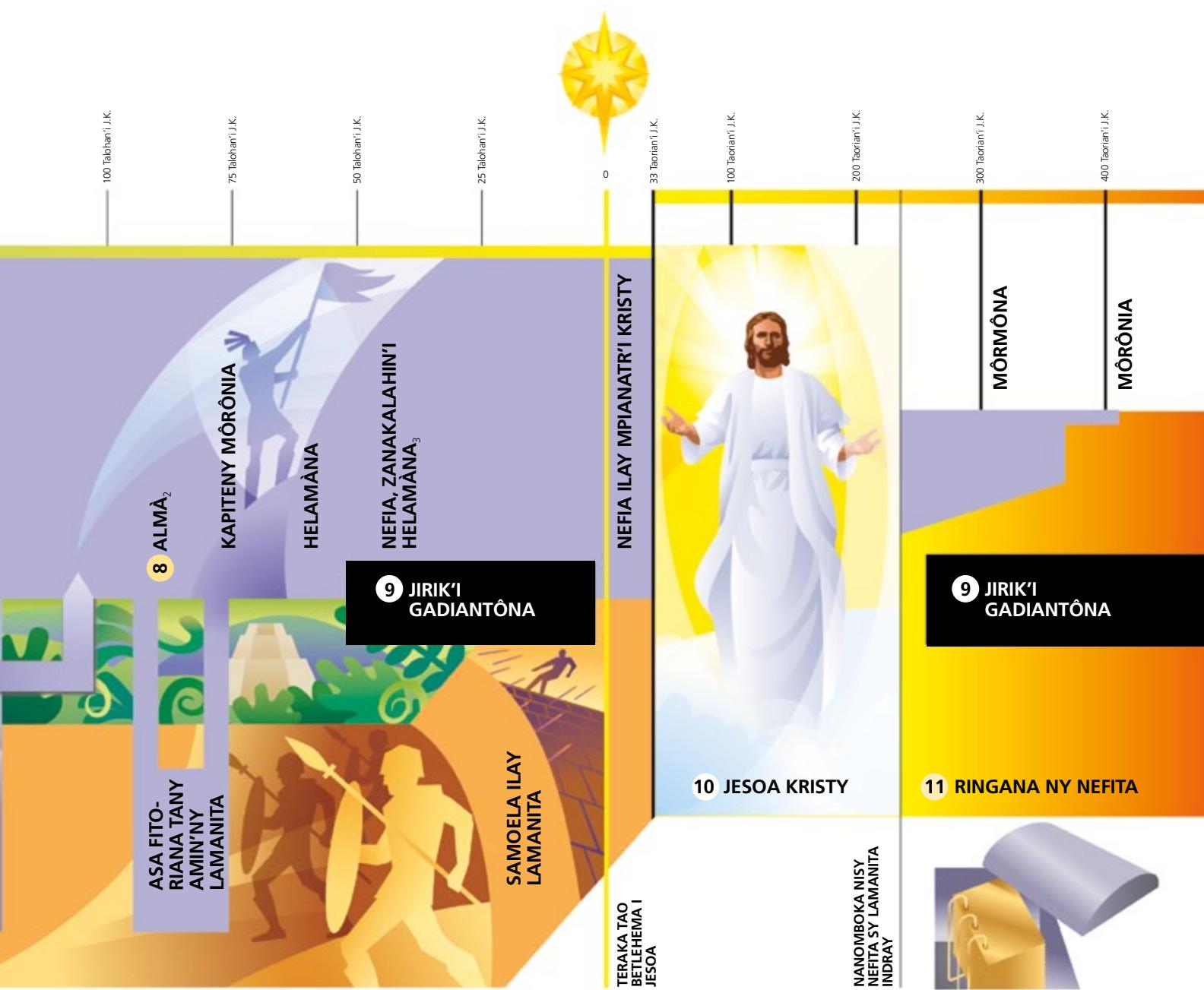
Rehefa 21 taona i Joseph dia nankany amin'ny Havoan'i Kômôra izy ary naka ireo takelaka tao amin'ny toerana izay nandevenan'i Môrônîa azy ireo. (Jereo ny Joseph Smith—Tantara 1:59.

Nandika ny rakitsoratra teo amin'ireo takelaka tamin'ny alalan'ny herin'Andriamanitra i Joseph Smith. Namoaka izany fandikan-teny izany izy. Antsoina hoe ny Bokin'i Môrmôna izany. (Jereo ny pejin-dohanteny sy ny teny fanolorana ao amin'ny Bokin'i Môrmôna.) ■

ZAVA-NISEHO ARAKA NY VANIMPOTOANA

AO AMIN'NY BOKIN'I MÔRMÔNA

7 ALMÀ₁
I Almà₁ dia teraka teo anivon'ny vahoakan'i Zenifa, ary lasa iray tamin'ireo mpisoron'ny Mpanjaka Noà ratsy fahanify. Novonoina ny mpaminany Abinadie taorian'ny nangatahany an'ny Mpanjaka Noà mba hibebaka. Saingynino ny fampianaran'i Abinadie i Almà₁, ary nan-deha nandositra niaraka tamin'ny vondron'ny mpino anankiray izay tafaraka tamin'ny Nefita taty aoriana. (Jereo ny Môsià 11; 17–18; 23–24.)

8 I ALMÀ₂ SY IREO ZANAKALAHIN'I MÔSIÀ₂
Fony mbola zatovo i Almà₂ sy ireo zanakalahin'ny Mpanjaka Môsià₂, dia nanao izay handravana ny Fiagonana. Notezeran'ny anjely anankiray izy ireo ary dia nibebaka. Lasa mpitrika marin-toetra i Almà₂. (Jereo ny Môsià 27–29.) Lasa mpitoky ny filazantsara teo anivon'ny Lamanta ireo zanakalahin'i Môsià₂. Taorian'ny fahombiazana lehibe dia niaraka indray ary nifaly izy ireo sy i Almà₂. (Jereo ny Almà 17–26.)

9 NY JIRIK'I GADIANTÔNA
Lehibe indrindra ny herin'io antokona mpamono olona mafina io rehefa ratsy toetra ny olona teo amin'ny fiaraha-monina ary nailemy indrindra izany rehefa tsara toetra ny olona teo amin'ny fiaraha-monina. Taloha kelin'ny 350 TAORIAN'I J.K. dia nanozongozona ny filaminana nisy teo amin'ny olona rehetra izy ireo. (Jereo ny Helamàna 2; 6; 4 Nefia 1:42–46.)

10 JESOA KRISTY
Taorian'ny Fitsanganany tamin'ny maty tany Jerosalema, dia niseho tany Amerika ny Mpamony, nanompo ny vahoaka sy nampianatra ny filazantsarany ary nanorina ny Fiagonany. Niaina tao anatin'ny fiadanana ny vahoaka nandritra ny 200 taona taorian'ny famangiany. (Jereo ny 3 Nefia 11–28.)

11 RINGANA NY NEFITA
Niverina tsikelikely ny faharatsiana, nirongatra ny ady, ary ringana ny Nefita. I Môrônia izay hany sisà velona no nitazona ny rakitsoratry ny Nefita ary dia nan-devina izany talohan'ny nahafatesany. (Jereo ny 4 Nefia 1:24–28; Môrmôna 8:1–8; Môrônia 10.)

IZA NO NANORATRA

Ireo mpaminany sy mpahay tantara, ary mpitarika fahiny no nanoratra ny fijoroan'izy ireo ho vavolombelona sy ny tantarany tao amin'ny takela-bolamena. Taty aoriana, ny Mpaminany Joseph Smith, tamin'ny alalan'ny fanomezam-pahasoavan'Andriamanitra sy ny heriny, dia nandika ny famintinana izany takelaka avy tany ifotony izany.

Ireo Mpanoratra na Loharanon'ilay Takelaka Fahiny avy tany Ifotony.

Ny Nefia₁, Jakôba, Enôsa, Jarôma, Ômnia, ary ireo hafa koa

Môrmôna

Takela-barahina tany amin'i Labâna (Jereo ny 1 Nefia 5:10–14)

Zenifa

Lehia (jereo ny 2 Nefia 1:1–4, 11; F&F 3, Fampidirana ny fizarana); Benjamina (Jereo ny Ômnia 1:12–23; Tenin'i Môrmôna 1:16–18; Môsia 1–6); Môsia₂ (Jereo ny Ômnia 1:23–25; Môsia 6:3); Almà Zanany, Zanakahin'i Môsià, Helamana₂, Pahôrana, Kaptény Môrônia, Nefia₃, Nefia₄

Môrmôna

Ny rakitsoratry ny Jaredita dia voarakitra ao anatin'ny takelaka miisa 24, ary tafiditra ao anatin'izany ny rakitsoratr'i Etera (jereo ny Etera 1:1–5)

Môrônia

Ireo Rakitsoratra Izay Nampisy ireo Takelaka.

Ny takelaka kelin'i Nefia (rakitsoratra miompana amin'ny zavatra ara-panahy; teo amin'ny 600 TALOHAN'I J.K ka hatramin'ny 130 TALOHAN'I J.K.)

Ny Tenin'i Môrmôna (mifandray amin'ny takelaka kely sy ny famintinana ny takelaka lehiben'i Nefia, jereo ny andininny 1–18)

Takelaka lehiben'i Nefia (rakitsoratra mirakitra ny zavansiseho ara-nofo sy ny tantara ara-panahy; teo amin'ny 130 TALOHAN'I J.K. ka hatramin'ny TAORIAN'I J.K. 321)

Rakitsoratr'i Môrmôna (teo amin'ny 345 TAORIAN'I J.K. ka hatramin'ny 385 TAORIAN'I J.K.)

Bokin'i Etera, izay nanao ny rakitsoratry ny Jaredita (teo amin'ny taona 2400 TALOHAN'I J.K ka hatramin'ny taona 600 TALOHAN'I J.K.)

Rakitsoratr'i Môrônia (Jereo ny Môrmôna 9:30–37; teo amin'ny 385 TAORIAN'I J.K. ka hatramin'ny 421 TAORIAN'I J.K.)

NY BOKIN'I MÔRMÔNA?

Indray harivan'ny 21 Septambra 1823, dia niseho tamin'ny zazzalahy Joseph Smith ny anjely Môrônia ary nilaza taminy momba ny takela-bolamena izay tokony hadika ka ho fantatra amin'ny anarana hoe ny Bokin'i Môrmôna. Efa-taona taty aoriana, dia afaka naka ny takelaka mba handikana izany i Joseph (jereo ny Joseph Smith—Tantara 1:27–54).

Takela-bolamena Nomen'ny Anjely Môrônia an'ny Mpaminany Joseph Smith tamin'ny 22 Septambra 1827

Takelak'i Môrmôna
(rakitsoratra izay natambatra sy nofintinin'i Môrmôna sy i Môrônia)

Ampahany misy tombokase
(tsy nadika)

Ny boky sora-tanana voalohany izany dikan-teny izany dia vita tamin'ny taona 1829, ny fanontana izany boky sora-tanana izany dia vita nandritra ny taona 1829–30 ary ny tahadika 5.000 voalohany tamin'ny Bokin'i Môrmôna dia nivoaka tamin'ny taona 1830.

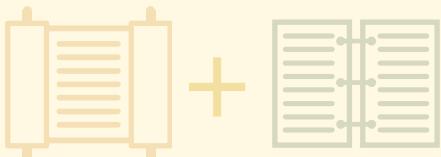
Ny fanazavana ao anatin'ity tabilao ity dia ny fitambaran'ny zavatra nalaina avy tamin'ny teny fanolotra sy ny lahatsoratra tao amin'ny Bokin'i Môrmôna.

Ny Bokin'i Môrmôna

Pejin-dohateny*
1 Nefia
2 Nefia
Jakôba
Enôsa
Jarôma
Ômnia
Tenin'i Môrmôna
Môsià
Almà
Helamàna
3 Nefia
4 Nefia
Môrmôna
Etera
Môrônia

*Nanazava i Joseph Smith hoe: "Ny pejin-dohatenin'ny Bokin'i Môrmôna dia nadika ara-bakiteny, nalaina avy tao amin'ny pejy farany indrindra teo amin'ny ilany ankavia tao amin'ilay amboaram-bokin'ilay takelaka" (*History of the Church*, 1:71).

NY BOKIN'I MÔRMÔNA Vavolombelona iray miaraka amin'ny Baiboly

Ny Bokin'i Môrmôna sy ny Baiboly dia samy mijoro ho vavolombelona momba an'i Jesoa Kristy ary mampianatra ireo fitsipiky ny filazantsarany izay mifanaraka amin'ny lalàn'ny baiboly fa "Amin'ny tenin'ny vavolombelona roa na telo no hanorenana mafy ny teny rehetra" (2 Korintiana 13:1). Ny Loholona Russell M. Nelson ao amin'ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo dia nampianatra fa "ireo tenivavolombelona ao amin'ny soratra masina dia samy manamarina ny andaniny sy ny ankilany. Izany hevitra izany dia efa nohazavaina taloha elabe raha nanoratra ny mpaminany iray fa ny Bokin'i Môrmôna dia

'voasoratra ka ny fikasana dia ny hahazoana-reo mino [ny Baiboly]; ary raha mino [ny Baiboly] ianareo dia hino [ny Bokin'i Môrmôna] ihany koa'[Môrmôna 7:9]. Ireo boky ireo dia samy mampifandray azy amin'ilay anankiray. Ny boky tsirairay dia mijoro ho toy ny porofo fa velona Andriamanitra ary miteny amin'ny zanany amin'ny alalan'ny fanambarana ataony amin'ny mpaminaniny Izy.¹

Ireto ambany ireto dia misy ny lisitry ny fotopampianarana fototra ampianarina ao amin'ny Baiboly izay ampian'ny Bokin'i Môrmôna mba ho toy ny vavolombelona fanampiny.

Ny Drafitr'Andriamanitra ho Antsika

Ny Baiboly sy ny Bokin'i Môrmôna dia mampianatra antsika fa Andriamanitra dia Raintsika any an-danitra. Noho izany, dia nanomana ny "drafity ny famonjena" Izzy (Almà 24:14) mba hahafahantsika ho voavonjy amin'ny alalan'ny Sorompanavotan'i Jesoa Kristy.

Ray any an-danitra Be Fitiavana

Baiboly: "Fa Izzy no ivelomantsika sy ihetsantsika ary iainantsika; araka ny nataon'ny mpanao tonon-kira sasany teo aminareo hoe: Fa terany koa isika" (Asan'ny Apôstôly 17:28; jereo koa ny Salamo 82:6; Hebreo 12:9).

Bokin'i Môrmôna: Fantatro fa tia ireo zanany [Andriamanitra] (1 Nefia 11:17; jereo koa ny 1 Nefia 17:36).

Ny Fahafatesana sy ny Tontolon'ny Fanahy

Baiboly: "Ka ny vovoka dia hiverina amin'ny tany ho toy ny teo, fa ny fanahy kosa hiverina amin'Andriamanitra, Izay nanome iny" (Mpitoriteny 12:7; jereo koa ny 1 Petera 3:19–20; 4:6).

Bokin'i Môrmôna: "Ny fanahin' ny olondrehetra, na tsara izy na ratsy, dia entina mody any amin'ilay Andriamanitra izay nanome aina azy" (Almà 40:11; jereo koa ny andininy 12–14).

Fitsanganana amin'ny maty

Baiboly: "Ary rehefa levona ny hoditro, izao simba izao, sady afaka amin'nynofoko aho, dia hahita an'Andriamanitra" (Joba 19:26; jereo koa ny Ezekiel 37:12; 1 Korintiana 6:14; 15:54).

Bokin'i Môrmôna: "Fantattro fa fantatrareo fa ny nofantsika dia tsy maintsy hihaosa sy ho faty; kanefa dia ao amin' ny vatantsika no hahitantsika an'Andriamanitra" (2 Nefia 9:4; jereo koa ny 2 Nefia 9:12; Almà 11:43–45; 40:23).

Didy Nomena sy Torolalana

Ny Baiboly dia mampianatra fa Andriamanitra dia nanome ireo didy ary hitahy antsika Izy rehefa mankatò isika. Ny mpaminanin'i Bokin'i Môrmôna koa dia nirakitra sy nanaraka ireo didy.

MIJORO HO VAVO-LOMBELONA NY MPAMINANY IRAY

"Aza matoky tena ianao, fa halalino ireo boky tsara indrindra—ny Baiboly sy ny Bokin'i Môrmôna—ary alaivo daholo ireo fampahalala rehetra azonao alaina, ary avy eo dia mangataha amin'Andriamanitra ary aoka ianao hanalavitra ny karazana kolikoly sy fahalotoana rehetra, ary ny fitahian'ny Avo Indrindra dia hiaraka amina."

Filoha John Taylor (1808–87), *Teachings of Presidents of the Church: John Taylor* (2001), 148.

Fitahiana sy Fankatoavana

Baiboly: "Ary Jehovah nandidy antsika hanaraka ireo didy rehetra ireo sy hatahotra an'i Jehovah Andriamanitsika, mba hahita soa mandrakariva isika sy ho velona tahaka ny amin'izao anio izao. . . . Ary ho fahamariansika ny mitandrina hanaraka izany didy rehetra izany" (Deotoronomia 6:24–25; jereo koa ny Ohabolana 4:4; Jaona 14:21).

Bokin'i Môrmôna: "Efa nampanantena anareo Izy fa raha mitandrina ny didiny ianareo dia hiroborobo eo amin' ny tany; ary tsy mivadika na oviana na oviana amin' ny efa nolazainy Izy; noho izany, raha mitandrina ny didiny ianareo dia mitahy anareo tokoa Izy sady mampiroborobo anareo" (Môsià 2:22; jereo koa ny 2 Nefia 1:20).

Ny Didy Folo

Baiboly: Nanambara ny Didy Folo tamin'i Mosesy ny Tompo (Jereo ny Eksodosy 20:1–17).

Bokin'i Môrmôna: Nampianatra ny Didy Folo tamin'ireo mpisoron'ny Mpanjaka Noà i Abinadia (jereo ny Môsià 12:33–36; 13:12–24).

Fahafolonkarena

Baiboly: "Entonareo ny fahafolon-karena rehetra ho ao amin'ny trano firaketako" (Malakia 3:10; jereo koa ny Levitikosy 27:30).

Bokin'i Môrmôna: "Ary izy ihany ilay Melkizedeka izay nandoavan' i Abrahama ny fahafolonkarena; eny, na dia i Abrahama rain-tsika aza dia nandoa ho fahafolonkarena ny ampahafolony tamin'izay rehetra nananany" (Almà 13:15; jereo koa ny 3 Nefia 24:8–10).

Batisa sy ny Fanahy Masina

Baiboly: "Raha misy olona tsy ateraky ny rano sy ny Fanahy, dia tsy mahazo miditra amin'ny fanjakan'Andriamanitra izy" (Jaona 3:5; jereo koa ny Marka 16:16; Asan'ny Apôstôly 2:36–38).

Bokin'i Môrmôna: "Mibebaha, ianareo rehetra faran'ny tany, ary mankanesa aty Amiko ary aoka hatao batisa amin'ny anarako mba hahazoana manamasina anareo amin'ny fandraisana ny Fanahy Masina, mba hahazoanareo mijoro tsisy pentina eo anoloako amin'ny andro farany" (3 Nefia 27:20; jereo koa ny 2 Nefia 9:23; 31:5–9).

Ny Asa Nanirahana an'i Jesoa Kristy

Ny Baiboly sy ny Bokin'i Môrmôna dia mijoro ho vavolombelona momba an'i Jesoa Kristy, ilay Zanak'Andriamanitra, ary ny Sorompanavotany. Mampianatra izy ireo fa ny Mpamony dia nitondra teo Aminy ny fahotantsika sy nandresy ny fahafatesana.

MIJORO HO VAVOLOMBELONA NY MPAMINANY IRAY

"Ny Bokin'i Môrmôna . . . dia manambara fa marina ny Baiboly, ary manaporofo izany, ary izy roa ireo dia samy manamarina ny andaniny sy ny ankilany."

Filoha Brigham Young (1801–77), *Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young* (1997), 121.

Ilay Zanaka Lahitokan'Andriamanitra

Baiboly: "Fa toy izao no nitiavan'Andriamanitra izao tontolo izao: nomeny ny Zanany Lahitokana, mba tsy ho very izay rehetra mino Azy, fa hanana fiainana mandrakizay" (Jaona 3:16; Jereo koa ny Matio 16:16; Jaona 6:69).

Bokin'i Môrmôna: "Fantatro fa ho avy i Jesoa Kristy, eny, ny Zanaka, ny Lahitokan' ny Ray, feno fahasoavana sy famindram-po ary fahamarinana" (Almà 5:48; jereo koa ny 1 Nefia 11:16–21; Môsià 3:5–8).

Nanonitra ny Fahotantsika

Baiboly: "Fa ity no rako, dia ny amin'ny fanekena, izay alatsaka ho an'ny maro ho famelan-keloka" (Matio 26:28; jereo koa ny Hebreo 9:28; 1 Petera 3:18).

Bokin'i Môrmôna: "Indro manolotra ny tenany Izy ho sorona noho ny fahotana mba hane-fana ny fitakian'ny lalàna ho an'ireo rehetra izay manana fo torotoro sy fanahy manenina" (2 Nefia 2:7; jereo koa ny 1 Nefia 11:33; Almà 34:8–10; 3 Nefia 11:14).

Nitondra ny Fahorantsika

Baiboly: "Nitondra ny aretintsika tokoa Izy sady nivesatra ny fahorantsika" (Isaia 53:4; jereo koa ny Hebreo 2:18).

Bokin'i Môrmôna: "Ary handeha Izy, hiaritra fanaintainana sy fahoriana ary fakam-panahy isan-karazany; . . . mba hahatanteraka ny teny izay milaza fa hitondra eo Aminy ny fanaintainana sy ny aretin' ny olony Izy" (Almà 7:11–12; jereo koa ny Môsià 14:3–5).

Nandresy ny Fahafatesana

Baiboly: "Fa efa natsangana tamin'ny maty tokoa Kristy ho santatr'izay efa nodi-mandry" (1 Korintiana 15:20; jereo koa ny Jaona 14:19; Asan'ny Apôstôly 26:23).

Bokin'i Môrmôna: "Minoa an' i Jesoa Kristy, fa Izy no Zanak' Andriamanitra, ary novonoin'ny Jiosy Izy, ary tamin'ny herin'ny Ray no efa nitsanganany indray, tamin' izany no efa nahazoany fandresena tamin' ny fasana" (Môrmôna 7:5; jereo koa ny Môsià 16:7–8; Helamàna 14:17).

Ny Fiangonan'i Jesoa Kristy Fahiny

Ny Tompo dia nanorina ny Fiangonany tao Jerosalema sy tany Amerika. Ny Baiboly sy ny Bokin'i Môrmôna dia vavolombelona momba ny nanorenany sy nitarihany ny olony tamin'ny alalan'ny mpaminaniny sy ny apôstôlindy.

Mpaminany

Baiboly: "Tsy manao na inona na inona tokoa Jehovah Tompo, raha tsy milaza ny heviny amin'ny mpaminany mpanompony" (Amosa 3:7; jereo koa ny Jeremia 1:7; 7:25).

Bokin'i Môrmôna: "Amin'ny alalan'ny Fanahy no ampahafantarana ny mpaminany ny zavadrehetra" (1 Nefia 22:2; jereo koa ny Jakôba 4:4–6).

Ny Roambinifololahy

Baiboly: "Nantsoiny hanatona Azy ny mpianany, ka nifidianany roa ambin'ny folo lahy, izay nataony hoe Apostoly" (Lioka 6:13; jereo koa ny Efesiana 2:19–20; 4:11–14).

Bokin'i Môrmôna: "Hotahina ianareo raha mampandry sofina amin' ny tenin'ireto roa ambin'ny folo izay efa nofinidiko teo anivonareo ireto mba hampianatra anareo" (3 Nefia 12:1; jereo koa ny 1 Nefia 11:29).

Fahefan'ny Fisoronana

Baiboly: "Tsy hianareo no nifyd Ahy, fa izaho no nifyd anareo ka nanendry anareo mba handeha sy hamoa, ary mba haharetan'ny vokatrareo" (Jaona 15:16; jereo koa ny Matio 16:19; Lioka 9:1–2; Hebreo 5:4).

Bokin'i Môrmôna: "I [Almà] dia nanokana mpisorona sy loholona izay tamin'ny alalan'ny fametrahan-tanana, araka ny lamin'Andriamanitra, mba hitarika sy hitandrina ny fiangonana" (Almà 6:1; jereo koa ny 2 Nefia 6:2; Môrônîa 3).

MIJORO HO VAVOLOMBELONA NY MPAMINANY IRAY

"Amin'izao andro izao izay ahitana ny fanambaniana ny Baiboly ataon'olona maro izay manafangaro ny filôzôfian'izao tontolo izao amin'ny soratra masin'ny Baiboly mba hanamaivanan-danja ny tena dikany marina, dia soa ihany fa ilay Raintsika mandrakizay any an-danitra izay mikatsaka hatrany izay mahasoa ny zanany arapanahy, dia nanome antsika ilay boky naman'ny boky soratra masina, fantatra amin'ny anarana hoe ny Bokin'i Môrmôna, mba ho fiarovana ireo fahamarinana ao amin'ny Baiboly izay nosoratana sy nolazain'ireo mpaminany araka ny fitarihan'ny Tompo. . . .

". . . Amin'ny alalan'io vavolombelona faharoa io no ahafahantsika mahafantatra mazava tsara kokoa ny dikan'ireo fampianaranan'ireo mpaminany fahiny ary indrindra ny fampianaranan'ny Mpampianatra sy ny mpianany fony izy ireo niaina sy nampianatra teo anivon'ny olona. Izany dia tokony hanentana ny fanahin'ireo izay mpikatsaka marina ny fahamarinana mba hanambatra ireo boky masina ireo sy handalina azy ireo ho toy ny boky iray ka hahatakatra ny tena fifandraisan'izy ireo marina toy ny hahatakarantsika izany.

Filoha Harold B. Lee (1899–1973), *Ye Are the Light of the World* (1974), 89, 91.

Fandalinana Fanampiny

Ity tabilao ity dia tsy fitanisana amin'ny antsipiriany. Ao anatin'ny fandalinana manokana ataonao na ao anatin'ny fandalinan'ny fianakaviana ny soratra masina dia azonao ampiana soratra masina mifandray ity tabilao ity ary afaka mitady fitsipika bebe kokoa izay ampianarina ao amin'ny Bokin'i Môrmôna sy ny Baiboly ianao amin'ny alalan'ny fampiansana ny Torolalana ho an'ny Soratra Masina sy ireo fitaovam-pandalinana ao amin'ny tranokala scriptures.lds.org. ■

FANAMARIHANA

1. Russell M. Nelson, "Scriptural Witnesses," *Liahona*, Nov. 2007, 43.

Nataon'ny
Loholona D. Todd
Christofferson

Ao amin'ny Kôlejin'ny
Apôstôly Roambinifolo

Ny Fomba Fandalinana NY BOKIN'I MÔRMÔNA

Dimy amby roapolo taona lasa izay no nanomezan'ny Filoha Ezra Taft Benson ny antsipirian'ireo “antony lehibe telo tokony hanaovan’ny Olomasin’ny Andro Farany ny fandalinana ny Bokin’i Môrmôna ho tanjon’ny fiainana manontolo” (1899–1994).¹ Ireo avy ireo antony ireo:

- Voalohany, ny Bokin’i Môrmôna no vato ifaharan’ny fivavahantsika—vato ifaharan’ny fijoroantsika ho vavolombelona momba an’i Jesoa Kristy, sy ny fotopampianarantsika, ary ny fijoroantsika ho vavolombelona.
- Faharoa, nosoratana ho an’izao andrantsika izao ny Bokin’i Môrmôna.
- Fahatelo, ny Bokin’i Môrmôna dia manampy antsika hanakaiky kokoa an’Andriamanitra.

Ireo antony handalinana ny Bokin’i Môrmôna ireo dia manoro fomba hafa ihany koa ahafahantsika miroso ao anatin’ny fandalinana izany soratra masina manokana izany.

Vato ifaharan’ny Fivavahantsika

Satria ny Bokin’i Môrmôna no vato ifaharan’ny fijoroantsika ho vavolombelona momba an’i Kristy sy ny fahafenoan’ny filazantsara dia zava-dehibe ao amin’ny fandalinantsika ny mifantoka manokana amin’ireo famplanarana sy fijoroana ho vavolombelona maro momba ny Mpamonyj izay ao anatin’ny. Ny sasany dia nanao izany tamin’ny alalan’ny fividianana Bokin’i Môrmôna iray vaovao sy tsy lafo vidy ary tamin’ny alalan’ny fanasiana marika ireo andininy rehetra izay miresaka na mampianatra mikasika ny Mpamonyj, sy ny Asa Fanompoany ary ny Asa nanirahana Azy. Izany dia sady mitondra fijoroana ho vavolombelona lalina kokoa momba an’i Kristy amin’ny maha-Zanak’Andriamanitra Azy no fankasitrahaha vaovao an’ireo zavatra izay nataony sy mbola ataony ho antsika.

Nosoratana Ho An’ny Andrantsika

Ireo mpanoratra ao amin’ny Bokin’i Môrmôna dia nanora tra tamim-pieritreterana ireo taranaka ho avy, indrindra indrindra amin’ny andro farany. Rehefa namintina ireo rakitsoratra Nefita i Môrmôna dia nilaza fa tsy afaka nampiditra na dia ny “ampahazatony” aza (jereo ny 3 Nefia 5:8; jereo ihany koa ny Tenin’i Môrmôna 1:5). Nilaza i Môrmônia hoe: “Miteny aminareo aho miova tsy ny eo ianareo, ary tsy eto anefa ianareo. Nefa indro, efa nasehon’i Jesoa Kristy ahy ianareo, ary fantatro ny ataonareo” (Môrmôna 8:35). Ireo mpanoratra roa ireo sy ireo hafa, izay niasa teo ambanin’ny fitarihan’ny Fanahy, dia nanoratra zavatra izay ho lasa tombontsoa lehibe indrindra ho antsika amin’izao andro farany izao.

Noho izany isika dia tokony handalina sady mametraka ireto fanontaniana ireto ao an-tsaintsika: “Maninona no nampidirina tato ity?” Ahoana no iharan’izany ankehitriny sy iharan’izany amiko? Nanamarika ny Filoha Benson, ohatra, fa ao amin’ny Bokin’i Môrmôna isika dia mahita lamina mba hiomanana amin’ny Fiaviana Fanindroan’ny Mpamonyj. Mianatra isika hoe ahoana no fomba nianan’ny mpanara-dia an’i Kristy tao anatin’ny fotoanan’ny ady, ahoana no fomba niatrehany ny fanenjehana sy ny fihemorana, ahoana no fomba nanaovany asa fitoriana, ary ahoana no niatrehany ireo zava-doza hateraky ny fitiavanjavatra ara-materialy.² Tahaka ny nataon’i Nefia, rehefa mandalina isika dia tokony “hampiharina” amin’ny tenantsika ny soratra masina—izany hoe, miezaka ny hamantatra ny fomba hampiharana izay hitantsika ao amin’ny Bokin’i Môrmôna (jereo ny 1 Nefia 19:23).

Manatona Akaiky kokoa an’Andriamanitra

Hindramina indray ny tenin’ny Filoha Benson manao hoe: “Tsy hoe mampianatra antsika ny fahamarinana fotsiny ny Bokin’i Môrmôna, na dia tena manao izany aza izy. Tsy hoe mijoro ho vavolombelona momba an’i Kristy

MANDALINA TSY TAPAKA MBA HIANARAN-JAVATRA TSY TAPAKA

Tamin'ny fotoana voalohany namakiako Bokin'i Môrmôna dia tsy mpikambana aho. 16 taona aho tamin'izany ary nahavaky izany tao anatin'ny herinandro. Rehefa akaiky hifarana ny famakiako dia nahita andininy iray aho izay nanamafy fa raha an'i Kristy ny fiangonana iray dia hitondra ny anarany (jereo ny 3 Nefia 27:8). Tamin'izay fotoana izay dia nikoriana tamin'ny takolako ny ranomaso. Nahafanta tra aho fa marina ny Bokin'i Môrmôna ary nanapa-kevitra ny hatao batisa.

Taorian'ny batisako dia namaky ilay boky indray aho, saingy tamin'izay dia nividy penina miloko aho ary nanisy marika ny andininy na ny andalana izay nanentana ny fanahiko. Nanao izany hatrany aho tao anatin'ireo famakiako taty aoriana saingy nampiako soratra teo amin'ny sisin'ireo andininy nasiako marika. Ny fotoana nana raka dia nanampy soratra masina tamin'ireo andininy nifandray tamin'izany aho, na izany avy tao amin'ny Bokin'i Môrmôna na avy tamin'ireo soratra masina hafa.

Avy eo, tamin'ny fiandohan'ny taona iray dia nividy tahadika vaovaon'ilay soratra masina aho, satria ilay nananako dia efa feno fanamarihana, indrindra taorian'ny nampiasako izany nandritra ny asa fitoriako sy nanomanako lesona maro tamin'izany. Tamin'ity indray mitoraka ity dia nifototra tamin'ny lohahevitra ny fandalinako sy ny fanasiako marika. Nanokana loko iray isaky ny lohahevitra manokana aho—ohatra, volomboasary ho an'ny finoana, maintso ho an'ny fibebahana, sy ny sisa.

Rehefa nanoxy tsy tapaka nandalina ny Bokin'i Môrmôna aho tamin'ny alalan'ny fampiasana ireo formba samihafa ireo dia nianatra fa tsy ampy ny famakiana indray mandeha monja ny Bokin'i Môrmôna. Isika dia mianatra andalana anampy andalana rehefa manohy mandalina. Nianatra ihany koa aho fa na impiry na impiry ny efa namakiantsika izany dia hisy hatrany zavatra izay hampiteny antsika hoe: "Naninona no tsy hitako ity teo aloha? Tsy maintsy efa teo io."

Ireo soratra masina—indrindra ny Bokin'i Môrmôna—dia mampianatra antsika mikasika an'i Jesoa Kristy sy mikasika ny Raintsika any an-danitra. Ny fandalinana ny soratra masina dia nitondra ahy hanakaiky kokoa Azy ireo.

Cristina Vergara Ramírez, Chili

fotsiny ihany ny Bokin'i Môrmôna, na dia tena manao izany ihany koa aza izy. Fa mbola misy zavatra hafa ankoatra izany. Misy hery ao anatin'ilay boky izay hanomboka hirotsaka ao amin'ny fainanao raha vao manomboka mandalina tsara ny boky ianao.³

Tena marina fa ny fandalinana ny Bokin'i Môrmôna dia manasa ny Fanahy, ary ny Fanahy no mpanambara ny fanambarana. Izany dia midika hoe mandalina amin'ny fomba feno fieritreretana sy fandinihana isika—misaaintaina, mivavaka ary angamba mandray an-tsoratra rehefa mamaky isika. Izany dia mahatonga antsika hahafeno ireo fepetra

MIJORO HO VAVOLBELONA NY MPAMINANY IRAY

"Nanomboka namaky ny Bokin'i Môrmôna aho talohan'ny naha diakona ahy, ary dia namaky izany hatrany aho nanomboka tamin'izay,

ary fantatro fa marina izany. . . .

"... Ho ahy dia tsy hisy mpikamban'ity Fiagonana ity ho afa-po na oviana na oviana raha tsy efa namerimberina namaky ny Bokin'i Môrmôna, ary nandinika izany lalina mba hahafahany mijoro ho vavolbelona fa tena rakitsoratra omban'ny fitarihan'ny Fanahin'llay Tsitoha tokoa izany, ary marina ny tantarany."

Filoha Joseph Fielding Smith (1876–1972), ao amin'ny Conference Report, Okt. 1961, 18.

ilaina handraisana fahazavana sy fahatakarana fanampiny, na izany mikasika ny zavatra halalinistsika na mikasika ny zavatra hafa. Indraindray dia manampy ny famakiana ny Bokin'i Môrmôna iray manontolo ao anatin'ny fotoana izay azo lazaina ho fohy mba hahazoana ny hevi-dehibe fonoson'ny tantara sy ny hafatra ao aminy. Fa amin'ny ankapobeny, ny tsara indrindra dia ny manokana fotoana sahaza isan'andro handalinana ny boky raha oharina amin'ny famakiana andininy na pejy izay efa misy isany raikitra isan'andro.

Fanampiana ho an'ny Fandalinana

Sambatra isika ankehitriny fa manana karazam-pitaovana maro izay afaka manampy

amin'ny fandalinantsika ny Bokin'i Môrmôna. Ny sasany dia mifamatotra amin'ny soratra masintsika—ny Torolalana araka ny Lohahevitra, ny Rakibolan'ny Baiboly ary ny Fanoroampejy araka ny abidia ao amin'ny soratra masina amin'ny teny Anglisy, ary ny Torolalana ho an'ny Soratra masina kosa amin'ny fiteny hafa. Ary isika dia manana fanovozan-kevitra maro ary soratra masina mifandray maro eny amin'ny farany ambanin'ny pejy ao anatin'ireo sora tra masina navoakan'ny Olomasin'ny Andro Farany.

Ireo fanampiana hafa amin'ny fandalinana izay vita printy dia ahitana ny Boky Torolalana ho an'ny Mpikambana ao amin'ny Kilasin'ny Sekoly Alahady, ny Boky Torolalana ho an'ny Mpianatra Seminera, ary ny Boky Torolalana ho an'ny Mpianatra Institiota. Ny fitombon'ny fitaovana elektronika, izay voafaritra eo amin'ny faritra amin'ny sisiny ao amin'ny pejy faha-31 no zava-baovao amin'izao vanimo-toanantsika izao.

Fitaovana ho an'ny Fiovam-po

Ny Bokin'i Môrmôna dia harena sarobidy tsy manan-tsahala sy fitaovana ho an'ny fiovam-po izay namboarin'ny Tompo sy nomeny ho an'izao fotoampitantanana misy antsika izao. Tsapako fa izany no fototry ny fijoroako ho vavolbelona manokana mikasika an'i Jesoa Kristy sy ny antso maha mpaminany an'i Joseph Smith, ary ny maha "fanjakan'ny Tompo izay naorina indray teto an-tany" ny Fiagonan'i Jesoa Kristy ho an'ny Olomasin'ny Andro Farany.⁴ Faly aho mampiray ny fijoroako ho vavolbelona amin'ny an'i Jesoa Kristy fa "raha velona koa ny Tompon[ao] sy ny Andriamanitr[ao] dia marina izany" (F&F 17:6). Enga anie ny fandalinanao ny Bokin'i Môrmôna mandritra ny androm-piaiananao hahalalim-paka ny fiovam-ponao sy hitarika anao amin'ny lalana mivantana mankany amin'ny fainana mandrakizay. ■

FANAMARIHANA

1. Ezra Taft Benson, "Ny Bokin'i Môrmôna—Vato Ifaharan'ny Fivavahantsika," *Ensign*, Nôv. 1986, 5–7.
2. Jereo ny Ezra Taft Benson, *Ensign*, Nôv. 1986, 6–7.
3. Ezra Taft Benson, *Ensign*, Nôv. 1986, 7.
4. Teny Fanolorana ny Bokin'i Môrmôna.

IREO SORATRA MASINA AO AMIN'NY INTERNET SY IREO FITAOVANA AZO ENTINA MANDEHANDEHA

Ankoatry ny fanamorana ny hafainganan'ny fikarohana teny sy ny soratra masina mifandray, ny soratra masina ao amin'ny internet (scriptures.lds.org) sy amin'ireo fitaovana azo entina mandehandeha (mobile.lds.org) dia manolotra fomba vaovao maro izay afaka manampy anao amin'ny fandalinanao manokana:

My Study Notebook (Ny Firaketako ny Zavatra Nohalaliniko) (notebook.lds.org)

Izany firaketana ny zavatra noraisina an-tsoratra ao amin'ny internet izany dia manolotra ny ankamaroan'ireo fitaovana izay efa mety nampiasaina tamin'ny fandalinana amin'ny fomba mahazatra—fanasiana marika amin'ny alalan'ny penina miloko, fandraisana an-tsoratra, ary fampifandraisana soratra masina, ohatra —saingy manome fahafahana anao hampiasa sy hitahiry izany amin'ny fomba elektronika. Ankoatr'izany dia azonao atao ny manisy "mari-pamantaranteraha" izay zavatra noraisinao an-tsoratra sy ireo votoatiny hafa rehefa misy izany. Satria miditra ao amin'ny "My Study Notebook" (Ny Firaketako ny Zavatra Nohalaliniko) amin'ny alalan'ny kaontinao ao amin'ny LDS ianao dia ara-potoana hatrany ireo fanovana ao amin'ny firaketana ny zavatra nohalalininao na firy na firy ny fomba samihafa nampiasaina hidirana ao. Ireo fitaovana ireo dia hahafahana hamorona ny tahirintsoratrao manokana araka ny lohahevitra ho an'ny fandalinana sy ny fampiranana ny filazantsara.

Ny Soratra Masina amin'ny Endriny sy amin'ny Fiteny Hafa (scriptures.lds.org)

Ny lahatsoratra ny soratra masina noraketina amin'ny fomba elektronika sy ny raki-peo'ny soratra masina dia dia efa misy ao amin'ny LDS.org ary koa ho an'ireo fitaovana azo entina mandehandeha ankehitriny amin'ny fiteny maro ary efa eny an-dalana koa ny fanatanterehana izany amin'ireo fiteny maro hafa.

Ankoatra ny famakiana sy ny fihainoana amin'ny Internet dia afaka maka ny lahatsoratra sy ny raki-peo, ny ePub, ary ny lahatsoratra amin'ny endriny PDF ianao any ary afaka mampiasa izany na dia efa nivoaka tsy ho ao amin'ny internet intsony aza. Ireo soratra masin'ny Fiangonana izay nivoaka farany tao amin'ny Internet dia manamora ihany koa ny fizarana amin'ny hafa ireo hafatra sy zavatra noraketina manokana amin'ny alalan'ny e-mail sy ny fitaovan-tserasera eo amin'ny fiaraha-monina.

Ireo soratra masina ao amin'ny LDS.org dia hita amin'ny fiteny 21 amin'izao fotoana izao. Ny zavatra azo ampiasaina ao anatin'ireo fitaovana azo entina mandehandeha dia hita amin'ny fiteny folo eo ho eo, arakaraky ny fitaovan-pifandraisana ampiasaina.

Fanoroana ny tenin'olona ao amin'ny Soratra Masin'ny Olomasin'ny Andro Farany araka ny abidia (scriptures.bry.edu)

Io loharano io, izay novokarin'ny mpampianatra roa avy amin'ny Universiten'i Brigham Young amin'ny fiteny Anglisy dia mampifandray andinin-tsoratra masina amin'ny tenin'ny mpaminany sy ireo apôstôly amin'izao andro izao. Ohatra, eritrereto hoe tianao ho fantatra izay olona nampiasa ny 1 Nefia 3:7 nandritra ny fihaonamben'ny Fiangonana. Tsindrio ny lalam-pifandraisana hoe Bokin'i Môrmôna amin'ny ilany havian'ny efijery ary ampidino eo amin'ny hoe 1 Nefia 3 dia ho hitanao eo ny valiny.

Fanoroana ireo Lohahevity ny Fihaonamben'ny Fiangonana araka ny abidia (conference.lds.org)

Loharano iray manampy anao hampifandray ny fandalinana soratra masina amin'ny tenin'ireo mpaminany velona ny conference.lds.org , izay manolotra lisitra mifototra amin'ny lohahevitra ho an'ny fihaonambe tsirairay an'ny Fiangonana. Ohatra, raha mandalina ny Sorompanavotana ao amin'ny soratra masina ianao dia afaka mahita lahateny dimy izay miresaka izany lohahevitra izany ao amin'ny fihaonamben'ny Fiangonana Volana Aprily 2011.

Nofin'i Lehia

MIHAZONA MAFY NY ANJA-BY

Ilay lohahevitra lehiben'ny Bokin'i Môrmôna izay—manasa ny olon-drehetra hanatona an'i Kristy—no zava-dehibe indrindra ao amin'ny fahitan'i Lehia.

**Nataon'ny
Loholona
David A. Bednar**

Ao amin'ny Kôlejin'ny
Apôstôly Roambinifolo

Tiako ny Bokin'i Môrmôna. Ny sasany tamin'ireo fahatsiarovako voalohany indrindra momba ny filazantsara dia ny famakian'ny reniko ahy ny *Book of Mormon Stories for Young Latter-day Saints*, nataon'i Emma Marr Petersen. Tao anatin'ireo zavatra niainako nadritra ny fahazazako sy ny fanaovana tsy tapaka nadritra ny fiainana ny fandalinan'ny tena manokana sy ny vavaka, dia tsy nitsahatra namerimberina mijoro ho vavolombelona tamin'ny fanahiko ny Fanahy Masina fa ny Bokin'i Môrmôna dia tenin'Andriamanitra.

Mijoro ho vavolombelona aho fa ny Bokin'i Môrmôna dia testamenta iray hafa momba an'i Jesoa Kristy. Fantatto fa ny Mpaminany Joseph Smith dia nandika ny Bokin'i Môrmôna tamin'ny alalan'ny herin'Andriamanitra. Ary mijoro ho vavolombelona aho fa ny Bokin'i Môrmôna no "boky marina indrindra amin'ny boky rehetra eto an-tany, sy vato ifaharan'ny fivavahantsika, ary [h]anatona bebe kokoa an'Andriamanitra ny olona

amin'ny fanarahana ny fepetra ao anatin' toy izay ny ao anatin'ny boky hafa."¹

Ireo Hevi-dehiben'ny Nofin'i Lehia

Ny maha-zava-dehibe ny famakiana, fandalinana, fikarohana, ary fisaintsainana ny soratra masina amin'ny ankapobeny ary ny Bokin'i Môrmôna manokana dia na-songadin'ireo singa maromaro ao amin'ny fahitan'i Lehia ilay hazon'ny fiainana (jereo ny 1 Nefia 8).

Ny hazon'ny fiainana no fototra ijoroan'ny nofin'i Lehia—fanehoana ny "fitiavan'Andriamanitra" (jereo ny 1 Nefia 11:21–22). "Fa toy izao no nitiavan'Andriamanitra izao tontolo izao: nomeny ny Zanany Lahitokana, mba tsy ho very izay rehetra mino Azy, fa hanana fiainana mandrakizay" (Jaona 3:16). Noho izany, ny fahateraha, ny fiainana, ary ny sorompanavotan'i Jesoa Kristy Tompo dia fanehoana lehibe indrindra ny fitiavan'Andriamanitra ny zanany. Araka ny fijoroana ho vavolombelon'i Nefia, izany

MIJORO HO VA- VOLOMBELONA NY MPAMINANY IRAY

"Mijoro ho vavo-lombelona aho fa ny Bokin'i Môrmôna dia tenin'Andriamanitra marina, ary ny fifandraisana eto an-tany sy any an-danitra dia misokatra indray, ary ny fomba marin'ny Tompo dia nambara tamin'ny olona ety an-tany, izay mampiseho ireo fomba ahafahan'ny mpino marina rehetra an'i Kristy mahazo ny fahalalana sy ny fitahiana ilaina rehetra.

Filoha David O. McKay (1873-1970), "Marks Pointing to Authenticity of Book of Mormon," *Instructor*, Ókt. 1952, 318.

fitiavana izany dia "mahatsiriritra indrindra amin' ny zava-drehetra" ary tahaka ny voalazan'ny anjely ao amin'ny fahitana hoe: "mampiravoravo indrindra ny fanahy" (1 Nefia 11:22-23; jereo koa ny 1 Nefia 8:12, 15). Ny toko 11 ao amin'ny 1 Nefia dia maneho famaritana amin'ny antsipiriany ny hazon'ny fainana ho tandindon'ny fainan'ny Mpamony sy ny asa fanompoana nataony ary ny fahafoizan-tenany—"ny fiambanian' Andriamanitra" (1 Nefia 11:16).

Ny voan'ilay hazo dia tandindon'ny fitahian'ny Sorompanavotana. Ny fihinanana ilay voan'ny hazo dia maneho ny fandraisana ny ôrdônansy sy ny fanekempihavanana izay amin'ny alalan'izany no ahafahan'ny Sorompanavotana ho lasa tena mahomby tanteraka eo amin'ny fainantsika. Ny voany dianofaritana ho toy ny "mampilendalenda ka mahasambatra ny olona" (1 Nefia 8:10) ary niteraka hafaliana lehibe sy faniriana hizara izany hafaliana izany amin'ny hafa.

Fa ilay tena lohahevitra lehiben'ny Bokin'i Môrmôna—dia ny manasa ny olon-drehetra hanatona an'i Kristy—no zava-dehibe indrindra ao amin'ny fahitan'i Lehia. Ny zavatra manokana mahaliana ao anatin'izany dia ilay

anja-by izay mitondra mankany amin'ilay hazo (Jereo ny 1 Nefia 8:19). Ny anja-by dia ny tenin'Andriamanitra.

Ny Fifikirana oharina amin'ny Fihazonana Mafy Tsy tapaka ny Anja-by

I Lehia rainy dia nahita vondron'olona efatra tao amin'ny fahitany. Ny telo tamin'ireo vondrona ireo dia nandroso hatrany nana-raka ilay lalana ety sy tery mba hikatsaka ny ho tonga teo amin'ilay hazo sy ny voany. Ilay vondrona fahaeftara dia tsy nikatsaka ny ho eny amin'ilay hazo, fa kosa ilay trano lehibe sy makadiry no toerana tena faran'izay tian'izy ireo hahatongavana (Jereo ny 1 Nefia 8:31-33).

Ao amin'ny 1 Nefia 8:21-23 dia mianta momba ilay vondron'olona voalohany isika izay nandroso hatrany sy nanomboka nandeha tamin'ilay lalana nitondra nankany amin'ny hazon'ny fainana. Na dia izany aza, rehefa tafalatsaka tao amin'ny zavon'ny haizina izy ireo, izay maneho ny "fakampanahin' ny devoly" (1 Nefia 12:17), dia tsy nahita lalana ka dia nirenireny sy very.

Mariho fa tsy misy ny filazana momba ny anja-by eo amin'ireo andininy ireo. Ireo izay

TSY NORARAHIANA IZY IREO

Nandritra ny fainako iray manontolo, dia nahazo hery ara-panahy avy tamin'ilay fehezan-teny hoe "tsy noraharahanay izy ireo" (1 Nefia 8:33) aho. Ao amin'ny 1 Nefia ireo izay nanohy ny lalany nankany amin'ny hazon'ny fainana dia tsy niraharaha ireo feo maneso. Niantefa tany amin'izy ireo ireo rantsantanana namingavinga, kanefa dia tsy niahotra izy ireo. Tsy nihaino izany izy ireo. Torak'izany koa isika dia maheno feo maro izay mafy sy mitondra amin'ny fakampanahy ankehitriny. Matetika dia tena tolona mihitsy ny fanaovana izay tsy iraharahanana ireny feo ireny, kanefa dia nasehon'i Lehia fa azo atao izany.

Efa hitako fa mampangina ireo feon'izao tontolo izao aho rehefa mamonjy ny tempoly, mamaky ny soratra masina sy mandeha miangona ary manaraka ny mpaminany. Rehefa manao ireo zavatra tsotra ireo aho, dia afaka mandre ny feon'ny Fanahy Masina. Izany no feo mendrika ny ho henoina. Ary rehefa mihaino ny feon'ny Fanahy aho, dia mahazo tanjaka handresena ny fakampanahy.

Rehefa manaraka ny ohatra nasehon'i Lehia isika ary "tsy miraharaha . . . azy ireo," dia afaka mijanona amin'ny lalana ety sy tery ary mahazo hatrany ny fitiavan'Andriamanitra.

Melissa Heaton, Utah, Etazonia

tsy mahalala na manamaivana ny tenin'Andriamanitra dia tsy hanana ilay kômpàavy any amin'Andriamanitra izay manondro ny lalana mankany amin'ny Mpamonjy. Jereo tsara fa ity vondrona ity dia nahita ny lalana ary nandroso hatrany sy naneho fananam-pinoana an'i Kristy ary faharesen-dahatra ara-panahy, kanefa dia navilin'ny fakam-panahin'ny devoly ireo ary dia very.

Ao amin'ny 1 Nefia 8:24–28 dia mamaky momba ireo vondron'olona faharoa isika izay nahita ny lalana ety sy tery izay mitondra any amin'ny hazon'ny fainana. Ity vondrona ity dia “nibosesika hatrany namakivaky ilay zavon’ ny haizina, nihazona tamin’ny anja-by na dia mandra-pahatongany ka nihinanany tamin’ny voan’ ny hazo aza” (andininy 24). Kanefa rehefa nandrabilaby ireto vondron'olona faharoa ireto ireo olona teny amin'ny trano mijoalajoala sy malalaka izay miraratra tokoa ny fitafiany dia “menatra izy ireo” ary “nianjera tamin’ny lalana voarara izy ka very” (andininy faha-28). Mariho tsara fa ity vondrona ity dia nofaritana ho toy ny “namikitra ny anja-by” (1 Nefia 8:24; nampiana fanamafisana).

Zava-dehibe ny hoe nandroso hatrany tamim-pinoana sy tao anatin'ny fanoloran-tena ilay vondrona faharoa. Nahazo ilay fitahiana

fanampiny tamin’ny anja-by koa izy ireo, ary dia nifikitra tamin’izany! Kanefa rehefa tra-tran’ny fanenjehana sy ny fahoriana izy ireo, dia lavo tany amin'ilay lalana voarara ka very. Na dia nanana finoana sy fanoloran-tena ary ny tenin'Andriamanitra aza izany vondrona izany dia mbola very ihany tamin’ny farany—satria angamba izy ireo *tsindraindray fotsiny ihany vao namaky na nandalina na nandnika ny soratra masina*. Ny fifikirana amin'ny anja-by ho ahy dia maneho “*fahazotoana*” tsindraindray handalina ny soratra masina fotsiny na firotsahana lalina tsy mitohy raha tokony ho firobohana tsy tapaka sy mitohy ao anatin’ny tenin'Andriamanitra izany.

Ao amin'ny andininy faha-30 no hamakiansika momba ireo vondron'olona fahatelo izay nandroso hatrany “nihazona mafy ny anja-by mandra-pahatongany sy nandohalihany ary nihinanany tamin’ ny voan’ ny hazo.” Ny andian-teny fototra eto amin’ity andininy ity dia ny hoe *nihazona mafy* ny anja-by.

Ilay vondrona fahatelo koa dia nandroso hatrany tamim-pinoana sy tamim-paharesen-dahatra; kanefa tsy nisy ny filazana hoe nirenireny izy ireo na lavo tany amin'ny lalana voarara, na very. Angamba ity vondron'olona fahatelo ity dia namaky sy nandalina

Na dia nandroso tao anatin'ilay lalana ety sy tery tamim-pinoana sy tamim-panoloran-tena ary niaraka tamin’ny tenin'Andriamanitra sady namikitra ilay anja-by aza izy ireo dia very ihany tamin’ny farany—satria angamba izy ireo tsindraindray fotsiny ihany vao namaky na nandalina na nandnika ny soratra masina.

SARY NALAINI MATTHEW REIER

Ny fihazonana mafy ny anja-by dia mahatonga be dia be ny fampiasana ombam-bavaka sy tsy tapaka ary amim-pahamatorana ny soratra masina ho toy ny loharano azo antoka mikasika ny fahamarinana nambara sy ho toy ny mpitarika azo antoka eo amin'ilay dia mamakivaky ny lalana ety sy tery mankany amin'ny hazon'ny fainana—ary indrindra mankany amin'ny Tompo Jesoa Kristy.

arynandinika ny soratra masina *hatrany*. Angamba zotom-po sy finiavana izay toa “[zavatra] kely sy tsotra” (Almà 37:6) no nanavotra ilay vondrona fahatelo tamin’ny fahaverezana. Angamba ny “fahalalana avy amin’ny Tompo” sy ny “fahalalana ny fahamarinana” (Almà 23:5, 6) azo avy amin’ny fandalinana amimpahatokiana ny soratra masina no niteraka fanomezana ara-panahin’ny fanetren-tena—hany ka ity vondron’olona ity dia “*nandohalika* ary nihinana tamin’ ny voan’ ny hazo” (1 Nefia 8:30; nampiana fanamafisana). Angamba ny sakafy sy tanjaka ara-panahy izay nomena tamin’ny alalan’ny “fivokisana ny tenin’ i Kristy” *hatrany* (2 Nefia 31:20) no nahafahan’ity vondrona ity tsy niraharaha ny fanarabiana sy fanesoana nataon’ireo olona teny amin’ilay trano mijoalajoala sy malalaka (jereo ny 1 Nefia 8:33). Ity no vondrona izay tokony ho ezahantsika sy ianao hiarahana.

Nanontany ny rahalahin’i Nefia hoe: “Inona no hevit’ilay anja-by izay hitan’ny raintsika ka nitondra nankeo amin’ ny hazo?

“Dia nolazain’i [Nefia] azy ireo fa izany no tenin’ Andriamanitra; ary na zovy na zovy no hihaino ny tenin’ Andriamanitra sy te *hihazona izany mafy*, dia tsy ho faty na oviana na oviana izy; ny fakam-panahy sy ny zana-tsipika

mirehitry ny fahavaloo dia tsy afaka hampanaiky azy koa ho amin’ ny fahajambana ka hitarika azy any amin’ ny famongorana” (1 Nefia 15:23–24; nampiana fanamafisana).

Inona ary izany no maha samy hafa ny fifikirana sy ny fihazonana mafy ny anja-by? Mamela ahy ianareo hilaza fa ny fihazonana mafy ny anja-by dia mahatonga be dia be ny fampiasana ombam-bavaka sy tsy tapaka ary amim-pahamatorana ny soratra masina ho toy ny loharano azo antoka mikasika ny fahamarinana nambara sy ho toy ny mpitarika azo antoka eo amin'ilay dia mamakivaky ny lalana ety sy tery mankany amin'ny hazon'ny fainana—ary indrindra mankany amin'ny Tompo Jesoa Kristy.

“Ary ny zava-nitranga dia nahita aho fa ilay anja-by izay efa hitan-draiko, dia ny tenin’ Andriamanitra, izay nitondra nankamin’ny loharanon’ny rano velona, na nankamin’ ny hazon’aina” (1 Nefia 11:25).

Ny Bokin'i Môrmôna dia Natao Ho Antsika Ankehitriny

Ny Bokin'i Môrmôna dia mitondra fahamarinana izay manan-danja sy ilaina amin'izao androntsika izao ary ho an'ny toe-javatra iainantsika. Ny maha-zava-dehibe ny lafiny

ara-panahy sy fampiharana ny Bokin'i Môrmôna eo amin'ny fainantsika dia nason-gadin'i Môrônîa: "Indro, miteny aminareo aho miova tsy ny eo ianareo, ary tsy eto anefa ianareo. Nefa indro, efa nasehon' i Jesoa Kristy ahy ianareo, ary fantatro ny ataonareo" (Môrmôna 8:35). Noho ny fahitana izao androntsika izao sy ny toe-javatra iainantsika tamin'ny alalan'ny fahalalan'Andriamanitra ny zavatra rehetra mialoha, ireo mpanoratra fototry ny Bokin'i Môrmôna dia nampiditra manokana lohahevitra sy ohatra tena manan-danja ho an'ireo mponin'ny tany amin'ny andro farany.

Manasa anareo aho mba handinika tsara sy ombam-bavaka ireto fanontaniana manaraka ireto: **Inona no lesona azoko ianarana sy tokony hianarako avy amin'ny fahitan'i Lechia ny hazon'ny fainana sy avy amin'ireo fitsipiky ny fihazonana mafy hatrany ny anja-by izay hahafahako hatanjaka ara-panahy hatrany eto amin'ity izao tontolo izao izay iainantsika ankehitriny ity?**

Rehefa miasa amim-pahazotoana sy

mikatsaka fitaomam-panahy mba hamaliana izany fanontaniana manan-danja izany ianao, dia ho takatraz bebe kokoa amin'ny alalan'ny herin'ny Fanahy Masina, ao am-ponao sy ao an-tsaina, ny maha-zava-dehibe ny *mihazona mafy hatrany* ny anja-by. Ary dia ho voatahy ianao amin'ny fampiharana ireo lesona ireo miaraka amin'ny finoana sy fahazotoana eo amin'ny fainanao manokana sy ao amin'ny tokantranonao.

Enga anie isika rehetra hanana maso hahita sy sofina handre ireo lesona fanampiny ao amin'ny fahitan'i Lechia izay hanampy antsika "[h]ibosesika handroso amin' ny fiorenana ao amin' i Kristy, amin'ny fananana fanantenana mamirapiratra sy lavorary ombar'ny fitiavana an' Andriamanitra sy ny olon-drehetra. Koa raha mi-bosesika handroso ianareo ka mivoky amin' ny tenin' i Kristy ary maharitra hatramin' ny farany, dia indro, izao no lazain' ny Ray: Hahazo ny fainana mandrakizay ianareo." (2 Nefia 31:20). ■

FANAMARIHANA

1. *Enseignements de Présidents de l'Eglise: Joseph Smith* (2007), 69.

AZA MIALA AMIN'NY LALANA!

Nampahafantarin'ny rahavaviko ahy ny Fiagonana, ary dia nahafinaritra ahy izany ka vetivety aho dia natao batisa.

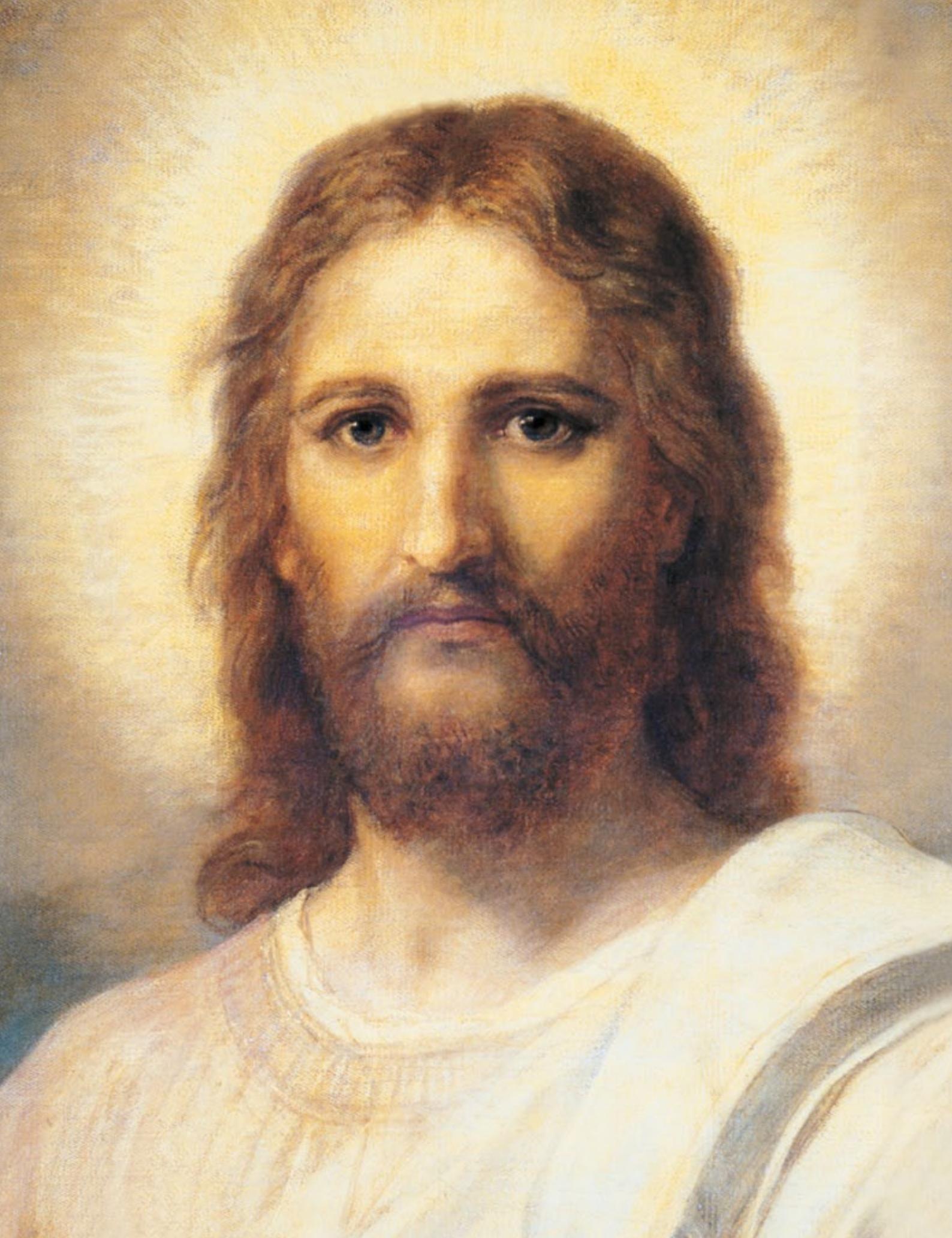
Na dia tsy nahay namaky teny aza aho, dia manokatra ny Bokin'i Môrmôna ary mamadibadika izany. Nanana faniriana aho ny hamaky ireo teny tao anatin'ny pejiny. Ny vadiko izay tsy natao batisa raha tsy taty aoriana, dia niahiahya nahita ahy nipetraka njery fotsiny ilay boky, ary dia nilaza tamiko izy fa nandany ny fotoanako fotsiny aho.

Tao anatin'ny fahasaratana lehibe sy niaraka tamin'ny fanampian'ireo rahavavy tao amin'ny Fikambanana Ifanampiana sy ny zanako, dia nanomboka nanandrana namaky aho. Efa tanjoko hattrizay ny hamaky ny Bokin'i Môrmôna.

Nandritra ny fotoan-tsarotra iray manokana, rehefa nanana fahatsapan-javatra ratsy aho, dia naheno mazava tsara ireto teny ireto : "Aza miala amin'ny lalana!" Nijery aho sao nisy olona manodidina ahy, kanefa tsy nisy na iza na iza.

Indray andro dia niteny tamin'ny zanako vavy aho fa efa manomboka afaka mamaky irery. Tsy nino ahy izy ary nangataka ahy hampiseho izany taminy. Rehefa nasehoko izany, dia tena diboky ny hafaliana izy.

Ny tanjoko dia ny hamaky ny Bokin'i Môrmôna hatrany am-boalohany ka hatramin'ny farany. Miadana ny famakiako, kanefa dia afaka mahatakatra aho, ary ny tena zava-dehibe dia afaka mahatsapa ny Fanahy Masina aho avy amin'ny alalan'ity boky mahafinaritra ity.

*Ao anatin'izao
tontolo izao
ankehitriny dia
misy mihaino
ireo hevitra feno
fieboeboana na-
taon'i Kôrihôra
ilay antikristy.
Saingy ny fi-
noana an'i Jesoa
Kristy rehefa
miorim-paka ao
anatin'ny fana-
hintsika dia mi-
tondra fiovam-po
marina.*

fahafahana hahazoana fitsaboana, fomba fitaterana sy fiainam-piadanana ary zavamahasoa izay tsy tao anatin'ny eritreritr'ireo taranaka teo alohantsika velively. Ny tany dia tondraky fampahalalan-javatra sy ny teknôlôjia izay mampivelatra ny fanaovana tetiarana sy ny fizarana ny filazantsara saingy mampivelatra koa ny fihanahan'ny pôrnôgrafia sy ny jeux vidéos feno herisetra ary ireo zavatra hafa toy ny "sain-dratsy sy ny fikasana izay misy ao am-pon'ny mpiaramioko" (F&F 89:4). Mialina ao anatin'ny fotoana izay ifikiranana mafy amin'ny zavatra ara-materialy isika ao anatin'ny ankamaroan'ny faritra eto amin' izao tontolo izao.

Ireo toe-javatra ireo raha tsy mitandrina isika dia mety handrebireby na hitarika antsika hanalavitra ireo fitsipika izay mandrakizay sy marina ho an'ny taranaka rehetra.

Fony aho tanora misiônera tany Eorôpa tany amin'ny fiandohan'ny taona 70 dia namboka ny ankamaroan'ny lesonay tamin'ny fanazavana ny Apôstazia izahay satria betsaka no efa nanaiky ny maha Andriamanitra an'i

MIJORO HO VAVO- LOMBELONA NY MPAMINANY IRAY

"Ny hakingan-tsaina rehetran'ny olona rehetra eto ambanin'ny lanitra dia tsy afaka ny hamokatra sy hanolotra boky iray toy ny Bokin'i Môrmôna eto amin'izao tontolo izao. Masina ireo fitsipika ao aminy—avy amin'Andriamanitra izany. Tsy afaka ny hivoaka avy amin'ny sain'olona mpisandoka iray izany na avy amin'ny sain'olona mpanoratra tantara foronina. Nahoana?" Satria ireo fampanantenana sy faminaniana ao anatiny dia eo am-pahatanterahana eo imason'izao tontolo izao."

Filoha Wilford Woodruff (1807–98), Teachings of Presidents of the Church: Wilford Woodruff (2004), 119.

NOHO NY BOKIN'I MÔRMÔNA IZANY REHETRA IZANY

Efa enim-bolana lasa tamin'izay no nahavitan'ny batiseko nefo mbola tsy nanana fijoroana ho vavolombelona mafy orina momba ny Bokin'i Môrmôna aho. Indray andro rehefa tsy nanana faniriana ny hamaky ny soratra masina aho dia nahatsiaro ny zavatra nolazain'ilay mpampianatra ny Fitsipiky ny Filazantsara ahy nanao hoe: "Matoa ianao tsy mahatsapa ilay faniriana te hamaky dia satria tsy tian'i Satana hamaky ny soratra masina." Noho izany fampitandremana izany dia nanokatra ny Bokin'i Môrmôna aho. Namaky aho hoe: "Iza no ho nihevitra fa ny Andriamanitsika dia ho feno famindram-po tokoa ka handrombaka antsika hiala amin'ny toetsika mamohetra, feno fahotana ary maloto?" (Almà 26:17). Nameno fifaliana ny fanahiko ireo teny ireo satria tsaroako ny toe-panahiko talohan'ny naha-mpikambana ahy tao amin'ny tena Fiagonana marin'i Jesoa Kristy. Ny Fanahin'ny Tompo dia nijoro ho vavolombelona tao am-poko momba ny fahamarinan'ny Bokin'i Môrmôna.

Tsy naniry ny ho misiônera mandritra ny fotoana feno aho saingy taorian'io andro io dia niova ny zava-drehetra. Nahatsapa mafy aho fa mila mahafantatra ny fahamarinana izao tontolo izao ary dia nanomboka niomana aho. Nandeha tany amin'ireo mpitarika ahy aho ary nilaza tamin'izy ireo ny faniriako hanompo. Nohazavaiko tamin'ny ray aman-dreniko izany izay nipetraka tany amin'ny tanàna iray hafa ary tsy mpikamban'ny Fiagonana. Dia namidiko ny zava-drehetra nananako ary nividy fitafiana ho an'ny fanaovako asa fitoriana aho. Ny vokatr'i-zany tamin'ny farany dia nandeha nanao asa fitoriana aho nanomboka tamin'ny 2003 ka hatramin' ny 2005.

Ankehitriny, ny fianakaviako—ao anatin'izany ny vadiko sy ny zanakay vavy—dia voafehy mandrakizay. Izany fitahiana izany dia vokatry ny fijoroana ho vavolombeloko momba ny Bokin'i Môrmôna ihany koa. Fantatro fa marina ny Bokin'i Môrmôna satria mijoro ho vavolombelona momba an'i Jesoa Kristy Tompo izany ary manakaiky an'Andriamanitra aho rehefa mamaky izany rakitsoratra masina izany.

Adilson Lucero dos Santos, Paraná, Brésil

Jesoa Kristy tamin'izany fotaona izany. Rehefa niverina tany aho 20 taona taty aoriana tamin'ny naha filohan'ny misiôna ahy dia nanomboka ny resakay tamin'ny fomba hafa izahay satria tena nihananjavona ilay finoana an'i Jesoa Kristy ho ilay Zanak'Andriamanitra izay nanolotra ny ainy ho an'ny fahotantsika ary nitsangana tamin'ny andro fahatelo.

Ao anatin'izao tontolo izao ankehitriny dia misy mi-haino ireo hevitra feno fieboeboana nataon'i Kôrihôra, ilay antikristy:

"Nahoana ianareo no miandranda an'i Kristy? Fa tsy misy olona mety hahalala ny amin'ny zavatra izay ho avy.

"Indro, ireo zavatra izay antsoinareo hoe faminaniana izay lazainareo . . . dia fomba adaladalar'ny razanareo.

" . . . Tsy azonareo fantarina ny amin'ny zavatra izay tsy hitanareo . . .

" . . . Ny olona tsirairay dia [m]iroborobo araka ny halalinan-tsainy [manokana] ary . . . [m]andresy araka ny heriny [manokana]" (Almà 30:13–15, 17).

Ilaitsika ilay finoantsika manokana an'i Jesoa Kristy Tompo izay mafy orina sy tsy miovaova ary mila fanam-piana isika eo amin'ny fanamafisan'orina ny fianakavantsika mba hikorianan'izany finoana izany ao anatin'ny fon'ireo zanantsika sy zafikelintsika. Rehefa miorim-paka mafy ao amin'ny fanahintsika ny finoana an'i Jesoa Kristy dia mitondra fiovam-po marina izany ary ao anatin'ny sori-dalany dia ahitana ny fibebahaha, ny maha-mpianatra mahitsy fo, ny fahagagana, ny fanomezam-pahasoavana ara-panahy ary ny fahamarinan-toetra maharitra. Lafiny iray manan-danja ao anatin'ny asa masin'ny Bokin'i Môrmôna izany.

Fony aho misiônera tanora dia nanao resadresaka tena nahaliana niaraka tamin'ny mpitondra fivavahana iray. Nolazainy fa tsy afaka ny hanaiky ny Bokin'i Môrmôna izy satria izany dia miresaka an-karihary momba an'i Jesoa Kristy sy ireo zava-nitranga teo amin'ny fiaianany an-jato taonany maro talohan'ny nahaterahany. Hitany hoe io toe-tra mangarahara io dia tsy mahazatra loatra ary tsy mifanaraka amin'ny firafitry ny Testamenta Taloha izay niresaka momba ny Mpamonjy tamin'ny fomba miafina kokoa.

Ho ahy ilay fanabarana feno fahasahiana momba an'i Jesoa Kristy no tena herin'ny Bokin'i Môrmôna. Mazava ho azy fa tsy maintsy mahazo fijoroana ho vavolombelona ara-panahy isika fa avy amin'Andriamanitra izany boky izany. Saingy raha vao azo izany dia hiharihary amin'ny fomba miavaka eo anatrehantsika ireo tanjon'i Kristy, sy ny fahamarinana momba ny fiaianany sy ny Fitsanganany tamin'ny maty ary ny fahazavan'ny zavatra izay ilaina mba hanarahana Azy sy hahazoana ny fiaianana mandrakizay.

Ny Fijoroana ho Vavolombelona momba an'i Jesoa Kristy

Ny famakiana sy ny fisaintsainana miaraka amin'ny herin'ny Fanahy Masina ireo toriteny lehibe momba an'i

Ny fahitan'i Nefia

Ny fijoroana ho vavolombelon'i Lehia

Ny toritenin'ny Mpanjaka Benamina

Ny fijoroana ho vavolombelon'i Abinadie

Ny famakiana sy ny fisaintsainana ireo toriteny lehibe momba an'i Jesoa Kristy ao amin'ny Bokin'i Môrmôna dia miteraka fijoroana ho vavolombelona mazava momba ny fahamarina-n'izy ireo.

Jesoa Kristy ao amin'ny Bokin'i Môrmôna dia miteraka fijoroana ho vavolombelona azo antoka momba ny fahamarinan'izy ireo. Tiako ny mirotsaka mangina mamaky ny Bokin'i Môrmôna ka mivoky amin'ireo fotopampianarana mahery vaika momba an'i Kristy: ny fahitan'i Nefia an'ilay hazon'aina niaraka tamin'ilay an-jely nanontany hoe: "Moa fantatrao ny momba ny fiambanian'Andriamanitra?" (1 Nefia 11:16); ny fijoroana ho vavolombelon'i Lehia hoe "ny fanavotana dia tonga amin'ny alâlan'ny Mesia Masina sy ao Aminy; satria feno fahasoavana sy fahamarinana izy" (2 Nefia 2:6); ny nanampian'i Jakôba hoe Izy no "mpiandry ny vavahady ary tsy mampiasa mpanompo Izy eo amin'ny vavahady" (2 Nefia 9:41).

Avy eo dia arahantsika indray i Benamina Mpanjaka izay mampianatra antsika ireo toetra tsara tokony hananan'ny mpianatra miaraka amin'ilay fanambarany mafy orina hoe "tsy hisy anarana hafa omena na lalân-kafa na fomba izay mety hahatongavan'ny famonjena amin'ny zanak'olombelona, afa-tsy ao Aminy sy amin'ny alalan'i Kristy ihany" (Môsià 3:17).

Vetivety isika dia miaraka amin'i Abinadie izay handeha hamoy ny ainy ho an'ny zavatra inoany:

"Nefa misy ny fitsanganana amin'ny maty, noho izany ny fasana dia tsy manana fandresena ary ny fanindronan'ny fahafatesana dia efa voatelina ao amin'i Kristy.

"Izy no fahazavana sy fiainan'izao tontolo izao; eny, fahazavana tsisy fiafarana izay tsy azo hamaizinina na oviana na oviana" (Môsià 16:8-9).

I Almà dia mitondra ireo fotopampianarana tena tsara momba ny Sorompanavotana, ny fahamarinana sy ny famindram-po izay tonga velona: "Ny drafity ny famindram-po dia tsy azo notanterahina raha tsy natao ny

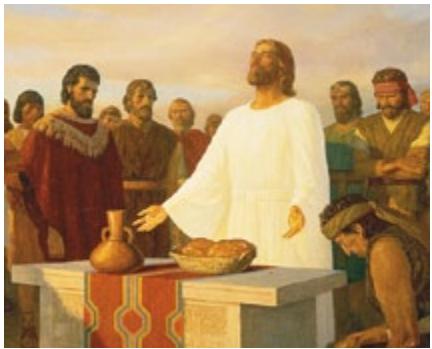
sorompanavotana; noho izany dia Izy Andriamanitra tenany no manonitra ho an'ny fahotan'izao tontolo izao mba hahatantekra ny drafity ny famindram-po, mba hanefa ny fitakian'ny fahamarinana ka hahatonga an'Andriamanitra ho Andriamanitra marina, fanaperana ary ho Andriamanitra feno famindram-po koa." (Almà 42:15).

Avy eo dia tonga eo amin'ny famangiana mahagaga nataon'ny Mpamony tany amin'ny zanak'i Lehia isika. Isika koa dia mahatsapa ny ftiavany, ny fangorahany sy ny fampinarany ary ny fijoroany ho vavolombelona manokana:

"Izao no filazantsara izay efa nomeko anareo—fa tonga teo amin'izao tontolo izao Aho mba hanao ny sitrapon'ny Raiko, satria ny Raiko naniraka Ahy. . . .

"Ary naniraka Ahy ny Raiko mba hahazoana manandratra Ahy eo amin' ny hazofijaliana; ary taorian' ny efa nanandratana Ahy teo amin' ny hazofijaliana, dia ny mba hahazoako misintonia ny olon-drehetra aty Amiko, ka toy ny efa nanandratan' ny olona Ahy, dia toy izany koa no hanandratan' ny Ray ny olona hijoro eo anoloako mba hotsaraina amin' ny asany, na tsara izany na ratsy" (3 Nefia 27:13-14).

Farany dia ny antso farany nataon'i Môrmôna sy Môrônîa: "Fantaro fa tsy maintsy . . . mibebaka amin'ny fahotanareo sy ny helokareo rehetra [ianareo] sy mino an'i Jesoa Kristy fa Izy no Zanak'Andriamanitra" (Môrmôna 7:5). "Eny, manatôna an'i Kristy, ary aoka hatao tanteraka ao Aminy, ary holavin'ny tenanareo ny toetra tsy araka an'Andriamanitra rehetra; ary raha mandà ny toetra tsy araka an'Andriamanitra rehetra ny tenanareo, ary tia an'Andriamanitra amin'ny herinareo, ny sainareo ary ny tanjakareo rehetra ianareo, amin' izany dia ampy ho anareo ny fahasoavany, fa

Ny fisehoan'i Jesoa Kristy

Ny antso farany nataon'i Môrmôna sy Môrônia

amin'ny fahasoavany no hahatonga anareo ho tanteraka ao amin'i Kristy" (Môrônia 10:32).

Nambara ao anatin'ny Tantaran'ireo Fianakaviana ireo hafatra

Izany fijoroana ho vavolombelona mahery vaika arapanahy ary maharesy lahatra izany izay milaza hoe i Jesoa Kristy no tena ilay Mesia nampantanenaina—ilay Zanak'Andriamanitra voahosotra izay nalefa tety an-tany mba hananteraka ny fitsanganan'ny olona rehetra amin'ny maty sy ny fanadiovana ara-panahy ireo izay hibebaka sy hanaraka Azy—dia nambara ao anatin'ny tantaran'ireo fianakaviana.

Ny Bokin'i Môrmôna dia manomboka amin'ny fianakaviana iray, ray sy reny, zanakalahy sy zanakavavy izay nanaraka ny fanambarana nataon'ilay mpaminany izay rain'izy ireo mba handao ny zavatra ny tany ary hanaraka ny torohevitra ny Tompo. Ireo tantara ao amin'ny boky dia feno zavatra mikasika ireo ray aman-dreny izay mikatsaka ny handrotsaka ao anatin'ireo zanany ilay fampanantena sy fanantenan'i Jesoa Kristy. Indray mandeha aho nisintona torohevitra manokana avy amin'ny ray ho an'ny zanakalahy tao anatin'ireo pejin'izany—ny totaliny dia teo amin'ny 52 pejy teo izay notendrena tamin'ny milina fanoratana. Ao amin'ny Bokin'i Môrmôna isika dia mahita ny fomba nampianaran'ny ray aman-dreny ny finoana an'i Kristy sy ny fankatoavana ny didin'Andriamanitra tamin'ny zanaka izay mpankato hatramin'ny fahakeliny sy tamin'ny zanaka izay nandeha tany amin'ny lalan-kafa—izay in-draindray ao anatin'ny fianakaviana iray ihany. Lesona ho an'izao androntsika izao izany sy ho an'ny zanantsika ary ho an'ny fianakaviantsika.

Ny andraikitra manokan'ireo vehivavy sy ny zanakavavy amin'ny lafiny iray dia somary tsy dia voalaza, toy ny mahazatra ao anatin'ny rakitsoratra fahiny. Saingy rehefa mijery mihoatra ny zavatra izay miharihary isika dia mahita ny fitarihan'izy ireo izay maharitra mandrakizay. Tantsika fatratra ireo ampahany sarobidy izay miresaka momba ny vehivavy sy ny zanakavavy, toy ny rehefa faritana ho "malia sy madio ary marefo eo anoloan'Andriamanitra" ny fahatsapany (Jakôba 2:7) na rehefa lazain'i Helamâna fa ny hatsaran-toetran'ireo

BOKY ROA, FIANAKAVIANA MANDRAKIZAY ANANKIRAY

Raha handeha hody iny ny vadiko dia nahita kitapo iray teny an-dalâna. Taitra izy fa nisy Bokin'i Môrmôna iray tao anatin'izany. Nentiny tany an-trano izany ary nampisehony ahy. Novakiany kely izany ary hitany hoe mahaliana saingy navelany tany taty aoriania.

Fotoana fohy taorian'izay dia maty izy. Nandeha nitetitety fiangonana aho mba hitady fankaherezana ary te-hahafantatra raha toa ka mbola mitohy ny fainana aorian'ny fahafatesana. Rendriky ny ahiahya aho niaraka tamin'ny fanontaniana marotsy voavalys.

Avy eo raha teny an-dalana handeha hiasa aho dia nahita boky izay fantatro teo amin'ny sisin-dalana—ny Bokin'i Môrmôna. Nalaiko ilay izy satria ny fahitako izany dia nampahatsiaro ahy ny vadiko malala. Nolazaiko tamin'olona anankiray ilay zavatra hitako ary nanoro hevitra ahy izy mba hamaky izany.

Nandeha teny ny andro, ary indray hariva dia nandeha namangy ny rahavaviko aho izay Olomasin'ny Andro Farany. Sendra tao tamin'izay ireo misiônera tamin'ny fotoana feno ary nihira ny "Zanaky ny Ray aho" izy ireo. Teo aho no nahafantatra fa afaka mamaly ny fanontaniako ireo misiônera.

Taorian'ny nandraisako ireo lesona sy nahazoako fijoroana ho vavolombelona dia natao batisa aho. Ankehitriny aho dia afaka mijoro ho vavolombelona amim-pahatokiana tanteraka fa nahita ny Ray sy i Jesoa Kristy Zanany i Joseph Smith.

Izaho dia mino fa tsy fifanojoan-javatra ny samy nahitanay mivady ny Bokin'i Môrmôna. Na dia tsy vita batisa aza ny vadiko nandritra ny fainany teto an-tany dia faly aho satria noho ireo ôrdônan-sin'ny tempoly, izahay sy ny zanakay sarobidy anankiroa dia afaka hiaraka ho fianakaviana mandrakizay. Nampiray anay ny Bokin'i Môrmôna ary nitondra fiadana ho an'ny fanahinay.

Maria Mash, Guatemala

*Ireo tantara ao
amin'ny boky
dia feno zavatra
mikasika ireo
ray aman-dreny
izay mikatsaka
ny handrotsaka
ao anatin'ireo
zanany ilay fam-
panantenana
sy fanantenan'i
Jesoa Kristy.*

zatovo miaramilany dia avy amin'ireo reniny marin-toetra:

"Nankatoaviny sy noeza hany ny hanatontosa ny teny tsirairain'ny fibaikoana tamin'ny antsipiriany; eny, ary dia efa natao taminy araka ny finoany; ary izaho dia nahatsiaro ny teny izay nolazainy tamiko fa efa nampianarin'ny reniny azy. . . .

"Ankehitriny dia izany no finoan'ireo izay efa nore-sahiko ireo; tanora izy ireo ary mitombina ny sainy, ary apetrany lalandava amin'Andriamanitra ny fitokiany. . . .

". . . Efa nampianarin'ny reniny izy ireo fa raha tsy miro-nahana izy ireo, dia Andriamanitra no hanafaka azy ireo.

"Ary naveriny tamiko ny tenin'ny reniny manao hoe: Tsy miroanahana izahay, nahafantatra izany ny reninay" (Almà 57:21, 27; 56:47–48).

Manasa anareo aho mba handinika ireto fanontaniana manaraka ireto mba hanampiana anareo amin'ny fampiharana ireo fampianarana ao amin'ny Bokin'i Môrmôna eo amin'ny fianakavianareo:

- Inona avy ireo andinin-tsoratra masina ao amin'ny Bokin'i Môrmôna izay mampianatra antsika fa ny zanaka dia mila mahita fahamasinana sy fahamarinan-toetra ao anatin'ny finoan'ireo ray aman-dreniny?
- Inona avy ireo torohevitra nomen'ireo ray an'ireo zanany tao amin'ny Bokin'i Môrmôna izay mety ho tantsika hozaraina amin'ny zanatsika?
- Inona no ianarantsika momba ny ezaka ataontsika amin'ny zanaka izay tsy mankatò?
- Ahoana no fomba hizaran'ireo ray aman-dreny ao amin'ny Bokin'i Môrmôna ny finoany lalina amin'ireo zanany?
- Inona no ianarantsika momba ny finoana, noho izany afindra any amin'ny taranaka iray mankany amin'ny anankiray hafa?

Tsy misy zavatra manan-danja kokoa azo zaraina amin'ny olona iray hafa noho ny finoana an'i Jesoa Kristy Tompo. Izany dia mitondra fahatakarana ireo fanamby eo amin'ity fainana ity sy fifaliana eo anivon'ny olana ary fainana mandrakizay any amin'ilay tontolo ho avy.

Maro ireo hery misariky ny tany izay misintonia antsika sy ny fianakavantsika hivoaka avy ao anatin'izany finoana tena iankinan'ny aina izany. Ny Bokin'i Môrmôna dia manasa antsika sy ny fianakavantsika mba handray ny finoana an'i Jesoa Kristy Tompo, ary mizara ireo fitsipika izay hanampy ny fianakavantsika mba hahomby.

Mijoro ho vavolobelona aho fa marina ny Bokin'i Môrmôna ary dia tena nomena ny Mpaminany Joseph Smith tokoa izany tamin'ny alalan'ny anjely Môrônânia teo ambanin'ny fitarihan'i Jesoa Kristy Tompo. Ho an'izao androntsika izao sy ho an'ny zanatsika ary ny zafikelintsika izany. Rehefa manokatra izany isan'andro amim-pinoana isika dia mampantanena aho fa hirotsaka eo amintsika ny Fanahin'ny Tompo ary ho voatahy mandrakizay ny fianakavantsika. ■

ZAVA-NISEHO FAHINY ARY FAMPIHARANA IZANY ANKEHIRTRINY

Afaka mahita valin-javatra foana aho ao amin'ny Bokin'i Môrmôna. Mianatra zavatra maro aho avy amin'ny fandalinako izany ary tsapako fa miovao aho amin'ny lafiny tsara.

Nieritreritra aho vao haingana hoe inona no hataoko izao satria efa lehibe ny zanako enina. Nanontany tena aho hoe inona no tian'ny Ray any an-danitra hataoko.

Nandritra ny fotoana fandalinako tsy tapaka ny soratra masina dia sendra ny iray tamin'ireo tantara momba ny ady tao amin'ny Bokin'i Môrmôna aho. Nanaitra ahy ny antson'i Môrônânia mba hiaro ny fianakaviana, ankoatry ny zavatra maromaro hafa (jereo Almà 46:12). Tena vonona ny hiaro ny fianakaviani ireo Nefita. Rehefa namaky izany tantara izany aho dia nana-pa-kevitra fa na inona na inona hitranga dia te-hanana izany tanjona izany ihany koa aho eo amin'ny fainako, dia ny hitolona ho an'ny fianakaviako izany. Traikefan'ny tena manokana ary traikera tsara izany.

Fantattro fa nosoratana ho an'izao androntsika izao ny Bokin'i Môrmôna. Feno fankasitrahana aho fa afaka mitady torololana ao anatin'io boky io eo amin'ny fainako. Tena anja-by marina izy io (jereo ny 1 Nefia 8).

Eun Jung, Corée

Raha Tsy Miroanahana Isika

Ao amin'ny Bokin'i Môrmôna dia mamaky mikasika ny zatovolahy faka tahaka izay feno herimpo sy natanjaka isika. "Eny, lehilahin'ny fahamarinana sy ny fahamatorana izy ireo, fa efa nampianarina azy ireo ny hitandrina ny didin'Andriamanitra sy handeha araka ny hitsiny eo anoloany." (Almà 53:21) Ireo zatovolahy mahatoky ireo dia nanome voninahitra ny renin'izy ireo—izay ohatra ho azy ireo sy mpampianatra azy ireo.

Ireo renin'ny miaramilan'i Helamàna dia niaina tao anatin'ny vanimpotoana tsy mitovy amin'ny antsika. Ny toe-javatra niainan'izy ireo dia sarotra sy nampidi-doza, ary ny tanora dia nantsoina hiaro ny fahafahana ara-batana sy ara-panahy. Ankehitriny isika dia miaina ao anatin'ny tontolo izay "tsy [hitolomantsika] amin'ny nofo aman-drà, fa amin'ny fanapahana sy amin'ny fanjakana sy amin'ny mpanjakan'izao fahamaizinana izao, dia amin'ny fanahy ratsy eny amin'ny rivotor" (Efesiana 6:12).

Ny fotoan-tsarotra dia mitaky mafy ray amandreny sy ohatra matanjaka izay mampianatra ny fahamarinana izay fantatry ny miaramilan'i Helamàna: "Raha tsy miroanahana izy ireo, dia Andriamanitra hanafaka azy ireo" (Almà 56:47). Ny fampianaranara sy ny fanehoana amin'ny ohatra izany fahamarinana izany dia mitaky fahamalinana ankehitriny. Kanefa tsy mila matahotra isika. Rehefa fantatsika hoe iza isika ary hoe iza Andriamanitra ary nanao fanekempihavanana taminy isika, dia—tahaka ny renin'ireo miaramila ireo—dia hanana hery mitarika lehibe ho amin'ny tsara isika.

Ny ankamaroan'ny tsirairay tamin'ireo miaramilan'i Helamàna 2.060 dia nentanin'ny hery mitariky ny reny iray. Saingy tsy niasa irery ireo reny ireo. Niaraka tamin'ny lehilahy sy vehivavy marina hafa, ireo reny ireo dia tsy maintsy nanambatra ny finoany sy ny ohatr'izy ireo mba hampianatra ny herin'ny fanekempihavanana. Ireo tanora tamin'izany andro izany dia nahatakatra ny fanekempihavanana izay nataon'ireo ray aman-drenin'izy ireo mba tsy handray anjara amin'ny ady. Ary na dia toa tsy ho vita aza izany, dia nanokatra lalana ho an'ireo ray aman-dreny ireo ny Ray any an-danitra feno fitiavana mba hihazonan'izy ireo ny fanekempihavanany—sy hiarovany ny fahafahany (jereo ny Almà 56:5–9). Tahaka izany koa isika dia tokony hanaja ny fanekempihavanantsika mba hahatakarana'ireo ankizy sy tanora—ireo zanatsika sy ireo izay ao amin'ny paroasintsika, sampana misy antsika, sy ny mpifanolobodirindrina amintsika, ary ny

Halalino ity hafatra ity ary raha ilaina dia ifanakalozy hevitra miaraka amin'ny rahavavy izay vangiamo. Ampiasao ireo fanontaniana mba hanampy anao hampatanjaka ireo rahavavy sy hahatonga ny Fikambanana Ifanampiana hanana toerana lehibe eo amin'ny fiainananao.

Finoana • Fianakaviana • Fanampiana

Inona no Azoko Atao?

1. Ahoana
no ahafahako manampy ireo rahavaviko mba hahafantatra ilay hery ananan'izy ireo hitarihana ny taranaka vao misondrotra sy handray andraikitra eo anatrehan'izany?

2. Inona ny fitarihan'ny Fanahy ho hitako ao amin'ny Bokin'i Môrmôna
izay hitondra valiny amin'ireo fanamby atrehako ankehitriny?

Ho fanampim-pahalalana bebe kokoa dia mitsidiha ny www.reliefsociety.lds.org

fiaraha-monintsika—sy hanohanan'izy ireo ny fitandremana ny fanekempihavanana.

Rehefa manaja ny fanekempihavanantsika isika, dia afaka manomana ny lalana ho antsiaka ny Ray any an-danitra. Tokony hiaina ireo fanekempihavanantsika amim-pitandremana tsara isika. Ohatra, afaka mitandrina tsara isika rehefa mivavaka, rehefa mandalina ny soratra masina, rehefa mihazona ny fahazoan-dalana ho any amin'ny Tempoly sy rehefa manao akanjo maontina ary rehefa manaja ny Sabata. Rehefa manao izany isika dia hahafantatra sy afaka hiteny ireo zanatsika hoe: "Tsy miroanahana izahay, nahafantatra izany ny reninay" (Almà 56:48).

Ny vehivavy Olomasin'ny Andro Farany izay mahatsapa fa ny herin'izy ireo dia avy amin'ny Sorompanavotan'ny Tompo dia tsy milavo lefona mandritra ny fotoana sarotra sy mahakivy. Amin'ny maha-mpitandro ny fanekempihavanana antsika dia haintsika ny manohana sy mikarakara ary miaro ireo ankizy sy ireo tanora ka indray andro any afaka hiteny mikasika ity taranaka ity isika hoe: "Fa na oviana na oviana dia tsy nahita herim-po lehibe toy izany aho, tsia, tsy teo anivon'ny Nefita rehetra" (Almà 56:45). ■

Julie B. Beck, Filohan'ny Fikambanana Ifanampiana Maneran-tany.

Avy amin'ny Soratra Masina

Almà 53; 56–58

ZATOVO ROA ARIVO

Adagio-potensia ♩ = 60-70

Tonuary: Božena Hart Murray
Pronunciation: Janice Kapp Perry

The musical score consists of four staves of music in G major, 4/4 time. The first staff begins with a forte dynamic. The lyrics are as follows:

1. Za - tu - vo roa a - ri - vo, ma - tan - ja - ka na - huzy Na -
 2. Ny - se - ni - si - sy 'vev no nam - pla - na - tr'a - sy 'ven Hiam -
 3. 'Rido za - naki' Ha - la - ma - na, tra - mpara - ha - laby m'rav blina, Ni -
 4. Za - tu - vo roa a - ri - vo, ni - ta - fy be - rim - po, Penu

The second staff continues with:

maly ny ante na - nae bae "Vonoval'za - hay ty mla i - vry Ny An -
 ts - bi - trian' ny Tempo lu - trang an' sy a - tan re - bala, Pa -
 ra - y tam - pl - nor - na, ty se - ta - ha - tra fa - zoly, Na -
 he - sir' An - dria - na - ni - tra, la - a - vo - tra - vo - lva, Pi -

The third staff continues with:

dri - a - ma - ni - tray do mi - a - ruk' a - ni - may" Pa -
 1 - sy no hi - are sy ba - na - fuk' a - sy 'ren Nahr -
 nky ny mba ho a - fata, ty ts - han - du - tsu - dri, Ni -
 noa - na no namp' tom - bu ny he - rin' kry i - rno. Na -

The fourth staff concludes with:

vo - nu - ni - sy 'ven ha - moy ny al - ny houn' ny Ray.
 fan - taf' 'vany ny se - ni - ny, naha - toley ty nlay fe - petra.
 ady hean' fa - ha - fa - ha - na, hean' ny fia - na - ka - vienez.
 heng tu - ha - ky 'ven sa - tria ny Tonge dia mumber asy 'reco.

© 2010 sovi Božena Hart Murray až Janice Kapp Perry. Zo všeobecného využívání. My hrajíky si sám můžeme využít až po dohodnutém s našim představením, když bude potřeba. My jsme povoleni hrát pouze ty skladby, které mají vydavatele.

Alma 63, 66-67

Fampianarana ho an'ny Androntsika

Mihevitra ny Momba Antsika Ny Tompo

“Tsaroako ny te-nin’ny Tompo hita ao amin’ny bokin’i Etera ao amin’ny Bokin’i Môrmôna. Hoy ny Tompo hoe: ‘Tsy afaka mita ity han-tsana lehibe ity ianareo raha tsy omaniko ianareo hiatrika ny onjan-dranomasina, sy ny rivotra izay efa

nivoaka ary ny alondrano izay ho avy’ [Etera 2:25]. Ry rahalahiko sy anabaviko, nanomana antsika Izy. Raha manaraka ny teniny isika sy miaina ny didiny dia ho tafavoaka velona avy ao amin’ity fotoanan’ny baranahiny sy ny faharatsiana ity—fotoana izay azo oharina amin’ny onja sy ny rivotra ary ny tondra-drano izay afaka mandrava. Mihevitra ny momba antsika hatrany Izy. Tia antsika sy hitahy antsika Izy rehefa manao ny tsara isika.”

Filoha Thomas S. Monson,
“Teny famaranana,” *Liahona*,
Nôv. 2009, 109.

I Jesoa no Kristy

“Ny Bokin’i Môrmôna no fijoroana ho va-volombelona voasoratra mahery vaika indrindra ananantsika mikasika ny hoe i Jesoa no Kristy. Inona no nolazain’i Nefia fa fototra handraisana ny Fanahy Masina? Ny Finoana an’i Jesoa Kristy Tompo. Moave ny famakiana ny Bokin’i Môrmôna tsindraindray afaka manome antoka ny fananana finoana an’i Jesoa Kristy Tompo? Tsy tokony hiantehitra fotsiny amin’izany ianao raha mamaky

tsara ny Nefia. Nilaza izy fa ity ‘no fanomezana . . . ho an’ireo izay rehetra mikatsaka Azy amimpahazotoana.’ Azo antoka fa ny hoe amimpahazotoana dia midika ho tsy tapaka. Ary azo antoka fa midika hoe misaintsaina sy mivavaka izany. Ary azo antoka fa tafiditra ao anatin’i lay hoe mivavaka ny fitalahoana mafy mba hahafantatra ny fahamarinana. Na inona na inona latsak’izany dia tsy azo antsoina hoe amimpahazotoana. Ary na inona na inona latsak’izany dia tsy ho ampy ho anao sy ho ahy.”

Filoha Henry B. Eyring,
Mpanolotsaina Voalohany
ao amin’ny Fiadidiana
Voalohany, “Going Home,”
ao amin’ny Brigham Young
University 1986–87 Devotional
and Fireside Speeches (1987), 77–78.

Fanambarana Mikasika ny Filazantsara

“Ireo singa fototry ny hafatry ny filazantsara dia hita ao amin’ireo soratra masina rehetra, saingy omena antsika amin’ny fomba mazava indrindra ao amin’ny Bokin’i Môrmôna ary ao amin’ireo fanambarana nomena ny Mpaminany Joseph Smith. Eto dia i Jesoa Tenany mihitsy no manambara mazava ny fotopampiana-rany sy ny filazantsarany, izay ilain’ny zanak’Andriamanitra arahina mba [hahazoanal] ny fainana mandrakizay” (F&F 14:7). ”

Filoha Dieter F. Uchtdorf,
Mpanolotsaina Faharoa ao
amin’ny Fiadidiana Voalohany,
“Have We Not Reason
to Rejoice?” *Liahona*, Nôv.
2007, 19.

IREO TAPA-KAZO ROA LASA IRAY

Saika nanomboka tany Sam-pahaterahana no efa nananako ny Bai-boly, kanefa tsy nahalala ireo fitsipiky ny filazantsara rehetra aho raha tsy efa nahazo Bokin'i Môrmôna iray. Nahita aho fa ny filazantsaran'i Jesoa Kristy feno dia tsy misokatra ho an'ny rehetra raha tsy miaraka amin'ny fahalalana ity "tapa-kazo" faharoa ity (jereo ny Ezekiela 37:15-17). Rehefa niaraka tonga teo amiko izy roa dia nitondra traikefa nanova fiainana—fitomboan'ny fahatakarana mikasika ny hoe iza aho sy ny fahafahako ho tafiditra ao anatin'ilay fianakaviana mandrakizain'Andriamanitra. Ity fanambarana vita faminaniana ity hoe—"dia ho iray eny an-tananao izy" (Andininy faha 17)—dia tanteraka satria nisy misionera mirahavavy mahatoky naneho fiahiana ary nome tahadika irain'ilay tapa-kazo faharoa ho ahy.

Taloha dia nandeha niaraka tamin'ny hazzavan'ny labozia aho; ankehitriny dia nohazavain'ny fahafenoan'ireo fitahian'ny filazantsara ny lalana sy zoron-dalana rehetra. Mahatsapa ho toy ireny hoe nomena fihavaozana ireny aho teo amin'ny fiainana.

Ary Sala, Colombie Britanika,
Kanadà

Mianatra avy amin'ny mpaminany fahiny isika fa ny Bokin'i Môrmôna dia mirakitra "zavatra tsotra sy sarobidy" maro izay voatahiry mba hampianarina antsika amin'ny androntsika (jereo ny 1 Nefia 13:40; 19:3). Ireo fahamarinana ireo dia manome fahazavana sy fahatakarana mitombo mikasika ny fahafenoan'ny filazantsaran'i Jesoa kristy ary manampy ireo mpandalina ny Bokin'i Môrmôna hanivatsiva ireo fanambin'ny fiainana miaraka amin'ny fanantenana sy ny hery. Ao anatin'ireto teny manaraka ireto dia mijoro ho vavolobelona momba ireo fampianarana manan-danja ireo ireo mpaminany sy apôstôly maoderina.

Batisan'ny Ankizy Madinika

"[Ny olona sasany dia mino] fa ny ankizy madinika dia nototoronina tao anatin'ny fahotana ary miditra eto amin'ny fiainana an-tany ao anatin'ny toetra voajanaharin'ny fahalovana. Diso izany fotopampianarana izany!

"Raha fantatro ny marina," hoy i Môrmôna nanora-tratratra, 'nisy fifanjihiranareo teo anivonareo momba ny batisan'ny ankizy madinikareo' (Môrônânia 8:5).

"Nantsoina hoe 'hadisoana bontolo' ny fifanjihiran'izy ireo ary nanoratra izy hoe: . . .

"Henoy ny tenin'i Kristy, Mpanavotra anareo, Tomponareo sy Andriamanitrareo.

Indro, tonga teo amin'izao tontolo izao Aho tsy hiantso ny marina fa ny mpanota ho amin'ny fibebahana; tsy ny salama no mila mpitsabo fa ireo izay marary kosa; koa ny ankizy madinika dia salama, satria tsy mahavita manota; noho izany, ny ozon'i Adama dia esorina hiala aminy ao Amiko, ka tsy manam-pahefana aminy izany; . . .

"Ary araka izany fomba izany no nanehoan'ny Fanahy Masina tamiko ny tenin'Andriamanitra; noho izany, ry zanako malala, dia fantatto fa fanarabiana marina tokoa eo anoloan'Andriamanitra ny hanaovanareo batisa ny ankizy madinika' (Môrônânia 8:7-9). . . .

"Vakio ny taratasiny iray manontolo. Fotopampianarana marina izany."

Filoha Boyd K. Packer,
Filohan'ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo,
"Little Children," *Ensign*,
Nov. 1986, 17.

Fampitandremana avy ao amin'ny Bokin'i Môrmôna

"Anisan'ireo lesona ianarantsika avy ao amin'ny Bokin'i Môrmôna ny antony sy ny fiantraikan'ny ady ary ny fepetra azo hanamarinana ny fisian'izany. Milaza ireo faharatsiana sy ireo loza aterak'ireo tsikombakomba miafina izany, izay natao mba hahazoana fahafana sy tombontsoa amin'ny vahoaka. Milaza ny fisian'i Satana sy manome fanamarihana mikasika ny sa-santsasany amin'ireo fomba ampiasainy izany. Manoro hevitra antsika amin'ny fomba tsara tokony hampiasana ny harena izany. Milaza amintsika momba ireo fahamarinana feno sy sarobidin'ny

filazantsara izany sy ny fisian'i Jesoa Kristy ary ny maha-Andriamanitra Azy ary ny Sorompanavotany ho an'ny zanak' olombelona rehetra. Mampahafantatra antsika mikasika ny fanangonana ny mpianakavin'i Israely amin'ny andro farany izany. Manambara amintsika ny tanjona sy ireo fitsipiky ny asa fitoriana izany. Mampitandrina antsika manoloana ny avonavom-po, ny tsy firaharahiana, ny fanemorana fotoana, ny loza avy amin'ny fomban-drazana diso, ny fihatsarambelatsihy ary ny tsy fahadiovam-piton-drantena izany.

"Ankehitriny dia miankina amintsika ny fandalinana ny Bokin'i Môrmôna sy ny fianarana ireo fitsipika ao aminy ary ny fampiharana izany eo amin'ny fiainantsika."

Loholona L. Tom Perry
avy ao amin'ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo,
"Blessings Resulting from
Reading the Book of
Mormon," *Liahona*,
Nov. 2005, 8.

MANDRAKIZAY NY FIANAKAVIANA

Nanomboka tamin'ny batisako tamin'ny taona 1995 dia namaky ny Bokin'i Môrmôna aho. Saingy rehefa nanambady aho vao nisy dikany manokana tamiko teo amin'ny lafiny mahakasika ny fianakaviako manokana ny dian'ireo zanakalahin'i Lehia nivezivezy nankany Jerosalema.

Toa tian'ny Tompo ny hananan'i Lehia fianakaviana

Ireo fijoroana ho vavolombelona momba ny Bokin'i Môrmôna avy amin'ireo mpi-kambana hafa ao amin'ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo dia azo jerena ao amin'ity laharana ity, ao amin'ny pejy 10, 28, 32, 38, ary 80.

Ny Zava-drehetra dia ho Averina amin'ny Laoniny

“Ny maha arabakiteny sy miatra amin’ny tontolo rehetra ny fitsanganana amin’ny maty dia voafaritra amin’ny fomba tena mazava ao amin’ny Bokin'i Môrmôna. Nampianatra ny mpaminany Amioleka hoe:

“Ny fahafatesan'i Kristy no hamaha ny famatoran'ny fahafatesan'ny nofo, mba hitsanganan'ny rehetra amin'ity fahafatesan'ny nofo ity.

“Hakambana indray ao amin’ny endriny tomombana ny fanahy sy ny vatana; ny rantsam-batana sy ny vanintaolana dia samy haverina amin’ny tena endriny, toa antsika ankehitriny amin’izao

fotoana izao; . . .

“Ankehitriny, ity famerenana amin’ny laoniny ity dia ho tonga amin’ny rehetra, na antitra na tanora, na mpifatotra na olon’afaka, na lahy na vavy, na ny ratsy na ny marina; ary tsy hisy na dia singam-bolo iray amin’ny lohany aza ho very; fa ny zavatra tsirairay kosa dia haverina amin’ny endriny tomombana” (Almà 11:42–44).

“Nampianatra ihany koa i Almà fa amin’ny fitsanganana amin’ny maty dia ‘haverina amin’ny endriny tsirairay avy sy tomombana ny zava-drehetra’ (Almà 40:23). . . .

“Tena fankaherezana lehibe ny fahafantarana fa ireo rehetra izay nanana kilema teo amin’ny fainana . . . dia hitsangana amin’ny maty amin’ny ‘endriny tsirairay avy sy tomombana.’”

Loholona Dallin H. Oaks avy ao amin’ny Kôlejin’ny Apôstôly Roambinifolo, “Resurrection,” *Liahona*, Jolay 2000, 17.

mandrakizay. Voalohany dia niteny tamin’i Lehia izy handao ny zavatra rehetra ary hanavotra ny fianakaviany *mbola velona* tamin’ny alalan’ny fitondrana azy ireo hankany amin’ny tany nampanantaina. Raha mbola tany an-tany foana izy ireo, ny Tompo dia niteny tamin’i Lehia mba handefa ireo zanany lahy hiverina haka ny rakitsoratr’ireo olona tao amin’ny fianakaviany izay *efa nodimandry*. Taorian’izay dia naniraka azy ireo haka an’i Ismaela sy ireo zanany vavy

Ireo Loza avy amin'ny Tsikombakomba Mafina

“Ny Bokin'i Môrmôna dia mampianatra fa ireo tsikombakomba mafina izay nirotsaka tamin’ny fanaovana heloka be vava dia fanamby lehibe tokoa, tsy ho an’ny tsirairay sy ny fianakaviana ihany fa ho an’ny fiaraha-monina iray manontolo. Anisan’ireo tsikombakomba mafina ankehitriny ireo andian-jiolahy, ireo tambazotran’ny zava-mahadomelina, ary ireo fianakaviamben’ny mpikotrika heloka bebe vava.

Ireo tsikombakomba mafina amin’izao androntsika izao dia mitovy fomba fiasa amin’ireo jirik'i Gadiantôna tamin’ny fotoan’ny Bokin'i Môrmôna. . . . Anisan’ny tanjon’izy ireo ny ‘mamono sy mandroba ary mangalatra ary manao fiangajangana sy ny fomban’ny fahartsiana rehetra mifanohitra amin’ny lalàn’ny tany ary koa ny lalàn’Andriamanitra’ [Helamàna 6:23].

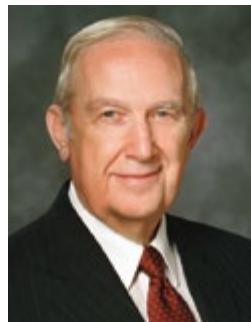
“Raha tsy mitandrina isika dia afaka mahazo fahefana sy hery misarika hain-gana dia haingana sy tanteraka tahaka ny fanaon’izy ireo tao amin’ny Bokin'i Môrmôna ireo tsikombakomba mafina ankehitriny ireo andian-jiolahy, ireo tambazotran’ny zava-mahadomelina, ary ireo fianakaviamben’ny mpikotrika heloka bebe vava.”

Loholona M. Russell Ballard avy amin’ny Kôlejin’ny Apôstôly Roambinifolo, “Standing for Truth and Right,” *Ensign*, Nôv. 1997, 38.

Izy. Izany dia fiomanana ho an'ny fianakavian'izy ireo amin'ny *hoavy*.

Ny famoronana fifandraisana eo amin'ny fianakavantsika mandrakizay taloha sy ankehitriny ary *hoavy* dia andraikitra manan-danja izay ilaiko andrianina—tahaka ny nataon'i Lehia. Angamba ireo traikefa ireo dia nanampy an'i Lehia hiomana amin'ilay fahitana ny *hazon'aina* sy ny fahatakarana fa ny fitiavan'Andriamanitra dia tokony hovolena eo anivon'ny fianakaviana mandrakizay.

Salote Malani Maiwiriwiri, Hawaii, Etazonia

Mamaha ireo Olan'ny Fainana

"Ny Bokin'i Môrmôna dia ahitana hafatra izay napetrak'Andriamanitra tao mba haneho ny fomba hanitsiana ny hery misariky ny fombandrazana diso sy ny fomba hahazoana fainana mahafa-po. Mampianatra ny fomba hamahana ireo olana sy ireo fanamby izay atrehantsika ankehitriny izany. . . [Ny Tompo] dia nanolotra ny lalana hanitsiana ireo fahadoana lehiben'ny fainana, saingy tsy hanan-danja ny fitirihany raha mitoetra mihidy ao anatin'ny boky mikatona izany."

Loholona Richard G. Scott avy ao amin'ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo, "True Friends That Lift," *Ensign*, Nôv. 1988, 76.

Mpampahatsiahys ireo Fanekempihanantsika

"Ampatsiahivina isika ao amin'ny Bokin'i Môrmôna fa ny batiansika dia fanekempihavanana ny 'hijoro ho vavolobelon'Andriamanitra [sy ny Fanjakany] amin'ny fotoana rehetra sy amin'ny zavadrehetra izay mety hisy anareo na dia hatramin'ny fahafatesana aza, mba hahatonga anareo ho voavotr'Andriamanitra ary ho voaisa miaraka amin'ireo ao amin'ny fitsangana amin'ny maty voalohany, ka hahazoanareo ny fainana mandrakizay" (Môsiâ 18:9; nampiana fanamafisana)."

Loholona Robert D. Hales avy ao amin'ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo, "The Covenant of Baptism: To Be in the Kingdom and of the Kingdom," *Liahona*, Jan. 2001, 7.

Ireo Fitahian'ny Fankatoavana

"Ao amin'ny toerana maro ao anatin'ny Bokin'i Môrmôna, dia nampanante-naina ireo vahoaka fa hiroborobo eo amin'ny tany izy ireo raha mitandrina ireo didy [jereo ny 1 Nefia 2:20; 2 Nefia 4:4]. Io fampanantenana io matetika dia arahin'ny fampitandremana fa raha tsy mitandrina ireo didin'Andriamanitra izy ireo dia hoesorina tsy eo anoloany [jereo ny Almâ 36:30]." ■

Loholona Quentin L. Cook avy ao amin'ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo, "Hope Ya Know, We Had a Hard Time," *Liahona*, Nôv. 2008, 104.

MANDROSO MIARAKA AMIN'NY FAHAZAVANA

Ao amin'ny toko faha-2 ao amin'ny bokin'i Etera dia makay isika fa ny rahalahin'i Jareda dia niahayah satria tsy hisy jiro ao anatin'ny sambon'izy ireo. Rehefa nanontany ny Tompo nikasika izany izy dia namaly tamin'ny fanontaniana ny Tompo hoe: "Inona no tianao hataoko mba hanananareo hazavana?" (andininy 25).

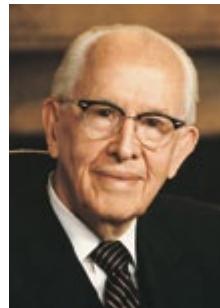
Nieritreritra betsaka mikasika ny fomba namalian'ny rahalahin'i Jareda izany fanontanian'ny Tompo izany aho. Voalohany dia nianika tendrombohitra iray izy, toerana izay "nandren[drehany] vato kely enina ambin'ny folo" (Etera 3:1). Nentiny tany an-tampon'ny tendrombohitra ireo vato, ary dia nivavaka tany izy. Natombony tamin'ny alalan'ny fanehoany fanetren-tena teo anoloan'Andriamanitra izany. Nangataka famindram-po izy, ary niaiky ny fahefana nananan'ny Tompo mba hamaliana ny vavaka izay nataony. Avy eo dia naneho ny finoany izy tamin'ny filazana hoe: "Fantatray fa hainao ny maneho ny herinao lehibe izay heverina ho madinika ho an'ny fahatakaran'ny olona" (Etera 3:5). Ny rahalahin'i Jareda dia nangataka ny Tompo mba hikasika ireo vato mba hitondran'izy ireo hazavana ao anatin'ireo sambo.

Io andalana io dia nanova ny fomba fivavako. Taloha, dia matetika aho nangataka hoe: "Ray ô, inona no tianao hataoko?" Raha ny marina dia misy toe-javatra maro izay mitaky ny hampiasako ny eritreritro, hanadihadihako ireo loharano ananako, sy hanaovako drafitra, ary dia mandeha any amin'ny Ray aho ary mangataka Aminy raha METY ilay drafitra—avy eo dia mivavaka ny hitrangan'ireo fahagagana izay tsy vitan'ny tenako tanterahana samiry.

Elena Gómez de Santurión, Uruguay

Nataon'ny Filoha
Ezra Taft Benson
(1899–1994)

NY BOKIN'I MÔRMÔNA Vato Ifaharan'ny Fivavahantsika

Tonga Filohan'ny Fiangonana faha-13 tamin'ny 10 Nôvambra 1985 i Ezra Taft Benson.

Fantatra tamin'ny fijoroany ho vavolombelona mafy orina mahakasika ny herin'ny Bokin'i Môrmôna izy ary koa ny fanantitranterany ny maha-zava-dehibe ny fandalinana ny sora- tra masina isan'andro, ny fitorianana ny filazantsara ary ny fampianarana ny filazantsara.

Ity taona ity no manamarika ny faha-25 taonan'ny lahateny nataony nandritra ny fihaonaben'ny Fiangonana ny volana Ôktôbra 1986.

Ry rahalahy sy rahavavy malalako, te-hiresaka aminareo mahakasika ny fanomezana iray faran'izay manan-danja indrindra nomena an'izao tontolo izao amin'izao vanimpotoana ankehitriny izao aho anio. Ilay fanomezana resahiko eto dia manan-danja kokoa noho ireo famoronana izay nateraky ny fandrosoana teo amin'ny lafin'ny industria sy ny tek-nôlôjia. Izany dia fanomezana manana lanjany lehibe ho an'ny zanak'olombelona, eny, mihoatra noho ireo fandrosoana mahafinaritra hitantsika eo amin'ny fomba fitsaboana maoderina mihitsy aza. Izany dia sarobidy kokoa ho an'ny zanak'olombelona mihoatra noho ireo fivoarana eo amin'ny fiaramanidina na ny fandehana eny ambony tsy taka-maso eny. Ny fanomezana resahiko eto dia ny Bokin'i Môrmôna, izay nomena ny zanak'olombelona 156 taona lasa izay.

Nomanin'ny tânán'Andriamanitra nandritra ny fotoana nihoatra ny arivo taona izany fanomezana izany, avy eo dia nafeniny mba ho voaro ny fahadiovany ho an'ny taranantsika. Angamba tsy misy zavatra izay mijoro ho vavolombelona mazava kokoa momba ny lanjan'ity boky soratra masina maoderina ity mihoatra noho ny nolazain'ny Tompo mivantana mikasika izany.

Tamin'ny vavany mivantana no nijoroany ho vavolombelona (1) fa marina izany (F&F 17:6), (2) fa mitahiry ny fahamarinana sy ny Teniny izany (F&F 19:26), (3) fa nadika tamin'ny alalan'ny hery avy any an-danitra izany (F&F 20:8), (4) fa mitahiry ny fahafenoan'ny filazantsaran'i Jesoa Kristy izany (F&F 20:9; 42:12), (5) fa nomena tamin'ny alalan'ny fitaomam-panahy ary nohamafisina tamin'ny asa fanompoan'ny anjely izany (F&F 20:10), (6) fa manaporofa izany fa ny soratra masina dia marina (F&F 20:11), ary (7) ireo izay mandray izany amim-pinoana dia hahazo ny fainana mandrakizay (F&F 20:14).

Ny fijoroana ho vavolombelona mahery vaika faharoa mahakasika ny lanjan'ny Bokin'i Môrmôna dia ny fahitana ny fotoana nametrahan'ny Tompo ny fivoahany tao anatin'ny fandaharam-potoan'ny fisokafan'ny Famerenana amin'ny Laoniny. Ny hany zavatra nialoha izany dia ny Fahitana Voalohany. Tamin'izany fisehoana mahatalanjona izany no nahafahantaran'ny Mpaminany Joseph Smith ny toetoetran'Andriamanitra marina sy ny asa nasain'Andriamanitra nataony. Ny favian'ny Bokin'i Môrmôna no zavatra manaraka nitranga.

Eritrereto amin'izany ny zavatra fonosin'izany. Nialoha ny famerenana ny fisoronana ny favian'ny Bokin'i

MIJORO HO VAVO LOMBELONA NY MPAMINANY IRAY

[Ny Bokin'i Môrmôna] dia tenin'Andriamanitra. Tenivavolombelona mahery vaika faharoa momba an'i Kristy izany. Ary azo antoka fa ireo mpino marina rehetra izay tia ny Mpnavotra dia handray ny porofo fanampiny mahakasika ny maha-Andriamanitra Azy.

"Tsy novain'ny mpandika teny tsy nahazo lalana na mpahay fivavahana mitongilam-pijery velively izany boky nentanim-panahy izany fa tonga teto amin'izao tontolo izao tamin'ny endrinay madio ary avy amin'ireo manam-pahaizana momba ny tantara sy mpanambatra boky mivantana. Tsy atao andrana ny boky—fa ireo mpamaky kosa."

Filoha Spencer W. Kimball (1895–1985), *The Teachings of Spencer W. Kimball*, edisiona nataon'i Edward L. Kimball (1982), 133.

Môrmôna. Navoaka andro vitsivitsy talohan'ny nanorenana ny Fiagonana izany. Nomena ny Olomasina mba hovakian'izy ireo ny Bokin'i Môrmôna talohan'ny nanomezana ireo fanambarana manazava ny fotopampianarana lehibe toy ny fanjakamboninahitra telo, ny fanambadiana celestialy na ny asa atao ho an'ireo nodimandry. Tonga talohan'ny kôlejin'ny fisoronana sy ny fano-renana ny Fiagonana izany. Moa ve izany tsy manambara amintsika ny fandraisian'ny Tompo ity asa masina ity?

Raha vao mahatakatra ny fahatsapana ananan'ny Tompo mahakasika ity boky ity isika dia tsy tokony hahagaga antsika koa fa nanome fampitandremana hentitra izay mikasika ny fomba handraisana izany Izy. Taorian'ny filazana fa handray satroboninahitra mandrakizay ireo izay mandray ny Bokin'i Môrmôna amim-pinoana sy manao ny marina (jereo ny F&F 20:14), dia notohizan'ny Tompo tamin'izao fampitandremana izao izany: "Fa ireo izay manamafy ny fony kosa ao amin' ny tsy finoana ary mitsipaka izany, dia hivadika ho fanamelohana ho azy ireo ihany izany" (F&F 20:15).

Tamin'ny taona 1829 ny Tompo dia nampitandrina ireo Olomasina mba tsy hanamaivana ireo zava-masina (jereo ny F&F 6:12). Marina fa tena zava-masina ny Bokin'i Môrmôna kanefa mbola misy ihany ny manamaivana izany, na amin'ny fiteny hafa dia hoe tsy manisy lanja izany, mandray izany ho toy ny tsy manan-danja.

Tamin'ny taona 1832, rehefa niverina avy tamin'ny sahan'ny asany ireo mpitory ny filazantsara sasantsasany tamin'izany, dia no-tezeran'ny Tompo mafy izy ireo noho ny tsy fanomezany lanja ny Bokin'i Môrmôna. Vokatrizany toetra izany, hoy izy, dia feno fahamaizinana ny sain'izy ireo. Tsy hoe nitondra fahaverezan'ny fahazavana teo amin'izy ireo fotsiny ny fanamaivanana ity boky masina ity fa sady nitondra ny Fiagonana manontolo ho eo ambany fanamelohana, eny ny zanak'i Ziona rehetra. Ary hoy ny Tompo hoe: "Ary hitoetra eo ambanin' izany fanamelohana izany izy ireo ambara-pibebany sy ahatsiarovany ny fanekepihavanana vaovao, dia ny Bokin'i Môrmôna" (F&F 84:54–57).

Moa ve ny fanantsika ny Bokin'i Môrmôna teo anivantsika nandritra izay taonjato iray sy tapany izay dia toa manamaivana ny lanjan'izany eo imasontsika ankehitriny? Moa

ve tsaroantsika ny fanekepihavanana vao-vao, dia ny Bokin'i Môrmôna? Ao amin'ny Baiboly dia misy ny Testamenta Taloha sy ny Testamenta Vaovao. Ilay teny hoe *testamenta* dia teny Anglisy avy amin'ny teny Grika izay azo hadika koa hoe *fanekepihavanana*. Izany ve no tian'ny Tompo holazaina rehefa niantso ny Bokin'i Môrmôna hoe ny "fanekepihavanana vaovao" Izy? Tena testamenta iray hafa na fijoroana ho vavolombelona momba an'i Jesoa tokoa izany. Izany no iray amin'ireo antony nanampiana vao haingana ireo teny hoe: "Testamenta Iray Hafa momba an'i Jesoa Kristy" tamin'ny lohatenin'ny Bokin'i Môrmôna.

Raha toa ka teo ambany fanamelohana ireo Olomasina fahiny noho ny fanamaivana-izy ireo ny Bokin'i Môrmôna, moa ve isika tsy eo ambany fanamelohana toy izany koa raha manao toy izany? Ny Tompo Tenny mihitsy no mijoro ho vavolombelona fa manana lanjany mandrakizay izany. Afaka mitondra fanamelohana ho an'ny Fiagonana manontolo ve ny vitsy an'isa amintsika noho ny fanamaivanantsika ireo zava-masina? Inona no holazaantsika eo amin'ny Fitsarana rehefa manoloana Azy ka hametrahany ireo fanontaniany mahavalalanina isika raha toa ka voafaritra ho isan'ireo manadino ny fanekepihavanana vaovao?

Misy antony telo lehibe tokony handilan'ny Olomasin'ny Andro Farany mandritra ny androm-piaianany ny Bokin'i Môrmôna.

Ny *voalohany* dia satria ny Bokin'i Môrmôna no vato ifaharan'ny fivavahantsika. Toy izao ny fanambaran'ny Mpaminany Joseph Smith. Nijoro ho vavolombelona izy fa "ny Bokin'i Môrmôna no boky marina indrindra amin'ny boky rehetra eto an-tany sy vato ifaharan'ny fivavahantsika."¹ Ny vato ifaharanana no vato ivon'ny andohalambo iray. Mitazona ireo vato hafa rehetra eo amin'ny toerany ka raha vao esorina dia mirodana ny andohalambo.

Misy antony telo mahatonga ny Bokin'i Môrmôna ho vato ifaharan'ny fivavahantsika. Vato ifaharan'ny fijoroantsika ho vavolombelona momba an'i Kristy izany. Vato ifaharan'ny fotopampianarantsika izany. Vato ifaharan'ny fijoroantsika ho vavolombelona izany.

Ny Bokin'i Môrmôna no vato ifaharan'ny fijoroantsika ho vavolombelona momba an'i Jesoa Kristy, ary Izy dia vato ifaharan'ny

zava-drehetra ataontsika koa. Mijoro ho vavolombelona mazava tsara sy amin-kery momba ny fisiany izany. Ny Bokin'i Môrmôna dia avy tany amin'ny mpanoratra nankany amin'ny mpamaky ary dingan'ny fandikan-teny nentanim-panahy iray ihany no nanelanelana izany, fa tsy toy ny Baiboly izay efa nandalo tamin' ireo taranaka maron'ny mpanao tahadika, mpandika teny ary mpitondra fivavahana tsy marina izay efa nanova ny lahatSORATRA. Noho izany ny fijoroana ho vavolombelon'ny Tompo dia mazava, madio tsara ary feno hery. Kanefa tsy izany fotsiny ihany. Maro amin'ireo Kristiana eto amin'izao tontolo izao ankehitriny no mandà ny maha-Andriamanitra ny Mpamony. Mametra-panontaniana ny amin'ny Fahaterahany mahagaga izy ireo, ny Fiainany tonga lafatra ary ny fahatanterahan'ny Fitsanganany tamin'ny maty tamim-boninahitra. Mampianatra mahakasika ny fahamarinan'ireo rehetra ireo mazava tsara ny Bokin'i Môrmôna. Manolotra fanazavana feno tsara mahakasika ny fotopampianaran'ny Sorompanavotana koa izany. Marina tokoa fa ity boky avy amin'ny fitaomam-panahin'Andriamanitra ity tena vato ifaharan'ny fijoroana ho vavolombelona eto amin'izao tontolo izao fa i Jesoa no Kristy.²

Ny Bokin'i Môrmôna koa dia vato ifaharan'ny fotopampianaran'ny Fitsanganana

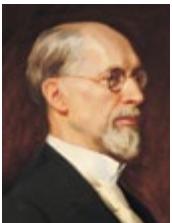
Ao amin'ny Bokin'i Môrmôna no ahitantsika ireo fahafenoan'ny fotopampianarana izay ilaina amin'ny famonjena. Ary nampianarina amin'ny fomba mazava sy tsotra izy ireo ka na dia ny zaza madinikaaza dia afaka ny hianatra ireo lalan'ny famonjena sy fisandratana.

amin'ny maty. Araky ny efa voalaza teo aloha dia ny Tompo Tenany mihitsy no nilaza fa ny Bokin'i Môrmôna dia mitahiry ny "fahafenoan'ny filazantsaran'i Jesoa Kristy" (F&F 20:9). Tsy midika izany hoe mitahiry ny famianarana rehetra, na ny fotopampianarana nambara rehetra izany. Fa kosa midika fa ao amin'ny Bokin'i Môrmôna no hahitantsika ny fahafenoan'ireo fotopampianarana takiana amin'ny famonjena antsika. Ary nampianarina amin'ny fomba mazava sy tsotra izy ireo ka na dia ny zaza madinikaaza dia afaka ny hianatra ireo lalan'ny famonjena sy fisandratana. Manolotra zavatra maro izay mampivelatra ny fahatakarantsika ny fotopampianaran'ny famonjena ny Bokin'i Môrmôna. Raha tsy nisy izany dia maro tamin'ireo zavatra nampianarina any amin'ireo soratra masina hafa no tsy ho mazava sy tsy ho sarobidy kokoa.

Farany dia vato ifaharan'ny fijoroantsika ho vavolombelona ny Bokin'i Môrmôna. Toy ny firodanan'ny andohalambo rehefa esorina ny vato ifaharanana dia ny fahamarinan'ny Bokin'i Môrmôna ihany koa no mampijoro na maharava ny Fiagonana. Takatr'ireo fahavalon'ny Fiagonana tsara izany. Izany no antony maha maro an'isa ny fanandramana ataon'izy ireo hanaporofo fa tsy marina ny Bokin'i Môrmôna, satria raha very ny hasin'izany boky izany dia ho toy izany koa ny momba ny Mpaminany Joseph Smith. Ary toy izany koa ny fanambantsika ny fananana ny fanalahidin'ny fisornana, sy ny fanambarana ary ny Fiagonana naverina tamin'ny laoniny. Saingy tahak'izany koa, raha toa ka marina ny Bokin'i Môrmôna—ary an-tapitrisany ireo efa nijoro ho vavolombelona fa nahatsapa ny tenivavolombelon'ny Fanahy fa tena marina tokoa izany—dia tokony hanaiky ny fanambarana mahakasika ny Famerenana amin'ny laoniny sy ireo zavatra rehetra miaraka amin'izany ny olona.

Eny ry rahalahy sy anabaviko, ny Bokin'i Môrmôna no vato ifaharan'ny fivavahantsika—ny vato ifaharan'ny fijoroantsika ho vavolombelona, ny vato ifaharan'ny fotopampianarantsika ary ny vato ifaharan'ny tenivavolombelona ananantsika amin'ny Tompo sy Mpamony antsika.

Ny antony lehibe *faharoa* tokony hanaovantsika ny Bokin'i Môrmôna ho ivon'ny fandalinantsika dia satria nosoratana ho an'izao androntsika izao izany. Tsy nanana izany boky izany na oviana na oviana ny Nefita, na koa ireo Lamanita tamin'ny fahiny. Natao ho

MIJORO HO VAVO LOMBELONA NY MPAMINANY IRAY

"Ny Bokin'i Môrmôna dia rakitsoratra masina izay mitahiry fampahalalana izay tsy hita any amin'ny boky hafa. Nandidy antsika ny Tompo mba hizara amin'ny zanany rehetra ny fahamarinan'ny Filazantsara mandrakizay izay nambara mba hanomanana azy ireo amin'ny toerana any amin'ny fanjakana Selestialy. . . .

"Mameno fifaliana ny foko ny maha-fantatra fa ny olona tsirairay izay mamaky [ny Bokin'i Môrmôna] amim-bavaka, ny olona tsirairay izay maniry ny hahafantatra raha avy amin'Andriamanitra izany na tsia dia mahazo fampanantenana, izay tsy avy amin'i Joseph Smith na olombelona hafa, fa fampanantenana avy amin'ny Raïntsika any an-danitra fa hahafantatra feno izy ireo fa avy amin'Andriamanitra izany."

Filoha George Albert Smith (1870–1951), tao amin'ny Tatry ny Fihaonambe, Apr. 1936, 13–14, 15.

antsika izany. Taty amin'ny faramparan'ny sivilizasiôna Nefita no nanoratra i Môrmôna. Nanambatra ireo rakitsoratra tao anatin'ny taonjato maro izy, nisafidy ireo tantara, lahateny ary zava-nitranga izay hanampy antsika bebe kokoa, teo ambany fitaomam-panahin'Andriamanitra, izay mahita ny zavadrehetra hatrany am-piandohana.

Ireo mpanoratra lehibe tsirairain'ny Bokin'i Môrmôna dia njoro ho vavolombelona fa nanoratra ho an'ny taranaka ho avy izy ireo. Hoy i Nefia hoe: "Nampanantenain' ny Tompo Andriamanitra ahy fa horaketina sy hotehirizina ireto zavatra izay soratako ireto ka hatolotra ny solofo sy ny taranaka fara mandimby" (2 Nefia 25:21). Ny rahalahiny Jakoba, izay nandimby azy dia nanoratra teny mitovitovy tamin'izany: "Satria nolazain'[i Nefia] fa ny tantaran' ny olony dia tokony hosokirina eo amin' ny takelany hafa, ary tokony hotehiriziko ireto takelaka ireto ary hatolotro ny taranako, ny taranaka mifandimby" (Jakoba 1:3). Nanamarika koa i Enôsa sy Jarôma fa izy roroa dia nanoratra ho an'ny taranaka ho avy fa tsy ho an'ny olony (jereo ny Enôsa 1:15–16; Jarôma 1:2).

I Môrmôna tenany mihitsy no nilaza hoe: "Eny, miteny aminareo aho, ianareo sisatabela amin'ny mpianakavin' i Israely" (Môrmôna 7:1). Ary i Môrônâ, izay farany tamin'ireo mpanoratra nentanim-panahy, dia nahita ny androntsika sy izao fotoana izao. "Indro," hoy izy, "ny Tompo dia efa naneho tamiko zavatra lehibe sy mahatalanjona momba izay tsy maintsy ho avy tsy ho ela, amin'izany andro izany rehefa hitranga eo anivonareo ireo zavatra ireo.

"Indro, miteny aminareo aho miova tsy ny eo ianareo, ary tsy eto anefa ianareo. Nefa indro, efa nasehon' i Jesoa Kristy ahy ianareo, ary fanttro ny ataonareo" (Môrmôna 8:34–35).

Raha toa ka nahita ny androntsika izy ireo ary nisafidy ireo zavatra izay hanan-danja kokoa ho antsika, moa ve tsy izany no antony tokony handalinantsika ny Bokin'i Môrmôna? Tokony hanontany tena tsy tapaka isika hoe: "Inona no antony nitaoman'ny Tompo fanahy an'i Môrmôna (na Môrônâ na Almâ) hampiditra izany ao amin'ny rakitsorany? Inona no lesona azoko ianarana avy amin'izany izay hanampy ahy eo amin'ny fainako amin'izao andro izao sy amin'izao vanimpotoana izao?"

Ary misy ohatra anampy ohatra amin'ny fomba hamaliana izany fanontaniana izany.

Ohatra, ao amin'ny Bokin'i Môrmôna dia misy lamina entina hanomanana ny Fiaviana Fandiroany. Misy ampahany lehibe ao amin'ny boky mifantoka amin'ny am-polo taona vitsivitsy talohan'ny nahatongavan'i Kristy tany Amerika. Amin'ny alalan'ny fandalinana tsara izany fotoana izany dia afaka mamantatra ny antony naharingana ny olona sasantsasany tao anatin'ny fitsarana mahatsiravina isika izay nialoha ny Fiaviany sy ny antony nahatonga ireo olona hafa njoro teo amin'ny tempoly teo amin'ny tanin'i Soafeno sy nikasika tamin'ny tânany ny ratra teo amin'ny Tanany sy ny Tongony.

Ao amin'ny Bokin'i Môrmôna koa no ianarantsika ny fomba fainan'ireo mpianatr'i Kristy mandritra ny fotoan'ny ady. Ao amin'ny Bokin'i Môrmôna koa no ahitantsika ny faharatsian'ny tsikombakomba miafina izay aseho amin'ny antsipirany sy amin'ny fomba tena mampivarahontsana. Ao amin'ny Bokin'i Môrmôna no ahitantsika lesona entina iatrehana ny fanenjehana sy ny apôstolia. Mianatra bebe kokoa ny fomba hitoriana ny filazantsara isika. Ary ambonin'ny zavadrehetra dia hitantsika ao amin'ny Bokin'i Môrmôna ireo loza avy amin'ny ftiavana ny zavatra ara-nofo sy ny fampifantohana ny fontsika amin'ireo zavatrizao tontolo izao. Moa ve mbola misy misalasala ihany fa tsy natao ho antsika ity boky ity ary ao anatin'izany no ahitantsika hery sy fampiononana ary fiarovana lehibe?

Ny antony *fahatelo* mahatonga ny Bokin'i Môrmôna hanana lanjany toy izany ho an'ny Olomasin'ny Andro Farany dia nomena tao amin'ny filazana nofaritana teo aloha nataon'ny Mpaminany Joseph Smith. Hoy izy: "Nolazaiko ny rahalahy fa ny Bokin'i Môrmôna no boky marina indrindra amin'ny boky rehetra eto an-tany sy vato ifaharan'ny fivavahantsika, ary hanatona bebe kokoa an'Andriamanitra ny olona amin'ny fanarahana ny fitsipika ao anatin' toy izay ao anatin'ny boky hafa." Izany no antony fahatelo tokony han-dalinana ny boky. Manampy antsika hanatona akaikikaiky kokoa an'Andriamanitra izany. Moa ve tsy misy faniriana lalina ao amontsika izay maniry ny hanatona akaikikaiky kokoa an'Andriamanitra, ho tonga tahaka Azy bebe kokoa eo amin'ny fainantsika andavanandro ary hahatsapa ny fiarahany miaraka amintsika tsy tapaka? Raha izany tokoa dia ny Bokin'i Môrmôna no hanampy antsika amin'izany mihoatra noho ny boky hafa.

Tsy vitan'ny mampianatra antsika ny fahamarinana fotsiny ny Bokin'i Môrmôna, eny fa na dia tena manao izany aza izany. Tsy vitan'ny hoe mijoro ho vavolombelona momba an'i Kristy fotsiny ny Bokin'i Môrmôna, eny fa na dia tena manao izany koa aza izany. Saingy mbola misy zavatra hafa ankoatra izany. Misy hery ao anatin'ilay boky izay hanomboka hirotsaka ao amin'ny fainanao raha vao manomboka mandalina tsara ny boky ianao. Hahita hery lehibe kokoa hanoherana ny fakam-panahy ianao. Hahita hery hisorohana ny fahadisoam-panantenana ianao. Hahita hery hijanonana eo amin'ilay lalana ety sy tery ianao. Antsoina hoe "tenin'ny fainana" (jereo ny F&F 84:85) ny soratra masina, ary tena marina kokoa izany raha ho an'ny Bokin'i Môrmôna mi-hoatra noho ny boky hafa. Rehefa manomboka noana sy mangetaheta ireo teniny ianao dia hampiroboro bebe kokoa ny fainanao ianao.

Ny rahalahy malalantsika, Filoha Marion G. Romney . . . dia nijoro ho vavolombelona ny amin'ireo fitahiana izay afaka ny hirotsaka eo amin'ny fainan'ireo izay mamaky sy mandalina ny Bokin'i Môrmôna. Hoy Izy hoe:

"Mahatsapa aho fa raha toa ka, hamaky ombam-bavaka sy tsy tapaka ny Bokin'i Môrmôna ireo ray aman-dreny, ary sady manao izany manokana no manao izany miaraka

*Moa ve mbola
misy misalasala
ihany fa tsy natao ho antsika ity
boky ity ary ao
anatin'izany no
ahitantsika hery,
fampiononana ary
fiarovana lehibe?*

amin'ny zanany, dia handrakotra ny tokantrantsika ary hitoetra amin'ireo izay monina ao ny fanahin'izany boky manan-danja izany. Hitombo ny fanahin'ny fanajana. Hitombo ny fifanajana sy fifankahazoan'ny tsirairay. Hisitaka ny fanahin'ny fifandirana. Hitarika ny zanany amim-pitiavana sy amim-pahendrena bebe kokoa ireo ray aman-dreny. Hanaraka sy hanetry tena kokoa amin'ireo torolalan'ny ray aman-dreniny ireo zanaka. Hitombo ny fahamarinana. Hitosaka ao an-tokantrano sy eo amin'ny fainana ny finoana, fanantena ary fiantrana—ny fitiavana madion'i Kristy—izay hiteraka fiadanana, fifaliana ary fahasambarana."³

Ireo fampanantenana ireo—toy ny fitomboan'ny fitiavana sy filaminana ao an-tokantrano, fifanajana bebe kokoa eo amin'ny ray aman-dreny sy zanaka, fivoaran'ny fainampanahy sy ny fitomboan'ny fahamarinana—dia tsy fampanantenana fahatany, fa tena izay mihitsy no tian'ny Mpaminany Joseph Smith lazaina fony izy niteny hoe hanampy antsika hanatona akaikikaiky kokoa an'Andriamanitra ny Bokin'i Môrmôna.

Ry rahalahy sy ranabavy, miangavy anareo amin'ny foko manontolo aho mba handray amim-pahamatorana ny maha-zava-dehibe ny Bokin'i Môrmôna ho an'ny tenanareo sy ho an'ny Fiagonana amin'ny ankapobeny.

Folo taona mahery izay dia nanao izao fanambarana izao aho mahakasika ny Bokin'i Môrmôna:

"Moa ve miankina amin'ny fandraisantsika ity boky ity ny voka-javatra mandrakizay? Eny, na izany ho fitahiana ho antsika na ho fanelohana ho antsika.

"Tokony handalina ny Bokin'i Môrmôna mandritra ny androm-piainany ny Olomisin'ny Andro Farany tsirairay. Fa raha tsy izany dia tandindomin-doza ny fanahiny ary mandà ireo zavatra izay tokony hitondra firaissankina ara-panahy sy ara-pahalalana eo amin'ny fainany manontolo izy. Misy fahasamihafana eo amin'ny olona niova fo iray izay nanorina ny finoany eo amin'ny vatolampin'i Kristy tamin'ny alalan'ny Bokin'i Môrmôna ary mijanona mihazona ilay anja-by, sy ny olona iray tsy manao izany."⁴

Mamerina manamafy ireo teny ireo ho anareo aho androany. Ndeha isika tsy hijanona eo ambany fanamelohana, miaraka amin'ireo antambo aterany sy ny fitsarany, noho ny fanamaivanana ity fanomezana lehibe sy

*Misy hery ao
anatin'ilay boky
izay hanomboka
hirotsaka ao
amin'ny faina-
nao raha vao
manomboka
mandalina tsara
ny boky ianao.*

mahatalanjona nomen'ny Tompo ho antsika ity. Fa handeha kosa isika hiezaka ho mendrika ireo fampantanenana azo amin'ny fano-mezana lanja izany ao am-pontsika.

Ao amin'ny Fotopampianarana sy Fane-kempihavanana, fizarana 84, andininy 54 ka hatramin'ny 58, dia mamaky toy izao isika:

“Ary ny sainareo dia nohamainina taloha noho ny tsy finoana, ary satria efa nohamainareo ireo zavatra efa noraisinareo—

“Dia fieboeboana sy tsy finoana izay efa nitondra ny fiangonana iray manontolo ho eo ambany fanamelohana.

“Ary izany fanamelohana izany dia mitoetra eo amin' ny zanak' i Ziona, izy rehetra.

“Ary hitoetra eo ambanin’ izany fanamelohana izany izy ireo ambara-pibebany sy ahatsiarovany ny fanekempihavanana vaovao, dia ny Bokin'i Môrmôna sy ireo didy teo aloha izay efa nomeko azy ireo, tsy ny hiteny fotsiny fa ny hanao araka izay efa nosoratako—

“Mba hahazoany mamokatra voa mendrika ny fanjakan’ ny Rainy; fa raha tsy izany dia misy antambo sy famaliana hararaka eo amin' ny zanak' i Ziona.”

Hatramin'ny fihaonamben'ny Fiangonana farany teo, dia nandray taratasy maro avy tamin'ireo Olomasina aho, na lehibe izany na kely, manerana an'izao tontolo izao izay nanaiky ilay fanamby ny hamaky sy handalina ny Bokin'i Môrmôna.

Tena faly aho tamin'ny fitantaran’izy ireo ny fomba niovan'ny fainany sy ny fomba nanatony ny Tompo akaikikaiky kokoa vokatry ny fanoloran-tenan’izy ireo. Ireo fijoroana ho vavolobelona mahafinaritra ireo dia nanamafy tao am-poko ireo tenin'ny Mpaminany Joseph Smith fa ny Bokin'i Môrmôna dia tena “vato ifaharan’ny fivavahantsika” tokoa ary “hantona akaikikaiky kokoa an’Andriamanitra” ny lehilahy na vehivavy iray “amin'ny alalan’ny fanarahana ny fitsipiny mihoatra ny amin'ny boky hafa.”

Ny vavaka ataoko dia ny mba hahatonga ny Bokin'i Môrmôna ho vato ifaharan’ny fainantsika. ■

Nampitoviana ny fitsipi-panoratana sy ny fanavaona sorabaventy.

FANAMARIHANA

1. Teny Fanolorana ao amin'ny Bokin'i Môrmôna.
2. Jereo ny pejin-dohanteny ao amin'ny Bokin'i Môrmôna.
3. Marion G. Romney, “The Book of Mormon,” *Ensign*, Mey 1980, 67.
4. Ezra Taft Benson, “The Book of Mormon Is the Word of God,” *Ensign*, Mey 1975, 65.

NANDRITRA NY 25 TAONA

Na dia efa mpikamban’ny Fiangonana mahatoky aza aho hatramin’ny 1965, dia nisy zava-nitranga iray mihoatra ny zavatra hafa rehetra tamin’ny 1986 izay nanamafy orina ny fijoroako ho vavolobelona ny amin'ny filazantsara naverina tamin’ny laoniny.

Tamin’ny Ôktôbra tamin’izany taona izany dia nandeha tany amin'ny trano fivavahako tao Cornwall, Angletera aho mba hanatrika ny fihaonamben'ny Fiangonana. Taorian’ny nandrenesako ny lahateny manokan’ny Filoha Ezra Taft Benson hoe: “Ny Bokin'i Môrmôna—Vato Ifaharan’ny Fivavahantsika,” dia fantatro fa afaka manatsara ny ezaka ataoko amin'ny famakiako ny Bokin'i Môrmôna aho.

Ny alin’izany dia nody aho, nandohalika ary nanao fanekempihavanana tamin’ny Tompo fa tsy hanamaivana velively intsony ny Bokin'i Môrmôna. Ankehitriny, 25 taona aty aoriana dia afaka milaza aho fa tsy nanapaka na dia andro iray aza tamin’ny famakiana ny Bokin'i Môrmôna.

Tsy tambo isaina ireo fitahiana voaraiko noho izany fanapahan-kevitra izany. Misy fanahy miavaka ao amin’izany Bokin'i Môrmôna izany izay tsy hita na aiza na aiza, na dia amin'ireo boky soratra masina hafa aza. Nahatsapa aho fa teo foana ny Fanahy Masina, nanampy ahy hahatsapa fampiononana nandritra ireo fanamby nitranga teo amin'ny fainako, indrindra indrindra rehefa nodimandry ny vadiko izay 50 taona latsaka kely, tamin’ny Febrero 2007.

Alistair Joseph Welsh, Écosse

Asa Masina Iray

Nataon'i David A. Feitz

Indray hariva dia nandondona teo amin'ny varavararan'ny tovolahy iray izay vahiny mpandranto fianarana tany amin'ny iray tam'in'reo oniversite maro tany Londres izaho sy ny mpiara-mitory tamiko. Nampandroso anay izy ary dia nanazava taminy izahay fa mpitory ny filazantsara avy ao amin'Ny Fiagonan'i Jesoa Kristy ho an'ny Olomasin'ny Andro Farany. Narisika be izy hianatra bebe kokoa mikasika ny Famerenana tamin'ny laoniny ny filazantsara, ka dia nijoro ho vavolombelona ny amin'ny Mpaminany Joseph Smith izahay ary nilaza taminy mikasika ny boky masina avy any amin'ny Ray any an-danitra dia ny Bokin'i Môrmôna. Nohamafisinay fa masina izany satria mijoro ho vavolombelona momba an'i Jesoa Kristy.

Nohazavainay ihany koa fa afaka mahafantatra ny fahamarinan'izany mivantana izy ary dia nomenay boky iray tamin'izany izy. Teo am-panolorana azy ny Bokin'i Môrmôna aho dia nitsangana teo amin'ny sezany izy ary nivoaka ilay efitrano no tsy niteny na inona na inona. Notazoniko teo an-tanako ilay Bokin'i Môrmôna nandritra ny fotoana fohy ary dia nifampijery sy gaga tamim-pahanginana teo izaho sy ny mpiara-mitory tamiko nisaintsaina ny tokony hatao. Napetrako teo ambony latabatra ilay boky.

Tazanay ilay tanora namanay tao andakoziany nanasa ny tanany sy nanamaina izany tamin'ny servieta madio. Niverina tao amin'ny efitrano izy ary noraisiny teo ambony latabatra ilay Bokin'i Môrmôna no niteny tsotra izy hoe: "Mila manasa tanana foana ny olona any aminay alohan'ny hikasihany zavatra masina." Nirotsaka ny ranomasoko teo ampijereny ity tovolahy ity nanokatra ny Bokin'i Môrmôna voalohany ary namadibadika ireo pejy masina tamin'ny tanany madio.

*Nandray
tsara ny za-
vatra rehetra
nampianari-
nay izy. Koa
nahoana ary
no tsy norai-
siny ny Boki-
n'i Môrmôna
rehefa nano-
lotra izany
taminy aho?*

Nampianatra i Almà fa masina ny soratra masina ary notehirizina izy ireny mba hitondrana famonjenia ho an'ny fanahy. Nanambara tamin'ny Helamâna zanany izy hoe: "Efa nankinin' Andriamanitra taminao ireo zavatra ireo izay masina, izay efa notehiriziny ho masina ary izay hotehiriziny sy hotsimbininy koa noho ny fikasana hendry ao Aminy, mba hahazoany maneho ny heriny amin' ny taranaka ho avy" (Almà 37:14).

Nirahina nanao asa fitoriana aho mba ham pianatra ny filazantsaran'i Jesoa Kristy nave rina tamin'ny laoniny, kinanjo izaho indray no nampianarin'ity tovolahy ity tamin'ny tanany madio. Any amin'ny kolontsaina maroisan'izany ny kolontsaiko—dia tsy voatery manasa tanana alohan'ny hamakiana ny sora tra masina, kanefa ny fihetsika tsotra maneho fanajana nataony dia fampahatsiahivana feno fanajana sy mahery vaika ny amin'ny fahamasinan'ny Bokin'i Môrmôna. ■

Nataon'i Elder
Walter F. González

Avy ao amin'ny
Fiadidian'ny Fitopololahy

RAHA TENA TE-
HAHAFANTATRA
IANAO,

Mahatsapa fankasitrahana tsy manam-pahataperana ho an'ny Bokin'i Môrmôna aho. Nanova mandrakizay ny fainako izany ary fantatro fa afaka manova ny fainanao.

Dia Hahafantatra Tokoa

18 taona aho rehefa lasa mpikamban'ny Fiangonana. Nanana anjara toerana lehibe teo amin'ny fiovam-poko ny Bokin'i Môrmôna. Tamin'izany fotoana izany dia nikatsaka hevi-baovao izay afaka nanazava ny tontolo manodidina ahy aho. Tsaroako ireo mpampianatroy amin'ny oniversite izay nampiasa fomba fiery ara-nofo teo amin'ny fampianaran'izy ireo. Nanomboka nitongilana tany amin'ireo hevitra mivoy ny tsy fahafahana manaporofa ny tenafisian'Andriamanitra marina aho.

Indray andro dia nahatsikaritra boky manga tanora iray aho izay navelan'ny misiônera roa tao an-tranonay enin-taona lasa talohan'izany. Bokin'i Môrmôna izany. Niaraka tamin'ilay boky dia namela bokikely mikasika ny Mpaminany Joseph Smith izy ireo ary torolalana ihany koa mikasika ny fomba fivavahana amin'Andriamanitra.

Nanomboka namaky ny Bokin'i Môrmôna aho. Raha vao andininy vitsy monja no vitako tamin'ilay boky, tao amin'ny 1 Nefia, dia nahatsapa zavatra hafa aho. Nanomboka nifandona ny zavatra tsapako sy ny fahaizako. Koa dia nanapa-kevitra ny hanontany an'Andriamanitra ao anatin'ny vavaka aho.

Izay no fotoana voalahany teo amin'ny fainako nivavahako nandohalika. Ny zavaneiseho taorian'izany dia lasa iray tamin'ireo zava-niseho masina indrindra teo amin'ny fainako. Fahatsapana fifaliana tsy omby tratra no nameno ahy hany ka fantattro tao am-poko fa ny Bokin'i Môrmôna dia mihoatra noho ny

hoe boky fotsiny ihany. Boky avy amin'Andriamanitra izany. Tsy azo nihodivirana ny maha-tenin'Andriamanitra azy. Taty aoriania dia takatro fa ilay zavatra tsapako dia ilay Fanahy izay nijoro ho vavolombelona momba ny fahamarinan'izany.

Na dia misy olona sasany niaina zavatra nitovy tamin'izany aza, dia misy fomba samihafa ahafahan'ny olona iray mahafantatra fa marina ny Bokin'i Môrmôna.

Ahoana no Hahafantarao Izany?

1. *Ny sasany dia hahafantatra amin'ny alalan'ny fandrenesana.* Ianao dia mety anisan'ireo izay hahafantatra amin'ny alalan'ny fihainoana fotsiny ihany izay ampiarin'ilay boky. Ny Bokin'i Môrmôna dia milaza mikasika ireo olona an'arivony izay nandre ny zanakalahin'i Môsià nampianatra ny filantsaran'i Jesoa Kristy ary dia "niova fo ho an'ny Tompo" (jereo ny Almà 23:5–6). Ireo misiônera ankehitriny dia mampianatroy filazantsara izany ihany izay hita ao amin'ny Bokin'i Môrmôna. Ny sasany dia hahafantatra fa ny Bokin'i Môrmôna dia tenin'Andriamanitra amin'ny alalan'ny fandrenesana fotsiny ihany ny hafa mizara ny fampianarana ao aminy.

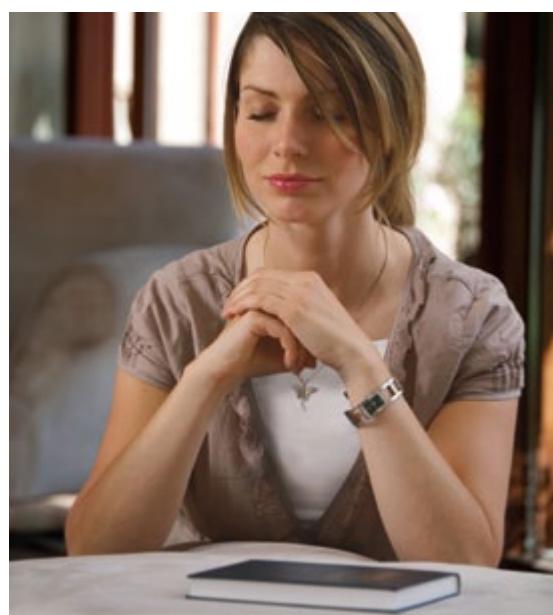
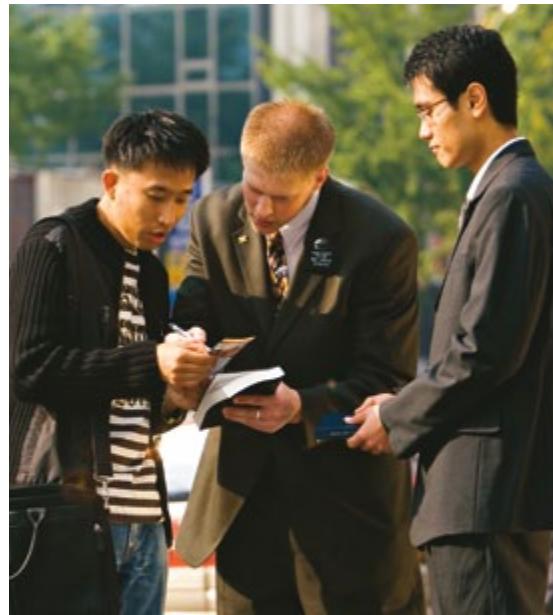
2. *Ny sasany dia hahafantatra amin'ny alalan'ny famakiana.* Mety anisan'ireo izay hahafantatra amin'ny alalan'ny famakiana tsotra fotsiny ny Bokin'i Môrmôna ianao miaraka amin'ny faniriana marina ny hahafantatra

ny fahamarinana. Izany no nitranga tamin'ny vadiko. 12 taona izy rehefa nandray am-po ilay torolalana mba hamaky ilay boky hatrany amin'ny voalohany ka hatrany amin'ny farany. Rehefa nanao izany izy dia nahafantatra fa marina izany. Tena nahery vaika ilay fahatsapana ka rehefa namaky izy dia nanapa-kevitra ny hanaraka ny Mpamony mandrakizay. Nijoro foana tamin'ny zavatra tsapany izy.

3. Ny sasany dia hahafantatra amin'ny alalan'ny fanatanterahan-javatra. Mety anisan'ireo izay hahafantatra amin'ny alalan'ny fanaovana ireo zavatra izay ampianarin'ilay boky fotsiny ihany ianao. Ny olona sasany dia mahazo ny fijoroana ho vavolombelon'izy ireo amin'ny alalan'ny fanatanterahan-javatra (jereo ny Jaona 7:17). I Nefia, mpaminany iray ao amin'ny Bokin'i Môrmôna dia nahatakatra tsara izany fitsipika izany. Nanoratra izy hoe mba "hahazoako mandresy lahatra tanteraka azy ireo ka hinoany ny Tompo Mpanavotra azy ireo . . . [dia] nampihariko taminay ny soratra masina rehetra, mba ho tombontsoanay sy ho fianarana ho anay" (1 Nefia 19:23; nam-piana fanamafisana). Amin'ny alalan'ny fampiharana ireo fampianaran'ny Bokin'i Môrmôna eo amin'ny fainanao dia mety ho resy lahatra ihany koa amin'ny maha avy amin'Adriamanitra azy ianao.

4. Ny sasany dia hahafantatra amin'ny alalan'ny fanontaniana an'Andriamanitra. Ianao dia mety anisan'ireo izay hahafantatra amin'ny alalan'ny famakiana avy ao amin'ny Bokin'i Môrmôna ary avy eo manontany ny Ray any an-danitra ao anatin'ny vavaka raha toa ka marina ny boky. Izany no zavatra niainako. Izany no fampantanenana tsara indrindra izay nataon'ny mpaminany iray hafa ao amin'ny Bokin' i Môrmôna dia i Môrônja, ho an'ireo mpikatsaka ny fahamarinana amin-kitsimpo rehetra: "Indro, ta hamporisika anareo aho, rehefa mamaky ireto zavatra ireto ianareo . . . mba hanontanianareo an'Andriamanitra, Ilay Ray Mandrakizay, amin'ny anaran'i Kristy, raha tsy marina ireto zavatra ireto; ary raha manontany amin-kitsimpo ianareo, ombar'ny tena finiavana, sady manam-pinoana an'i Kristy, dia haneho ny fahamarin'an'izany aminareo Izy amin'ny herin'ny Fanahy Masina" (Môrônja 10:3–4). Mijoro ho vavolombelona aho fa raha mamaky sy mivavaka mikasika ny

FAMPANANTENAN'I MÔRÔNIA

Tany amin'ny faran'ny Bokin'i Môrmôna dia nampanantena ny mpaminany iray antsoina hoe Môrônia fa raha mamaky ny Bokin'i Môrmôna isika ka misaintsaina ao am-pontsika ny hafatra entiny, ary manontany ombam-bavaka amin'Andriamanitra raha marina izany dia hamaly antsika amin'ny alalan'ny herin'ny Fanahy Masina Andriamanitra (jereo ny Môrônia 10:3–5).

Ny fanambarana manokana dia an'ny tena manokana. Tonga amin'ny fomba samihafa sy amin'ny fotoana samihafa eo amin'ny tsirairay amintsika izany araka ny sitrapon'ny Tompo. Ny fahatakarana ireto fitsipika manaraka ireto dia afaka manampy anao hahafantatra ho an'ny tenanao manokana.

1. Eritrereto izany

Alohan'ny fanasana antsika hivavaka dia manasa antsika hisaintsaina i Môrônia. Ny atao hoe misaintsaina dia midika hoe mieritreritra lalina. Manontania tena hoe: Inona no zavatra tsapako rehefa mamaky ny Bokin'i Môrmôna aho? Maninona aho no mahatsapa izany? Inona no nianarako? Tsara ve izany?

Ny Tompo dia nampianatra ity fitsipika ity an'i Oliver Cowdery hoe: "Tsy nanana eritreritra afa-tsy ny hangataka izany Amiko ianao. Nefa indro, lazaiko anao, fa tokony handinika izany ao an-tsainao ianao; *rehefa izany* dia tokony hanontany Ahy ianao raha marina izany" (F&F 9:7–8; nampiana fanamafisana).

2. Mivavaha Amim-pahazotoana

Ny fampifantohana ny eritrerintsika sy ny fifantohana amin'ny valinteny mangina avy amin'ny Fanahy Masina dia mitaky ezaka ara-tsaina. Amin'ny lafiny iray, izany angamba no nahatonga an'i Enôsa ao amin'ny Bokin'i Môrmôna hilaza mikasika ny vavaka nataony ho toy ny "tolona . . . teo anoloan'Andriamanitra" (Enôsa 1:2).

Rehefa mamaky na misaintsaina na mivavaka ianao dia mitadiava fotoana na toerana izay tsy ahitana araka izay azo atao zavatra mahavarimbariana. Mitadiava fomba fipetraka izay hanampy anao hifantoka. Ny fivavahana amin'ny feo avo dia afaka manampy anao hampifantoka ny eritreritao.

3. Mametraha Fanontaniana Tokony Hapetraka

Ny Tompo dia niteny an'i Oliver Cowdery mba tsy hanontany fotsiny fa kosa hanontany raha marina ilay zavatra noeritreretiny. Matetika, indrindra rehefa tsy ampy traikera isika amin'ny fandraisana valiny avy amin'ny Ray any an-danitra dia mora kokoa ny mahatakatra ny valiny amin'ny alalan'ny eny na tsia tsotra fotsiny.

"Ny fanalahidy irain'ny vavaka mivoatra dia ny fianaranana mametraka ny fanontaniana tokony hapetraka," araka ny fampianaran'ny Loholona Richard G. Scott avy ao amin'ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo.¹

4. Inona no Kasaina Hatao Amim-piniavana?

Ny iray amin'ireo fanalahidin'ny fampantanen'an'i Môrônia dia ny mba hanontantsika miaraka amin'ny "tena finiavana." Rehefa nandeha tany amin'ilay ala kely mba hivavaka i Joseph Smith tamin'ny faha-14 taonany dia "nivavaka izy, tsy niaraka tamin'ny finiavana ny hihaino fotsiny ihany fa ny hankato koa," hoy ny Filoha Henry B. Eyring, Mpanolotsaina Voalohany ao amin'ny Fiadidiana Voalohany. ". . . Ary noho ny fahatokiany, tao anatin'ireo andro sy volana ary taona taty aoriana dia novaliana tamin'ny alalan'ny fandrotsahana fahazavana sy fahamarinana miavosa ny vavaka nataony."²

5. Aza Avela Handalo Izany

Tsy hoe mampitolagaga daholo ny fanambarana rehetra. Ny olona sasany dia manofy na mahita fahitana na misy mitsidika. Saingy ny ankamaroantsika dia hiaina zavatra tony sy misoko mangina, toy ny fahatsapana hafanana sy fiadanana.

Ny Filoha Spencer W. Kimball (1895–1985), Filohan'ny Fiangonana faha-12 dia nampianatra fa "Rehefa miandranda zavatra mampitolagaga ny olona iray dia mety tsy ho malina tanteraka amin'ny fitobahan'ny fanambarana tsy tapaka."³

FANAMARIHANA

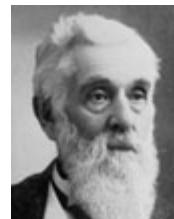
- Richard G. Scott, "Using the Supernatural Gift of Prayer," *Liahona*, Mey 2007, 8.
- Henry B. Eyring, "Prayer," *Liahona*, Jan. 2002, 18.
- Enseignements des Présidents de l'Église: Spencer W. Kimball*, (2006), 241.

**MIJORO HO
VAVOLOM-
BELONA
NY MPAMI-
NANY IRAY**

"Ny Bokin'i Môrmôna dia tenin'Andriamanitra. Manasa anao izahay hamaky ity rakitsoratra mahatalanjona ity. Ity no rakitsoratra miavaka indrindra misy ankehitriny. Vakio amim-pitandremana sy ombam-bavaka izany, ary rehefa manao izany ianao dia hanome anao fijoroana ho vavolombelona momba ny fahamarinany Andriamanitra, araka ny nampantanenain'i Môrônia (jereo ny Môrônia 10:4)."

Filoha Howard W. Hunter (1907–95), *The Teachings of Howard W. Hunter*, ed. Clyde J. Williams (1997), 54.

**MIJORO HO
VAVOLOM-
BELONA
NY MPAMI-
NANY IRAY**

"Izaho dia naharay fanambarana matanjaka indrindra avy tamin'ny Tompo mikasika ny fahamarinany [Famerenana amin'ny laoniny, ary ao anatin'izany ny Bokin'i Môrmôna]. Izany fisehoan-javatra izany dia niaraka tamiko tamin'ny fomba mahery vaika nandritra ny ora maro nifandimby; ary na inona na inona toe-javatra mety hitranga eo amin'ny fiafainako, raha mbola mitoetra ny fitadidiako dia hitoetra miaraka amiko izany fahalalana lavorary izany."

Filoha Lorenzo Snow (1814–1901), ao amin'ny Conference Report, Ókt. 1900, 61.

Bokin'i Môrmôna ianao, sy manaraka ny torolalan'i Môrônia dia ho fantatrao fa marina izany.

Andriamanitra dia Nampanantena fa Hahafantatra lanao

Raha tena te-hahafantatra ianao dia hahafantatra fa marina ny Bokin'i Môrmôna. Andriamanitra dia nampanantena fa hanome izany fahalalana izany an'ireo mpikatsaka marina ny fahamarinana, ary Izy dia "Andriamanitra ny fahamarinana, ary tsy afaka mandainga" (Etera 3:12).

I Almà, mpaminany iray hafa ao amin'ny Bokin'i Môrmôna dia nampianatra ny zanany lahy fa Andriamanitra dia nampanantena fa "hotsimbininy [ity boky ity] noho ny fikasana hendry ao Aminy mba hahazoany maneho ny heriny amin'ny taranaka ho avy. Ary ankehitriny, indro, fikasana iray no efa notanterahany, dia ny fampodiana indray ny aman'arivony . . . ho amin'ny fahalalana ny marina; ary efa nasehony tao amin'izy ireo ny heriny ary mbola hasehony ao aminy koa ny heriny ho an'ny taranaka ho avy; koa hotsimbinina [ity boky ity] (Almà 37:18–19).

Izany hery mandresy lahatra izany ihany no hita ankehitriny ao amin'ity soratra masina manokana ity, ary haneho izany amin'izay mikatsaka amin-kitsimpo ny hahafantatra. Afaka miteny izany tsy amim-pihambahambana aho rehefa manao jery todika ireo andro izay nianarako mikasika ny Fiagonana. Ankehitriny, noho ny hery mandresy lahatri ny Bokin'i Môrmôna dia mijoro ho vavolobelona aho fa ny Bokin' Môrmôna dia tenin'Andriamanitra, izay mampianatra fa i Jesoa no Kristy, Ilay Mesia Masina. Porofo azo tsapain-tanana ilay boky fa nitranga ny Famerenana amin'ny laoniny ny filazantsara ary i Joseph Smith dia mpaminan'Andriamanitra.

Raha anisan'ireo izay mikatsaka amin-kitsimpo ny fahamarinana ianao, dia nampianatra ny Tompo fa hahafantatra ianao. Mety hahafantatra amin'ny alalan'ny fihainoana ireo fampianaran'ilay boky ianao, na amin'ny alalan'ny famakiana ilay boky, na amin'ny alalan'ny fanantanterahana izay ampianarin'ilay boky, na amin'ny alalan'ny fivavahana mba hahafantatra ny fahamarinany, na amin'ny alalan'ny fitambaran'ireo singa ireo. Saingy hahafantatra ianao. ■

AHOANA NO AHAFANTARAKO

Na dia natao batisa tamin'ny fahasivy taonako aza Naho dia tsy nazoto niangona ny fianakaviako. Saingy rehefa 13 taona aho dia nanasa ahy handeha hiangona ireo misiônera, ary nataoko izany. Nanatrika seminera ihany koa aho. Ny Fotopampianaranana sy ny Fanekempihavanana no taranja nianaranana, izay toa nampisavorovoro ny saiko. Nanana fahasahiranana manokana aho nikasika an'i Joseph Smith sy ny Bokin'i Môrmôna. Te-hahita an'Andriamanitra aho, saingy tsy fantattro tsara hoe amin'ny fomba ahoana na hoe aiza.

Rehefa nandeha ny fotoana dia nieritreritra be mikasika ireo resaka nifanaovana tamin'ireo misiônera aho. Nieritreritra mikasika ny seminera aho. Nieritreritra ireo resadresaka nifanaovako tamin'ny mpikamban'ny finoana Kristiana hafa aho. Indraindray dia nivavaka aho mba hahafantatra izay marina, saingy toy ny eritreritra mandalo kokoa izany noho ny fanontaniana amin-kitsimpo. Ary indray alina dia nanapa-kevitra ny hivavaka omban'ny "tena finiavana" aho.

Nilaza tamin'ny Ray any an-danitra aho fa te-hahafantatra Azy sy te-ho mpikamban'ny Fiagonany

marina. Nampanantena aho hoe: "Raha ampa hafantarinao ahy hoe mpaminany marina ve sa tsia i Joseph Smith ary marina va sa tsia ny Bokin'i Môrmôna dia hanao izay zavatra rehetra tianao hataoko aho. Raha ny Fiagonan'i Jesoa Kristy ho an'ny Olomasin'ny Andro Farany no Fiagonana marina dia hanaraka izany aho ary tsy handao izany na oviana na oviana."

Tsy nahita fisehoan-javatra nampitolagaga aho, saingy nahatsapa fiadanana ary dia nandeha natory. Ora maro taty aorianana dia nifoha niaraka tamin'ny eritreritra miavaka aho hoe: "I Joseph Smith dia mpaminany marina, ary ny Bokin'i Môrmôna dia marina." Narahina fiadanana tsy hay faritana ilay eritreritra. Natory indray aho, ary nifoha taty aorianana kely niaraka tamin'ilay fahatsapana sy eritreritra teo ihany.

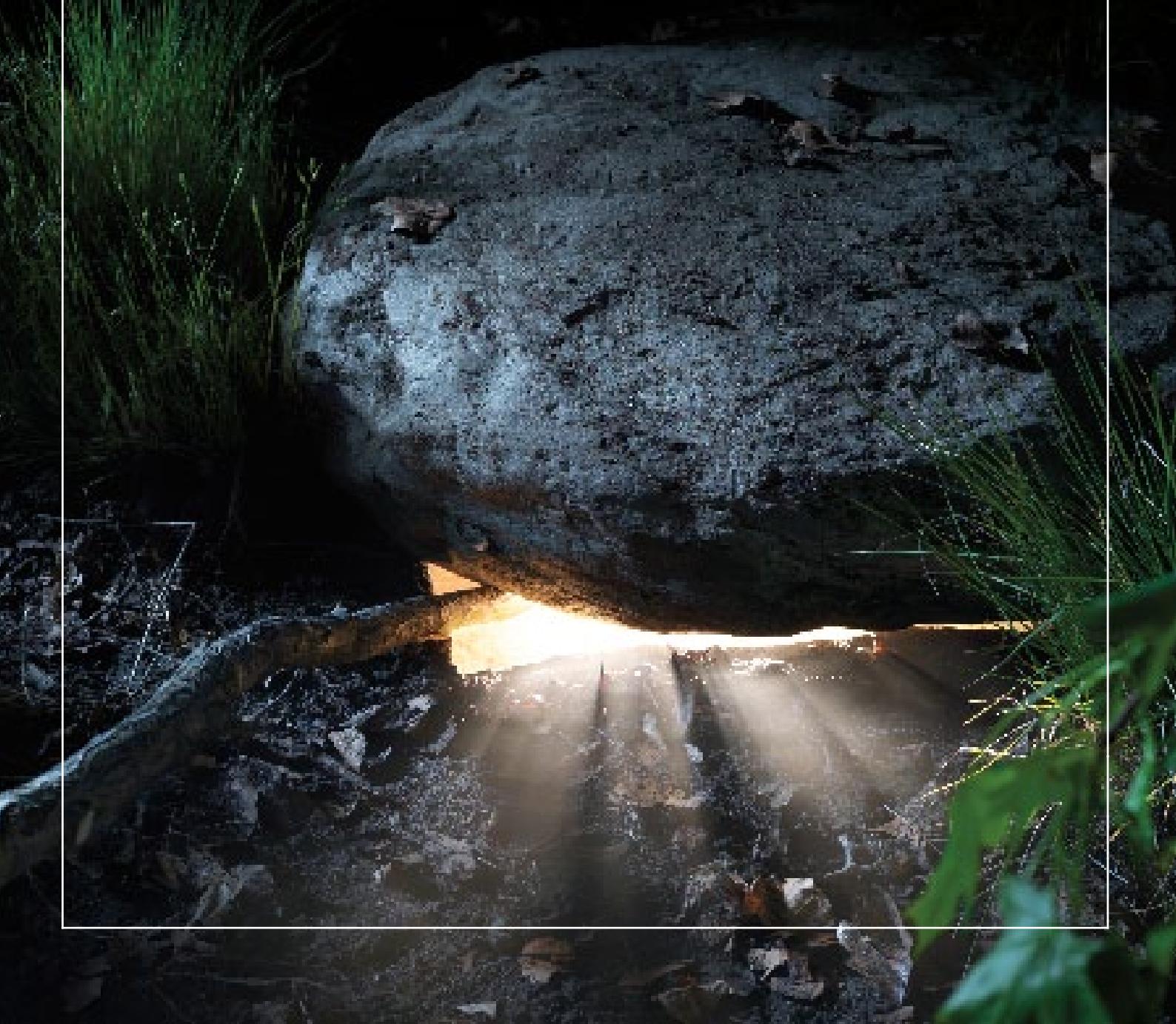
Nanomboka tamin'izay fotoana izay dia tsy niahiahy na oviana na oviana aho fa i Joseph Smith dia tena mpaminany marina. Fantattro fa asan'ny Mpamony ity ary ny Ray any an-danitra dia hamaly ireo fangatahan-tsika natao tamin-kitsimpo.

Rodolfo Armando Pérez Bonilla, El Salvador

FEO IRAY

AVY AO AMIN'NY VOVOKA

Miresaka momba ny fahamarinana amin'izao tontolo izao ny
Bokin'i Môrmôna amin'izao andrantsika izao. Aoka izany hitondra
hazavana sy fahamarinana eo amin'ny fainanao.
(Jereo ny Môrônia 10:27.)

Afo Nirehitra TAO ANATIKO

Ny andro nahaizan'i Eduardo namaky teny no andro naha-zoany koa fijoroana ho vavo-lombelona momba ny Bokin'i Môrmôna sy ny heriny.

Nataon'i Michael R. Morris

Gazetibokin'ny Fiagonana

Ny raibeko dia miteny matetika hoe: ‘Raha te ho lasa olona manana ny maha izy azy isika, dia tsy maintsy mianatra mamaky teny,’ hoy i Eduardo Contreras. “Tena marina ny an’ny raibeko.”

Kanefa raha ho an’ny Eduardo, dia naharitra ela ilay lalana nitondra tany amin’ny fahaizana mamaky teny. Iray tamin’ireo zanaka dimy notaizan’ny reny mananotena iray tany amin’ny tanànan’i Córdoba, Argentine izy. Tsy nianatra intsony izy teo amin’ny fahavalo taonany ary nandeha niasa mba hanampiana ny fianakaviany.

Nitantara izy hoe: “Tena nahantra izahay.” Mba hivelomana dia nanao mpamafa kiraro i Eduardo, nanamboatra biriky, nioty ovy, nivaratra gazety ary nanao asa an-tselika maro hafa mandrapahalasa tovolahy azy ka nahitany asa raikitra amin’ny fotoana feno tao amin’ny fitantanana ny tanàna.

Rehefa nandeha ny taona dia nanambady i Eduardo ary nanomboka nanorina ny fianakaviany manokana. Rehefa tonga ny fotoana nanombohan’ireo zanany dimy niala ny tokantrano dia mbola tsy nahay namaky teny ihany izy ary tsy nanana fahafanova kely akory hahita fomba azo hianarana. Niova izany indray andro rehefa nandroaka ankizilahy maro teo an-toerana izy izay nananihany misiônera Olomasin’ny Andro Farany anankiroa teo anoloan’ny tranony. Nasainy nandroso ireo misiônera ary fotoana fohy taorian’izay dia nandray ireo lesona izy sy i María vadiny.

“Sarotra tamiko ny nanakatra izay zavatra rehetra nolazain’izy ireo satria tsy dia nahay teny Espaniola firy izy

Ho an’i Eduardo Contreras, izay hita amin’ny sary etsy am-bony miaraka amin’i María vadiny, dia varavarana mitondra amin’ny fahaizana mamaky teny sy manoratra ny Bokin'i Môrmôna. “Mahatsapa ny Fanahy aho isaky ny mamaky izany,” hoy izy.

ireo,” hoy ny fitantaran’i Eduardo, “saingy nampiseho bokikely ahy izy ireo izay nahitana sarin’ny Mpamonjy sy ny Mpaminany Joseph Smith tao amin’ny Ala Kely Masina. Tsara ireo sary sy ireo zavatra nampianariny anay araka ny eritreritro.”

Fotoana fohy taorian’izay dia nosoloina hafa ireo misiônera ireo ka nisy teratany niteny Espaniola tamin’izany. I Eduardo sy María, izay namoy ny zanany vavy kely taona vitsivitsy lasa talohan’izany dia tohina tamin’ilay horonantsarin’ny Fiagonana hoe *Families Are Forever (Miaraka Mandrakizay ny Fianakaviana)*. Vetylty dia natao batisa izy ireo niaraka tamin’i Osvaldo zanak’izy ireo faralahy.

Niaraka tamin’izay batisan’i Eduardo tamin’ny 1987 izay dia tonga ny faniriana hanamafy orina ny fijoroana ho valvolombelony amin’ny alalan’ny famakiana ny Bokin'i Môrmôna. “Ahoana no ahafahako mianatra mamaky teny?” hoy izy nanontany ny vadiny. Nasain’i María njery ireo tarehinsoratra izy dia manambatra izany ao an-tsainy ary miezaka mamoaka ilay teny amin’ny alalan’ny feo dia manandrana mamaky mafy avy eo. Nanome toky azy izy fa rehefa marnao fanazarana dia hahay hamaky teny amin’ny farany.

I Eduardo izay 45 taona tamin’izany dia nahafantatra ny feon’ny tarehinsoratra maro saingy tsy mba namaky teny mihitsy hatramin’ny tsy nianarany intsony efa ho efapolo taona latsaka talohan’izany.

LOHARANON'NY FITAOMAM-PANAHY SY LOHARANON-KERY

Nahatsapa Afo Aho

Niaraka tamin'ny vavaka tao am-pony, dia nipetraka teo amin'ny toerana malokaloka iray teo amin'ny tokontany tany ambadiky ny tranony i Eduardo indray andro fahavatra nafana be. "Teo aho," hoy izy, "no tapa-kevitra hanao ilay fanandramana."

Nilaza i María fa tsy noeritreretiny velively ny zavatra nitranga taorian'izany. Raha izy niasa tao an-dakozia iny, dia nihaino tsindraindray an'i Eduardo niezaka namaky ireo tarehintsoratra sy ireo teny. "Henoko tampoka izy niteny haingana," hoy izy. "Nihaino aho ary nahatsapa fa nisosasosa ny famakiany teny. Antsasakadiny latsaka no lasa tamin'izay ary dia nahay namaky teny izy!"

Tafalentika loatra tao anatin'ny fiezahany i Eduardo ka tsy nahatsapa fa nahay namaky teny izy. Saingy rehefa namaky izy dia hoy izy araka ny fitantarany hoe, "nahatsapa afo nirehitra tao anatiko aho." Tao anatin'ny tahotra sy ny fahatairana no niantsoan'i Eduardo ny vadiny hoe: "Malala a! fa inona ity mahazo ahy ity?"

Namaly i María hoe: "Ny Fanahin'ny Tompo izany." "Mahay mamaky teny misosa tsara ianao!"

Rehefa nitantara izany zava-nitranga izany i María dia nilaza hoe: "Zavatra tsy azonay lavina izany."

Nampian'i Eduardo izany hoe: "Ilay andro nahaizako namaky teny no andro nahazoako koa fijoroana ho vavolombelona momba ny Bokin'i Môrmôna sy ny heriny."

Nanomboka tamin'izay dia nifoha tamin'ny 4 ora maraina i Eduardo mba hamaky ny Bokin'i Môrmôna alohan'ny handehanana hiasa. Dia namaky ny Fotopampianaranana sy Fanekempihavanana izy avy eo ary ny Bai-boly taorian'izay. Misy fitoeram-boky amin'izao fotoana izao ao amin'ny tokantranon-dry Contreras izay tsy nahi-tana boky firy talohan'ny taona 1987.

Rehefa nitombo ny fahalalan'i Eduardo sy María ny filazantsara dia nitombo koa ny fijoroana ho vavolombelony. Rehefa maty noho ny lozam-pifamoivoizana i Osvaldo zanak'izy ireo tamin'ny 2001, dia ny fijoroana ho vavolombelon'izy ireo—niaraka tamin'ny zavatra ara-panahy niainany mahery vaika nandritra ny vavaka natao sy tany amin'ny Tempolin'i Buenos Aires Argentine, izay namehezana azy ireo sy i Osvaldo—no nanampy azy ireo niatrika ny fahalasany.

"Angamba mety ho lasa adala ny ray aman-dreny sanya," hoy i Eduardo "saingy nahatsapa fahatoniana izahay izay nilaza hoe: 'Tsy maninona ny zanakareo lahy.' Nitomany izahay mazava ho azy. Zanaka lahy tsara toetra izy ary malahelo azy izahay. Saingy nofehezina tany amin'ny tempoly izahay ary fantatray hoe aiza no misy azy."

"Inona no lanjan'ny Bokin'i Môrmôna ho anao? Moa ve loharanon'ny fitaomam-panahy sy loharanon-kery izany eo amin'ny fainanao? Moa ve hitohy izany?

"Raha toa ianao ka tsy mbola nanandrana tamin'io loharanon'ny fahamarinana madio io dia mamporisika anao amin'ny foko manontolo aho mba hanaovanao izany ankehitriny. Aza avela ho toy ny iray amin'ireo zavatra izay kasaina hatao nefy tsy mba tena tontosaina velively ny fandalinana tsy tapaka ny Bokin'i Môrmôna. Atombhoxy androany izany."

Loholona Richard G. Scott avy ao amin'ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo, "The Power of the Book of Mormon in My Life," *Ensign*, Ôkt. 1984, 11.

Ny Fahazavan'ny Fahaizana Mamaky Teny sy Manoratra

Noho ny fanohanan'ny mpikambana iray tao amin'ny paroasiny, dia nianatra nanoratra koa i Eduardo. "Taloha aho," hoy izy, "Dia tsy afaka nanoratra ny anarako akory."

Noho ny fahazavan'ny fahaizana mamaky teny sy manoratra dia lasa nahatakatra ny fahamarinan'ireo tenin'ny raibeny izy.

Hoy izy hoe: "Tonga eto an-tany isika mba hahafahantsika mivoatra kely kokoa isan'andro." Nanampy izy hoe: ny fianarany namaky teny sy nanoratra dia entiny ampise-hoana ny zanany sy ny zafikeliny fa tsy misy velively izany hoe efa tara ka tsy afaka mianatra sy mivoatra ary tsy afaka ho lasa tahaka izay tian'Andriamanitra hahatongavantsika. Hoy izy hoe: "Satria aho afaka mamaky teny dia mianatra zavatra vaovao foana isan'andro."

Ankehitriny Rahalahy Contreras dia afaka mamaky izay tiany hovakiana ary ao anatin'izany ireo gazety, izay nisy fotoana nivarotany izany tamin'izy ankizy tsy nahay namaky teny sy nanoratra. Ny soratra masina no mbola boky tiany indrindra, indrindra fa ny Bokin'i Môrmôna. Im-baloo izy no namaky izany avy any amin'ny voalohany ka hatramin'ny farany.

"Ho ahy dia ny Bokin'i Môrmôna no varavarana," hoy izy, mbola feno fankasitrahana noho ny fanovan'ny fahaizana mamaky teny sy manoratra ary ny filazantsara ny fainanay. "Zava-dehibe indrindra ho ahy ny Bokin'i Môrmôna tamin'izany. Izany dia mbola zava-dehibe indrindra ho ahy ankehitriny. Mahatsapa ny Fanahy aho isaky ny manokatra izany." ■

AIZA NO AHITAKO VALINY?

Fony aho 21 taona, dia nampianatra Anglisy tao amin'ny faritra nisy ahy tao Russie ny misiôneran'ny Fiagonan'i Jesoa Kristy ho an'ny Olomasin'ny Andro Farany. Nanatrika ny fampianarana ilay fiteny fotosiny aho tamin'ny voalohany, kanefa vetivety kely taty aoriana aho dia nanomboka nijanona elaela kokoa tamin'ny vatsim-panahy izay nozarain'ny misiônera taorian'ny fampianarana ary nametraka fanontaniana tamin'izy ireo.

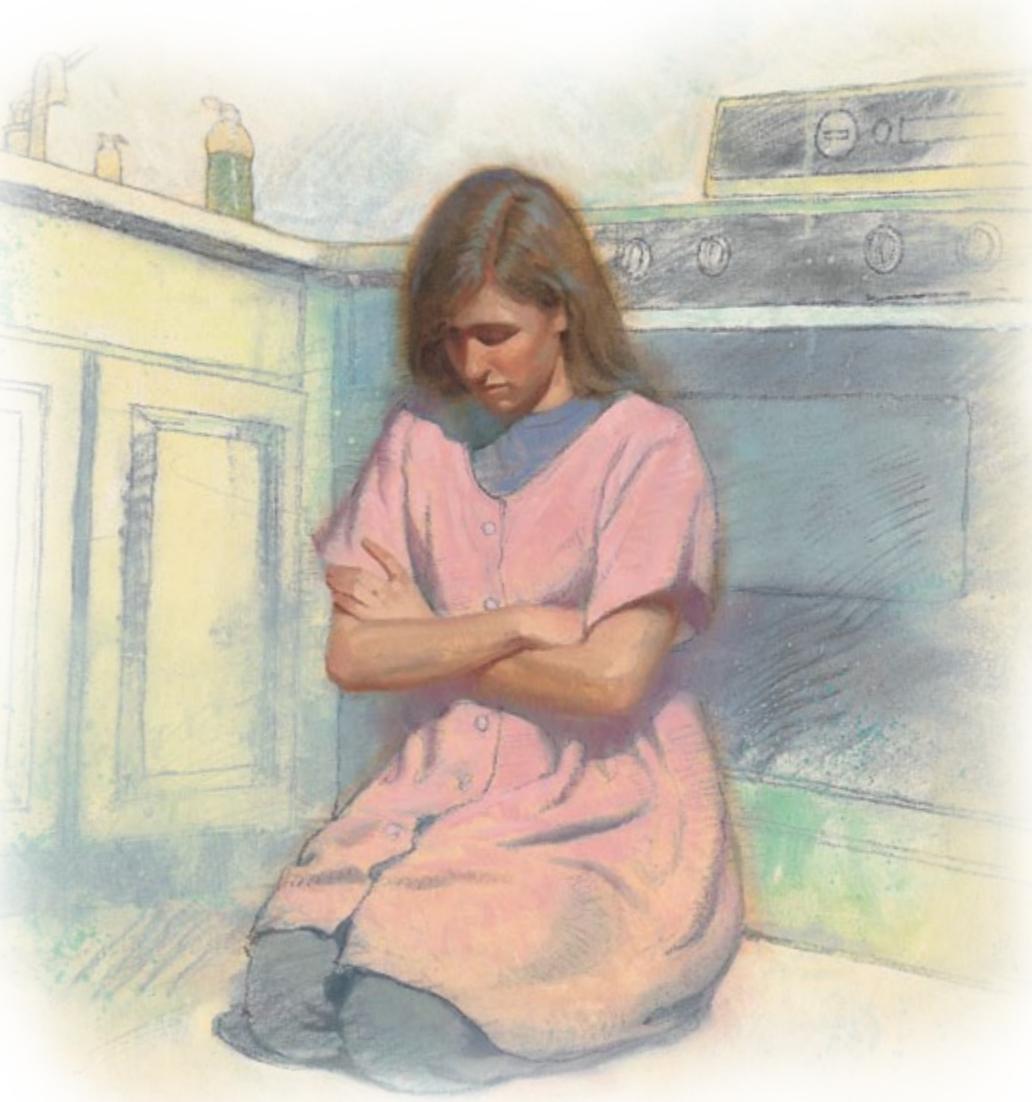
Izaho dia lehibe tao anatin'ny fiangonana natanjaka indrindra teo amin'ny fireneko, kanefa dia nanana fanontaniana maro momba ny fivavaha izay tsy voavalys aho. Ireo misiônera sy ny mpikamban'ny Fiagonana dia namaly ireo fanontaniana izay tsy nisy na iray aza nahavaly azy teo aloha ka nanome fahafaham-po ahy.

Rehefa nahatsapa fahasahiana aho taorian'ny fotoana iray nampianarana teny Anglisy, dia nangataka tamin'ireo misiônera boky iray amin'ny bokin'izy ireo, ny Bokin'i Môrmôna izany. Kanefa rehefa tonga tany an-trano aho, dia napetrako teo amin'ny fitoeram-boky ary tsy novakiako izany.

Tsy nijanona ela teo anefa izany. Nandre ireo mpikamban'ny Fiagonana izay nanatrika ny fampianarana teny Anglisy aho nilaza fa ny soratra masina dia mamaha ny olana. Noho izany rehefa niatrika fanamby manokana aho na nianjadian'ireo olana, dia nandray ilay Bokin'i Môrmôna teo amin'ny fitoeram-boky ary nanomboka namaky izany. Nahita foana karazam-baliny izay nilaza tamiko mazava ny tokony ho fantattro aho.

Tamin'izay indrindra aho no nanomboka nahatsapa fa tsy afaka ny hiaina tsy misy ny Fiagonana. Tao amin'ny toerana tiako hisy ahy aho. Tao amin'ny toerana nahatsapako fa tokony hisy aho.

Mbola te-hahazo antoka ihany anefa aho ka nanontany an'Andriamanitra. Ny olana dia nipetraka tao

Indray hariva dia naporitsaka nankao an-dakozia aho—izay faritra somary mitokana kely amin'ny ambin'ny efiranonay—ary nangataka tamin'ny Ray any an-danitra raha marina ny Fiagonana.

amin'ny efirano kely iray izay aho, izay nitambarako tamin'ny tompontranoko, vehivavy lehibe iray, ary tsy mba nisy toerana manokana nahafahako nivavaka. Saingy indray hariva dia naporitsaka nankao an-dakozia aho—izay faritra somary mitokana kely amin'ny ambin'ny efiranonay—ary nangataka tamin'ny Ray any an-danitra raha marina ny Fiagonana. Nahazo fahatsapana mahery vaika aho ho valiny ary fantattro ny zavatra tokony hataoko.

Natao batisa aho fotoana fohy taty aoriana, ary ny fotoana

naha-mpikamban'ny Fiagonana ahy no fotoana tena feno fifaliana indrindra teo amin'ny fainako. Raha nanana fanontaniana aho teo aloha, dia manana valiny kosa aho ankehitriny. Raha nahatsapa zavatra banga aho teo aloha dia mahatsapa ho feno kosa aho ankehitriny.

Feno fankasitrahana an'Andriamanitra aho noho ny tsy famelana antsika tsy hanana valiny. Fantattro fa hiteny amintsika Izy, amin'ny alalan'ny vavaka sy amin'ny alalan'ny soratra masina. ■

Olga Ovcharenko, Sverdlovsk Oblast,
Russia

NAHATSAPA AFO TAO ANATY AHO

L ehibe tao anatin'ny fanatrehana Sekoly Alahady tao amin'ny fiangonana akaikin'ny trano fone-nanay nandritra ny fahazazako tany Michigan, Etazonia aho. Nanana mpampianatra nahafinaritra iray aho izay nameno ahy tamin'ny fitiavan'i Jesoa Kristy.

Isan-kerinandro dia nizara karatra nisy kisarisarin'ireo zava-niseho tao anatin'ny asa fanompoana nataon'ny Mpamony teto an-tany izy, ary ta-fiditra tao anatin'izany ireo fitsipika nampianariny sy ireo fahagagana notanterahany. Isan-kerinandro dia nametaka ireo karatra tao amin'ny kahie iray aho ary dia namerina namaky ireo tantara tao amin'ny Baiboly. Rehefa nihalehibe aho dia nanohy nandalina ny Filazantsara tao amin'ny Testamenta Vaovao.

Taona maro taty aoriana, nandritra ny lohataona 1968 dia namangy ny tokantranon'ny olona iray tao amin'ny fianakaviana ny misiôneran'ny Fiagonan'i Jesoa Kristy ho an'ny Olomasin'ny Andro Farany. Nandà ny fanasan'ireo rahalahy hianatra mikasika ny Fiagonana izy saingy nandefa azy ireo ho any an-tranoko.

Tamin'ny fihanonanay voalohany dia nampianatra ahy ireo misiônera fa nisy "fihemorana" nitranga tamin'ny Fiagonana izay naorin'i Jesoa Kristy (jereo ny 2 Tesaloniana 2:3). Ny zavatra nampianarin'izy ireo dia nifanojo tamin'ny fandalinako manokana, koa rehefa nanontany izy ireo raha afaka mamangy ahy indray dia nanaiky aho.

Nandritra ny famangiany manaraka dia nanana lisitra-na fanontaniana aho. Moa ve ny Olomasin'ny Andro Farany manao batisa asitrika? Moa ve nino ny fahefan'ny fisoronana izy ireo? Moa ve nino ny fanasitranana ny marary izy ireo? Ny valentinin'izy ireo dia nanamafy ny zavatra nohalalniko tao amin'ny Testamenta Vaovao.

Tamin'ny fiafaran'ny famangiana dia namela ahy niaraka tamin'ny boky iray izay nolazain'izy ireo ho mijoro ho vavolombelona momba an'i Jesoa Kristy izy ireo.

Napetrako teo ambony fahitalavitra ilay boky ary nandeha natory aho. Saingy rehefa nisasaka ny alina dia notairin'ny fahatsapana mahery vaika iray aho, izay fantattro hoe ny Fanahy Masina taty aoriana. Nisy zavatra nanosika ahy hanomboka hamaky, koa dia namaky nandritra ny adiny iray sy sasany aho talohan'ny niverenako tany am-pandriana. Fotoana fohy taty aoriana dia nifoha indray aho, niaraka tamin'ilay fahatsapana teo ihany, koa dia namaky misimisy kokoa aho.

Izany toe-javatra izany dia nitohy nandritra ny alina roa nanaraka. Tiako ny zavatra novakiako ary dia fantattro fa ny Bokin'i Môrmôna dia njoro ho vavolombelona momba an'i Jesoa Kristy.

Nanapa-kevitra ny hangataka fitarihana tamin'Andriamanitra aho. Izay no fotoana voalohany indrindra nandohalihako mba hivavaka hatramin'ny naha-tovovavy kely ahy. Nangataka ny Ray any an-danitra aho hanampy ahy hahafantatra izay tokony hataoko amin'ilay afo tsapako tao anatiko. Rehefa namarana ny vavako aho dia nahatsapa ho voatarika ny hamerina hamaky ny tantaran'ny fiovam-pon'ireo Lamanita tao amin'ny 3 Nefia 9. Namaky aho fa "natao batisa tamin'ny afo sy ny Fanahy Masina izy, ary tsy fantany izany" (andininy 20).

Ilay fehezanteny hoe "tsy fantany izany" dia tsy vaovao tamiko. Nisy eritreritra tonga tamiko nanao hoe: "Ny Fiagonan'i Jesoa Kristy dia tena eto an-tany!" Tsy andriko izay niresahana tamin'ireo misiônera mikasika izay novakiako sy izay zavatra fantattro ankehitriny. Saingy rehefa namaly ireo fanontanika izy ireo niaraka tamin'ny fanasana ahy hatao batisa dia nilaza tamin'izy ireo aho fa tsy afaka. Tsy hahatakatra izany ny vadiko.

Rehefa nanohy nieritreritra mikasika ilay andinin-tsoratra masina

anefa aho dia tonga saina fa nirakitra fitarihana mazava ho ahy izany mba hanolotra "fo torotoro sy fanahy manenina" ho fanatitra. Nivavaka sy nanontany ny Raiko any an-danitra aho hanampy ahy, izay nataony. Rehefa nandray ny fampianaran'ny misiônera ny vadiko dia nanome alalana izy ny hanaovana batisa ahy.

Tena feno fankasitrahaha ny Ray any an-danitra feno fitiavana aho noho izany zavatra niainako izay sarobidy sy mahery vaika izany fony aho reny mbola tanora tao anatin'ny famakiana ny Bokin'i Môrmôna. Nitarika ahy tany amin'ny famerenana amin'ny laoniny ny filazantsaran'i Jesoa Kristy izany. Ny vokany, dia ilay hery misariky ny Fanahy Masina izay tsapako nandritra ireo alin'ny taona 1968 ireo no fanomezana mitoetra ankehitriny—zavatra izay nitarika ahy nandritra ny 40 taona mahery naha-mpikamban'ny Fiagonana ahy. ■

Claudia Williams, Florida, Etazonia

*Napetrako teo
ambonin'ny
fahitalavi-
tra ilay boky
ary nandeha
natory aho.
Saingy rehefa
nisasaka ny
alina dia
nisy zavatra
nanosika ahy
hanomboka
hamaky.*

NIRESAKA TAMIKO NY BOKIN'I MÔRMÔNA

Rehefa voalaza fa voan'ny homamadian'ny rà ny zanakay farany, Amanda, izay roa taona, dia sarotra ny nahazo azy, satria tsy sitrana ny homamiadana nahazo azy taorian'ny fanaovana "chimiothérapie." Dia nanaovana famindrana tsokan'ny taolana izy.

Raha toa ka nipetraka tany antranonay tany Utah ny vadiko sy ny zanakay roalahy, dia izaho kosa nipetraka niaraka tamin'i Amanda tany amin'ny faritany hafa nanomboka ny Septambra hatramin'ny tapany voalohan'ny volana Janoary. Tsy nankalaza ny Krismasy niaraka izahay, kanefa rehefa nifarana ny fanaraha-maso ara-pahasalamana dia niverina tany an-tokantranonay izahay.

Tamin'ny fanaraha-maso voalo-hany nataonay tany amin'ny hôpitaly taorian'ny niverenanay tany an-trano dia mbola nahita homamiadan'ny rà tany amin'ny selan'i Amanda indray ny dokotera. Tsy nahomby ilay famindrana tsoka natao. Rehefa nandre izany vaovao izany aho dia tahak'ireny nilentika tao anaty

gorodona ireny. Efa nisedra fiahia-hiana, asa, fisarahana ary fotoantsarotra maro ny fianakavianay. Nefa ankehitriny dia handao anay ihany ny zanakay vavy.

Niverina tany amin'ny zanako lahy roa tany an-trano aho taorian'izay. Mandram-piandrasanay ny vadiko ho tonga ao an-trano dia samy naka ny Bokin'i Môrmôna anay izahay ary namomboka namaky izany. Teo amin'ny 2 Nefia 9 izahay. Teo am-pamakiana dia nahakasika ny foko ireto teny manaraka ireto:

"Teneniko anareo ireo zavatra ireo mba hahazoanareo miravoravo sy manatraka mandrakizay ny lohanareo noho ny fitahiana izay hatolotry ny Tompo Andriamanitra ny zanakareo.

"Satria fantatro fa ny maro tamina-reo dia efa nikaroka mafy ny hahalala ny zavatra ho avy; koa fantatro fa fantatrareo fa ny nofontsika dia tsy maintsy hihaosa sy ho faty; kanefa dia ao amin' ny vatantsika no hahitantsika an' Andriamanitra. . . .

"Fa satria efa nahatratra ny olon-drehetra ny fahafatesana mba

hahatanteraka ny drafitra feno famin-dram-pon' Ilay Mpahary lehibe, dia tsy maintsy ilaina ny hisian' ny herin' ny fitsanganana amin' ny maty. . . .

"Ô endrey ny halehiben' ny hatsaram-pon' ny Andriamanitsika izay manomana lalana mba hialantsika amin' ny fihazonan' io biby mahatsiravina io; eny, ilay biby, fahafatesana. . . .

"Ary tonga amin' izao tontolo izao Izy hahazoany mamony ny olon-drehetra raha mety mihaino ny feony izy; fa indro, miaritra ny fijalian' ny olon-drehetra Izy, eny, ny fijalian' ny manan' aina tsirairay, na lehilahy na vehivavy na ankizy, izay isan' ny fianakavian' i Adama.

"Ary miaritra izany Izy mba hahatanteraka ny fitsanganana amin' ny maty amin' ny olon-drehetra ka hahazoan' ny rehetra mijoro eo anoloany amin' ny andro lehibe sady fitsarana" (2 Nefia 9:3–4, 6, 10, 21–22).

Teo am-pamakiana ireo teny ireo aho dia nanenika ny efitrano ny Fanahy Masina. Tsapako fa fantatry ny Raiko any an-danitra ny vaovao voaraiko tamin'izany andro izany. Tsapako fa ireo tenin'ny mpaminany Jakoba izay nosoratany mihoatra ny 2.000 taona lasa dia nosoratana ho ahy ary avy tamin'ny Mpamony mivantana. Fantany ny fijaliana sy ny alahelo tsapako taorian'ny fandrenesana fa ho faty ny zanako. Ary dia teo Izy nampionona ny fianakaviako tamin'ny Fampanantenany fa nanomana lalana Izy ary indray andro any, amin'ny alalan'ny herin'ny Fitsanganana amin'ny maty, "ao amin' ny vatantsika no hahitantsika an' Andriamanitra."

Mbola niaina taona iray fanampiny i Amanda, saingy tsy adinoko velively ny andro izay nikasihan'ny Bokin'i Môrmôna ahy tao anatin'ny fotoantsarotra ary nanomezan'ny Tompo ahy fanantenana, fampiononana ary fahatakarana ny Drafiny. ■

Gina Baird, Utah, Etazonia

Teo am-pamakiana aho dia nanenika ny efitrano ny Fanahy Masina. Tsapako fa fantatry ny Raiko any an-danitra ny vaovao voaraiko tamin'izany andro izany.

NOSEDRAIKO NY FAMPANAN- TENAN'I MÔRÔNIA

Taona vitsy lasa izay raha tao antanon'ny namana iray aho dia nihaona tamin'ny zatovolahy roa mianjaika izay nampahafantatra ny tenan'izy ireo ho misiôneran'ny Olomasin'ny Andro Farany. Nieritreritra aho hoe toa hafahafa izany hoe avy any lavitra any izy ireo no tonga eto Italie mba hanova fo olona izay efa nino ny Mpamony.

Nangataka azy ireo aho taty aoriania mba ho tonga any an-tranoko. "Raha tianareo dia afaka mitsidika ahy ianareo mba hanao fifanakalozana ara-kolotsaina," hoy aho. "Kanefa aza mieritreritra hoe hiova finoana aho."

Rehefa nihaona izahay ny ampitso harivan'io, dia niresaka momba ny Bokin'i Môrmôna ireo misiônera. Toa hafahafa tamiko mihitsy ny tsy nadrenesako velively an'izany taloha. Nanasa azy ireo niverina indray aho, fa taorian'ny fitsidihana fanindroany dia nihevitra ny vadiko, Anna Maria, fa adaladala izy ireo ary dia hivoaka ny trano izy mandritra ny resaka hifanaovanay. Toa tsy dia mahazatra ahy ihany koa anefa ireo misiônera, kanefa liana ny hahafantatra izay holazain'izy ireo aho ary nanohy nihaona tamin'izy ireo.

Indray alina raha tonga tao antrano i Anna Maria, dia nandre anay niresaka momba ny fanambadiana mandrakizay. Tena nahaliana azy tokoa izany, ary dia nanapa-kevitra izy ny iarahanay manomboka indray ny lesona. Nanana fahalalana lehibe momba ny soratra masina izy ary nanana lisitra-na fanontaniana lava be foana. Novalian'ireo rahalahy avy hatrany ny sasany tamin'ireo fanontaniana fa ho an'ny sasany kosa dia tsy maintsy nandeha nody izy ireo ary nanao fikarohana. Isankerinandro izy ireo dia niverina nitondra valiny tsy tapaka, ary isankerinandro i Anna Maria dia nanana

Nangataka tamin'ny Ray any an-danitra aho hoe: "Moa ve marina ny Bokin'i Môrmôna, ary raha marina izany, dia rahoviana aho no hatao batisa?"

lisitra-na fanontaniana hafa indray.

Taorianka kelin'ny nahavitanay ireo lesona, dia nanao zavatra tsy nam-poiziko i Anna Maria satria nangataka fahazoan-dalana tamiko mba hatao batisa izy. Nilaza taminy aho fa tsy manana olana amin'izany raha toa ka tena niova fo marina izy. Nanatrika ny batisany aho ny 5 Martsa 1995 ary nigoka fahatsapan-javatra tena tsara nandritra ny fotoam-batista.

Nanohy namaky be ireo zavatra momba ny Fianganana aho, ary ny misiônera dia nanohy hatrany nankahery ahy. Farany dia nanapa-kevitra aho ny hisedra ny fampantanen'i Môrônia (Jereo ny Môrônia 10:4-5). Tiako ho fantatra raha tena avy amin'Andriamanitra marina ny Bokin'i Môrmôna na koa hoe boky tantara mahafinaritra noforin'in'y eritreritra fotsiny.

Indray andro tamin'ny Jiona 1995 raha irery aho tao an-trano, dia nandohalika teo am-pandriana ary nangataka tamin'ny Ray any an-danitra hoe: "Moa ve marina ny Bokin'i Môrmôna, ary raha marina izany, dia rahoviana aho no hatao batisa?" Poa toa izay dia nahatsapa tao am-poko sy tao antsaiko feo mazava tsara iray aho izay nilaza tamiko hoe: "Marina ny Bokin'i

Môrmôna." Ary avy eo aho dia nahazo fahalalana tsara momba ny fotoana hanatantehana ny batisako. Herinandro taty aoriania dia mbola nivavaka indray aho ary nandray valim-bavaka mitovy tamin'ilay teo aloha ihany. Diboky ny hafaliana ny foko. Ankehitriny dia fantattro fa niteny tamiko Andriamanitra: ny Bokin'i Môrmôna dia avy amin'ny fitaomam-panahin'Andriamanitra ary i Joseph Smith dia tena mpaminany marina.

Farany tamin'ny 17 Septambra 1995 dia niditra ny ranon'ny batisa aho, herintaona sy tapany taorian'ny nihaonako tamin'ireo misiônera. Fotoana fohy taorian'izay dia lasa liana tamin'ny Fianganana ny zanakay vavy, Aba Chiara ary dia natao batisa koa. Tamin'ny Janoary 1997 dia nofe-hezina tao amin'ny Tempolin'i Berne Suisse ny fianakavianay.

Fantatray fa ity no Fianganana marina tantanan'i Jesoa Kristy amin'ny alalan'ny mpaminany sy ny fisornana. Feno fankasitrahana ny Tompo izahay noho ny fitiavanay sy noho ny fitarihany anay tany amin'ny misiônera, ary noho ny fahalalanay ny filazantsara. ■

Francesco Ferraresi, Lombardy, Italie

Ho an'ny Fiteny sy ny Olona Rehetra

Nataon'i Lia McClanahan
Gazetibokin'ny Fiangonana

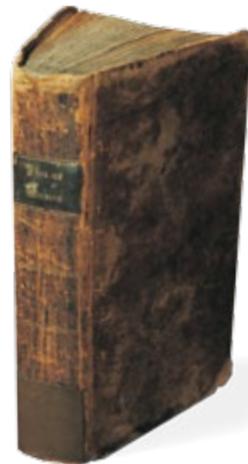
Rehefa nampian-draikitra ny zanany Helamàna ireo rakitsoratry ny vahoakany ny mpaminany Almà ao amin'ny Bokin'i Môrmôna, dia nanome toromarika ny zanany izy mba hahatsiaro fa ny Tompo dia nanana "tanjona hendry" mikasika ny fitahirizana ny soratra masina (Almà 37:12). Hoy izy momba izany rakitsoratra izany hoe: "Fa izy ireto dia tokony hotehirizina sy hifanoloran' ny taranaka mifandimby . . . mandrapanambarana azy ireto any amin'ny firenena, ny foko, sy ny samy hafa fiteny ary ny mponina" (Almà 37:4).

Tamin'ny taona 1827 i Joseph Smith no nahazo ireo rakitsoratra ireo ary tamin'ny taona 1829 izy no nahavita nandika izany tamin'ny teny Anglisy tamin'ny alalan'ny herin'Andriamanitra. Ny boky izay navoaka tamin'ny taona 1830 dia tena fitaovana fitoriana ny filazantsara mahery vaika mba handresen-dahatra ireo mpamaky ny amin'ny fahamarinan'ny

filazantsaran'i Jesoa Kristy. Na dia efa namoaka boky miisa 5.000 aza, dia toa mbola lavitr'ezaka ihany ny fandefasana ny Bokin'i Môrmôna amin'ny "firenena, ny foko, sy ny samy hafa fiteny ary ny mponina rehetra."

Kanefa ny Tompo dia mbola nanamafy ity faminaniana ity tamin'i Joseph Smith tamin'ny taona 1833, izay nanambarany mialoha ny momba ny andro iray izay "handrenesan'ny olona tsirairay ny fahafenoan' ny filazantsara amin'ny teniny ary amin'ny fiteniny avy" (F&F 90:11). Ny Bokin'i Môrmôna, izay "mirakitra . . . ny fahafenoan'ny filazantsaran'i Jesoa Kristy" (F&F 20:9), dia manana anjara asa fototra eo amin'ny fanatanterahana izany faminaniana izany.

Tany amin'ny antsasak' ireo taona nandrafitra ny taona 1800 ireo misiônera no nitondra ny filazantsara tany Eorôpa. Navoaka tamin'ny fiteny Danoa ny Bokin'i Môrmôna tamin'ny taona 1851, narahin'ny

Niisa 5.000 ny Bokin'i Môrmôna navoaka voalohany.

dikan-teny navoaka tamin'ny teny Frantsay, Alemania, Italiana, ary Gallois tamin'ny 1852. Amin'izao fotoana izao ny Bokin'i Môrmôna iray manontolo dia misy amin'ny fiteny 82, ary ireo misy tokonofantenina amin'ny fiteny 25 hafa. Ilay faminaniana hoe ny olona rehetra dia handre ny filazantsara amin'ny fitenin'izy ireo dia miha tanteraka isan-taona noho ny fandrosoan'ny asa fandikan-teny sy ny asa fitoriana.

Ny Asa Fandikan-teny

Ny dingan'ny fandikana ny Bokin'i Môrmôna miala amin'ny teny Anglisy mankany amin'ny fiteny hafa dia matetika aman-taonany maro vao vita. Tsy manom-boka ny dingana raha tsy

aorian'ny fankatoavan'ny Fiadidiana Voalohany sy ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo ilay fandaharan'asa ary rehefa misy mpikambana teratany ampy miteny ilay fiteny ao an-toerana mba hanao asa fandikan-teny. Ireo mpandika teny sy mpanao fanitsiana dia omena toromarika tsara ary asaina manakaiky ny Fanahy hatrany rehefa mandika teny. Rehefa vita ny fandikana, dia mandalo ny dingan'ny fanitsian'ireo mpitondra ara-panahy ireo lahatsoratra.

Aorian'ny fanontana, dia afaka mamandrika izany amin'ny alalan'ny Foibe Fanapariahana ireo mpikambana. Maro tamin'ireo mpikambana ireo no tsy nanana afa-tsy ireo toko nofantenia avy tao amin'ny Bokin'i Môrmôna tamin'ny fitenin'izy ireo na tamin'ny tranga hafa dia tsy nanana afa-tsy ny fijoroana ho vavolombelon'ireo misiônera.

Ny Bokin'i Môrmôna sy ny Asa Fitoriana

Rehefa misokatra ho an'ny asa fitoriana ny faritra iray, dia mety ho fanamby lehibe ireo olana eo amin'ny lafin'ny fiteny. Rehefa tsy misy bokin'ny Fiangonana voadika amin'ny fitenin'izany faritra izany, dia voatery ny misiônera mianatra ny fiteny ary mijoro ho vavolombelona amin'ny alalan'ny Fanahy. Any amin'ny toerana sasany eto amin'izao tontolo izao dia maro ireo olona afaka miteny ny fiteny faharoa ampiasaina ao

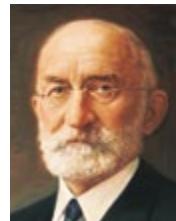
amin'ny firenena, ary dia afaka manome ny Bokin'i Môrmôna amin'izany fiteny izany ireo misiônera. Ohabra, talohan'ny nandikana ny Bokin'i Môrmôna tamin'ny fiteny Mongôliana, dia maro ireo mpikambana no nandalina ilay boky tamin'ny fiteny Rosiana.

Kanefa ny filazantsara dia tena takatra tsara ao anatin'ny fifankahazarana amin'ilay fiteny eo antoerana sy ny fahazavany. I Eric Gemmell, izay namonpo tany amin'ny misiônan'i Llubljana Silôvenia tamin'ny taona 2001 ka hatramin'ny taona 2003 dia nahita mivantana ny fahasamihafana misy eo amin'ireo mpikambana sy naman'ny Fiagonana izay manana ny Bokin'i Môrmôna amin'ny fiteni'izy ireo. Ny 18 volana voalohany nanaovany asa fitoriana dia talohan'ny nisian'ny Bokin'i Môrmôna

tamin'ny fiteny Silôveniana. Tena sarotra ny asa. Ny sampana voalohan'ny Fiagonana dia vao niorina folo taona monja talohan'izay. Vao nahazo ny fahaleovantenany vao haingana i Silôvenia ary mbola tao anatin'ny dingana hiala amin'ny fiteny Serbo-create izay fiteny ôfisialey teo aloha. Nitondra Bokin'i Môrmôna maro tamin'ny fiteny Serbo-create sy tamin'ny fiteny Anglisy ireo misiônera, izay fiteny ampiasain'ny ankamaroan'ny mpianatra tany ampiarana. Kanefa matetika dia mandà ilay boky ny olona satria samy tsy misy azon'izy ireo daholo ireo fiteny ireo. Tsaroan'i Eric hoe tena toy ny nisy lavaka be izany hoe njoro ho vavolombelona tamin'ny olona momba ny halehibe sy ny lanjan'ny Bokin'i Môrmôna izany—ary avy eo dia niteny tamin'izy ireo

hoe tsy nanana izany boky izany amin'ny fitenin'izy ireo izy.

Enim-bolana talohan'ny nodian'i Eric, dia tonga ny andiany voalohany tamain'ireo Bokin'i Môrmôna tamin'ny fiteny Silôveniana izay nalefa. Nanao fivoriana ny sampana izay nahazoan'ny mpikambana sy ny misiônera tsirairay avy boky iray tamin'izany. Tsaroan'i Eric fa "nisy fahatsapan-javatra manokana tamin'izay." Nosoratany tao amin'ny diarinny ny zavatra tsapany rehefa nihazona izany boky sarobidy izay efa nandrasana hatry ny ela izany. Nanoratra izy hoe: "Toy ireny hoe nihazona ireo takela-bolamena ireny mihitsy izany." Taorian'ny fivoriana, dia nentin'ireo misiônera ny ambin'ny boky mba hampiasaina amin'ny asa fitoriana. Nangitakitaka tokoa i Eric sy ilay mpiara-mitory

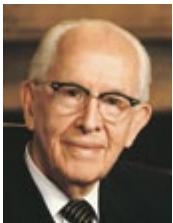
MIJORO HO VAVO-LOMBELONA NY MPAMINANY IRAY

"Tsy azoko hoe ahoana no ahafahan'ny olona izay marani-tsaina rehetra mieritreritra fa na olona iza na iza dia afaka namokatra ny Bokin'i Môrmôna tsy nila ny fanampian'Andriamanitra, boky efa teo anoloantsika tao anatin'ny zato taona mahery ankehitriny ary nahazaka ireo fisedrana tao anatin'ny vanimpotoana rehetra, na dia teo aza ny fanambanimbaniana natao taminy noho ny antony maro samihafa. Ankehitriny izany boky izany, izay nadikan'i Joseph Smith toy ny fitaovana nampiasain'ny Tompo, dia mipetraka amin'ny toerana ambony dia ambony. Izany ankehitriny no misiônera lehibe indrindra izay ananantsika mba hitoriana ity filazantsara ity. Tsy misy zavatra hafa azo oharina amin'izany.

Filoha Heber J. Grant (1856-1945), *Gospel Standards*, comp. G. Homer Durham (1941), 15.

Rehefa mandroso tsara ny asa fandikan-teny, dia miaina fifaliana amin'ny fihazonana voalohany ny Bokin'i Môrmôna amin'ny fiteniny ireo mpikambana manerana an'izao tontolo izao tahaka an'i Lea sy i Flora Lotrič tany Silôvenia.

MIJORO HO VAVO-LOMBELONA NY MPAMINANY IRAY

“Misy hery iray ao anatin’ilay boky izay hanomboka hirotsaka ao amin’ny fiainanao raha vao manomboka manda-lina amim-pahamatorana ilay boky ianao. Hahita hery lehibe kokoa han-herana ny fakam-panahy ianao. Hahita hery his-rohana ny fahadisoam-panantenana ianao. Hahita hery hijanonana eo amin’ilay lalana ety sy tery ianao.”

Filoha Ezra Taft Benson (1899–1994), “The Book of Mormon—Keystone of Our Religion,” *Ensign*, Nov. 1986, 4; ato amin’ity laharana ity koa ao amin’ny pejy 52.

taminy ka rehefa tonga tao an-tranony izy ireo dia nosokafany ilay baoritra dia naparitany ireo boky ary nalainy sary mba hahatsiarovana ilay zava-niseho. Tsy andrin’izy ireo izay hizarana ireo boky amin’ny olona. Niaraka tamin’ny Bokin’i Môrmôna tamin’ny fiteny Silôveniana teny antanana, dia tsy hoe nahita fahombiazana bebe kokoa fotsiny tamin’ny fanatonana olona akory ireo misiônera, fa nanana fomba koa hamelomana indray ny fijoroana ho vavolobelon’ireo mpikambana malaina izay tsy tonga tany am-piangonana nandritra ny taona maro.

Tao anatin’ny enim-bolana faran’ny asa fitoriany, dia njery ny fitom-boan’ny fijoroana ho vavolobelon’ireo mpikambana Silôveniana i Eric. Vao nahazo ny Bokin’i Môrmôna tamin’ny fiteniny izy ireo” hoy izy “dia tena nahatakatra izany. Tena nilentika lalina tao am-po-n’izy ireo izany.” Teo aloha, ny mpanao lahateny sy ny mpampianatra nandritra ny

favoriam-piangonana dia tsy maintsy namaky ny sora-tra masina tamin’ny fiteny Serbo-croate ary tsy maintsy nisy olona nandika izany sy nanazava ny sasany tamin’ireo teny. “Tahaka ireny hoe nandeha niadana dia niadana tao anatin’ny teny nindramina avy tamin’ny fiteny iray hafa izahay,” araka ny fahatsiarovan’i Eric. Rehefa nanomboka namaky ny Bokin’i Môrmôna tamin’ny fitenin’izy ireo ny mpikambana, “dia nitombo avy hatrany ny fahatakara-n’izy ireo ny filazantsara” hoy i Eric.

Amin’ny Fitennin’Izy ireo

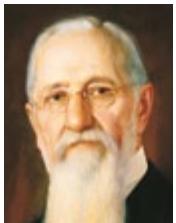
I Mojca Zhelezniak dia iray amin’ireo mpikambana izay tonga mpikamban’ny Fianganana tao Silôvenia talohan’ny nahatongavan’ny Bokin’i Môrmôna tamin’ny fiteny Silôveniana. Ny fijoroany ho vavolobelona momba ny filazantsara dia tonga tamin’ny alalan’ny fihainoana ny misiônera sy ny fandalinana ny Bokin’i Môrmôna tamin’ny fiteny Kirôasiiana sy Anglisy. Taorian’ny fandikana ny

Bokin’i Môrmôna tamin’ny fiteny Silôveniana, dia namaky ilay lahatsoratra vo-dika i Mojca ary nahatsapa ny herin’ny teny tamin’ny tenin-drazany. “Nahatsapa ny fahamarinana nivelatra teo anoloako tao anatin’ny fahatsorana mazava sy fahadiovana lalina aho” hoy ny filazany. “Tahaka ny feon’ny Mpamorona ahy niteny tamiko tamin’ny fiteniko izany, fiteny izay niresahan’ny reniko tamiko.”

Ny mpikambana mane-rana izao tontolo izao dia efa samy niaina fahatsapa-tana tahaka izany rehefa nandray ny Bokin’i Môrmôna tamin’ny fiteniny izy ireo. Tamin’ny taona 2003 taorian’ny fandikana ny Bokin’i Môrmôna tamin’ny fiteny Kekchi, fiteny izay ampiasain’ny vahoaka Maya any Guatemala sy any Belize dia nanao fanitsiana ilay dikan-teny ireo mpan-dika teny niaraka tamin’ireo vondrona mpikambana teo an-toerana. Nitantara ny mpandika teny iray hoe: “Navondronay tao amin’ny trano fivavahana Senahú ny vondrona iray nahitana

Aorian’ny fahavitan’ny fandikan-teny, dia misy mpikamban’ny Fianganana izay miteny ilay fiteny angatahana hanao ny fanitsiana ny lahatsoratra. Avy eny ankavia: Walter Barillas Soto, Mike Peck, Sulenny Ruby Cucul Sierra, John Bringhurst, ary Josefina Cucul Tiul manao ny fanitsiana ny Bokin’i Môrmôna amin’ny fiteny Kekchi tao Cobán, Guatemala.

MIJORO HO VAVOLOMBELONA NY MPAMINANY IRAY

"Tamin'ny alalan'ny fanomezam-pahasoavan'Andriamanitra sy ny heriny no nandikan'i [Joseph Smith] ny boky (ny Bokin'i Môrmôna) avy tamin'ilay fiteny tany ifotony sy avy tamin'ny teny voasokitra teo amin'ny takela-bolamena nankany amin'ilay fiteny izay hamakantsika azy ankehitriny ao anatin'ny fonon'ity boky ity ary izany dia mirakitra ny fahafenoan'ny Filazantsara mandrakizay. Izany dia hitarika ny olona hahazo ny fahalalana ny fahamarinana izay ahafahan'izy ireo ho voavonjy sy ho tavaferina eo anatrehan'Andriamanitra ary handray ny voninahiny sy ny fiainana tsy manam-petra."

Filoha Joseph F. Smith (1838–1918), *Enseignement du Présidents de l'Eglise: Joseph F. Smith* (1998), 42.

ireo mpikambana mpisava Lalana mba hanao ny famakiana, ary isaky ny nahavita andininy iray izahay dia nisy fahanginana feno fana-jana nanenika ny efitrano. Tena feno ny fahatakarana, ary dia tena nanatrika tamin'ny fomba mahery vaika teo ny Fanahy Masina. Tena traikefa masina izany."

I Elvira Tzí izay iray tamin'ireo mpikambana nanatrika teo dia tena nan-kasitraka ny fandikana ny Bokin'i Môrmôna tamin'ny fiteny Kekchi satria hitondra fitahiana ho an'ireo taranaka vao misondrotra izany. Nilaza izy fa ilay dikan-teny dia hamela ireo tanora mpikambana "hahazo fahatakarana feno ny tenin'ny Tompo ary hanana fanajana ireo zavatra izay takian'ny Tompo."

Ho an'ny mpikamban'ny Fiagonana, ny fandalinana ny Bokin'i Môrmôna amin'ny fitenin'izy ireo dia loharanon'ny fitahiana tsy voatanisa. Ny Fiadidiana Voalohany dia nilaza fa "rehefa mianatra sy mam-pianatra ombam-bavaka avy amin'ny soratra masina" ny mpikambana "dia hirobo-robo ny fijoroan'izy ireo ho

vavolombelona, hitombo ny fahalalan'izy ireo, hivelatra ny fitiavan'izy ireo ny fian-kaviany sy ny hafa, hitombo ny fahafahan'izy ireo manompo ny hafa, ary dia hahazo tanjaka lehibe izy ireo handresy ny fakam-panahy sy hiaro ny fahamarinana."¹

Fitahiana lavitr'Ezaka

Ireo fitahiana lehibe entin'ny Bokin'i Môrmôna eo amin'ny fiainan'ireo izay mandalina izany dia avy amin'ny faharisihana lehibe tokoa hizara ny boky amin'ny hafa, izay fahatante-rahan'ny faminaniana hafa. Isan-taona dia eo amin'ny Bokin'i Môrmôna efatra tapitrisa no zaraina manerana an'izao tontolo izao amin'ny fiteny 100, rehefa mandeha tsirairay mizara ny fijoroana ho vavolombelona momba an'i Jesoa Kristy ireo mpikambana sy Misiônera. Ny "fikasana hendry" izay nolazain'i Almà fahiny dia niharihary tamin'ny alalan'ny fielezan'ny Bokin'i Môrmôna manerana an'izao tontolo izao sy ao anatin'ny fiainana tsirairay niova. ■

FANAMARIHANA

1. First Presidency letter,
15 Okt. 2008.

FISIAN'NY BOKY AMIN'NY ENDRINY HAFA

Ny Bokin'i Môrmôna dia hita amin'ny endriny hafa ankoatry ny teny navoaka ho boky, arakaraka ny fomba samihafa handalinan'ny olona sy hianarany.

Famoahana ao amin'ny Internet sy amin'ireo Fitaovana Azo Entina Mandehandeha

Ny Bokin'i Môrmôna ankehitriny dia azo vakiana ao amin'ny Internet (scriptures.lds.org) sy amin'ny alalan'ireo fitaovana azo entina mandehandeha (mobile.lds.org). Amin'izao fotoana izao dia miisa 21 ireo fiteny hita ao amin'ny internet ary mbola hisy maro hafa ho avy. Ny fampifandraisana ny soratra masina sy ny fitadiavan-javatra amin'ny antsipiriany amin'ny alalan'ny internet dia manome fahafahana ny fandalinana ny soratra masina amin'ny fomba hafa izay mitondra fahalana vaovao.

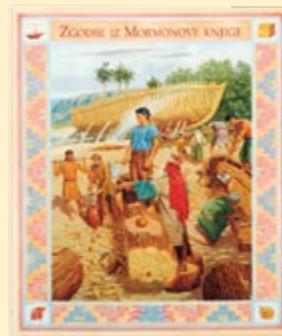
Famoahana Raki-peo

Amin'izao fotoana izao, dia misy ny famoahana raki-peo'ny Bokin'i Môrmôna amin'ny teny Anglisy, Japôney, Pôrtogey, ary Espaniola. Azonao alaina ao amin'ny scriptures.lds.org ilay raki-peo izay maimaim-poana na afaka mividy ny kapila mangiran'i-zany ianao any amin'ny Foibe Fanapariahana (store.lds.org). Misy toko voafantina koa izay ao anatin'ny horonam-peo amin'ny teny Cakchiquel, Mam, Navajo, Quiche, ary Tzotzil. Efa eo andalam-pamokarana raki-peo amin'ny fiteny hafa izao.

Endriny Hafa

Ireo tantara an-tsary miloko sy lahatsoratra notsorina, *Tantara ao amin'ny Bokin' i Môrmôna* dia manome lanja ny fianarana amin'ny alalan'ny maso ho an'ireo izay mianatra mamaky teny. Natonta tamin'ny fiteny mohoatra ny 70 izany. Ny *Tantara ao amin'ny Bokin' i Môrmôna* dia hita ao amin'ny internet ao amin'ny scripturestories.lds.org. Hita koa ao amin'ny Foibe Fanapariahana ny DVD amin'ny Fiteny Tanana Amerikana sy ny dikan-teny ao anaty boky lehibe (amin'ny teny anglisy, Pôrtogey ary Espaniola), ary ny boky famakin'ny jamba amin'ny teny Anglisy.

FANONTANIANA FAMETRAKA MATETIKA MAHAKASIKA NY BOKIN'I MÔRMÔNA

**Inona no atao hoe
Bokin'i Môrmôna ary
amin'ny fomba ahoana
no itovian'izany amin'ny
Baiboly?**

Ny Bokin'i Môrmôna dia bokin-tsoratra masina mitovy amin'ny Baiboly. Testamenta iray hafa momba an'i Jesoa Kristy izany.¹ Ny Baiboly dia miresaka amin'ny ankapobeny ny fiainana sy fampianarana tany Israely fahiny. Ny Bokin'i Môrmôna dia mitahiry ny rakitsoratry ny vondrona maromaro izay tonga teto Amerika, isan'izany ny fianakaviana iray izay niala tao Jerosalema tamin'ny 600 Talohan'i J.K. Ireo olona ireo koa dia avy amin'ny taranak'i Israely. Noho izany ny Baiboly sy ny Bokin'i Môrmôna dia nosoratan'ny olona manana lova mitovy saingy tamin'ny toerana samihafa teto amin'izao tontolo izao.

Toy ny Baiboly dia

mihoatra noho ny firakte-tana tantara ny Bokin'i Môrmôna. Mitahiry "ny fahafenoan' ny filazantsaran'i Jesoa Kristy" izany (F&F 20:9): ny fampianarany, fotopampianarany, ary ireo faminaniana izay mijoro ho vavolombelona momba an'Andriamanitra Ray sy ny Zanany lahy, Jesoa Kristy.

Nanazava ny Mpamiany Joseph fa ny Bokin'i Môrmôna dia "milaza amintsika fa niseho teto amin'izany Kaontinanta [Amerika] izany ny Mpamiony antsika taorian'ny Fitisanganany tamin'ny maty; ka nametraka ny Filazantsarany tamin'ny endrinny feno rehetra, sy tamin'ny fahatsarany, sy ny heriny ary ny fitahiany Izzy. Izzy ireo dia nanana Apôstôly, Mpamiany, MPIANDRY, Mpamianatra ary Evanjelisitra, lamina mitovy, fisoronana mitovy, ôrdônansy mitovy, fanomezana, hery ary

Isika rehetra dia tratran'ny fanontaniana mahakasika ny Bokin'i Môrmôna izay na izany avy avy amin'ireo namana, na fianakaviana, na ireo tena liana, na ireo mpahohitra tsotra izao.

Ireto avy ireo valinteny mety azo hamaliana izany.

fitahiana izay azon'ireo tany amin'ny kaontinanta atsinanana; . . . ka ireo mpamiany farany teo anivon'izy ireo dia nodidiana hanoratra rakitsoratra amin'ireo faminaniany, tantarany sy ny sisa, ary hanafina izany ao ambanin'ny tany, ary izany dia tokony hiseho sy hiray hiaraka amin'ny Baiboly ho fanatanteraha ny tanjon'Andriamanitra amin'ny andro farany.²

Ny mpikamban'ny Fiangonana dia sady mandalina ny Baiboly no mandalina ny Bokin'i Môrmôna. Raha ny marina dia indroa ao anatin'ny efa-taona no atokana amin'ny fandalinana ny Baiboly ao amin'ny fandaharam-pianaran'ny Sekoly Alahady ianarantsika. (Ho fampahalalana bebe kokoa mikasika ity lohahevitra ity dia jereo ireo pejy 16, 24, ary 52 ao amin'ity laharana ity.)

Iza no nanoratra ny Bokin'i Môrmôna?

Ireo mpanoratra voalohany ao dia ireo mpamiany fahiny toa an'i Nefia, Jakôba, Môrmôna ary ny zanakalahin'i Môrmôna, i Môrônia. Nanambatra sy namintina sy ireo rakitsora tra notehirizin'ireo mpamiany mikasika ny tantarany, ny faminaniany ary ny fampianarany i Môrmôna. Nampiany an'ireo zavatra niainany sasantsasany koa izany. Nosokirin'i Môrmôna teo amin'ny takelaka vy—miloko volamena—izany rakitsoratra izany, izay matetika antsoina hoe ireo takela-bolamena.

Taorian'ny fahafatesan'i Môrmôna dianofaranan'i Môrônia izany rakitsora tra izany ary naleviny teo amin'ny havoana mba hotehirizina ho an'izao androntsika izao. Tamin'ny 1823 dia niseho tamin'i Joseph Smith i Môrônia, tamin'ny endrika anjely ary nampiseho azy ireo rakitsoratra nalevina. Efa-taona taty aoriana dia navela ho nalain'i Joseph ireo rakitsoratra ireo. "Nandika izany rakitsoratra izany tamin'ny alalan'ny fanomezam-paha-soavan'Andriamanitra sy ny heriny" avy tamin'ny fiteny fahagola nanoratana izany ho amin'ny teny Anglisy izy.³ Avy eo dia navoakany sy naparitany ny Bokin'i Môrmôna. (Ho fampahalala lana bebe kokoa mikasika ity lohahevitra ity dia jereo

Iza koa no nahita ireo takela-bo-lamena ireo?

ireo pejy 22 sy 72 ao amिन'ity laharana ity.)

Inona no nitranga tamin'ilay rakitsora tra voalohany—ilay takela-bolamena?

Nahazo ireo takelaka ireo i Joseph Smith tamin'ny Septambra 1827 ary nanana izany hatramin'ny lohataonan'ny 1829. Rehefa nanoratra ny tantarany izy tamin'ny 1838 dia nanazava ny zavannitranga tamin'ireo takelaka: "Nony tonga haka izany ilay iraka [Môrônia], araka ny nifanarahana, dia natolotro azy izany; ka izy no efa mihay izany hatramin'ny andro faharoan'ny volana Mey, valo amby telopolo sy valonjato sy arivo" (Joseph Smith—Tantara 1:60).

Iza koa no nahita ireo takela-bolamena ireo?

Ankoatr'i Joseph Smith dia nisy lehilahy sy vehivavy maromaro no nahita ireo takelaka ary nijoro ho vavolombelona ny amin'ny fisiany. Nanoratra ny fijoroany ho vavolombelona tamin'ny fahitany ireo takelaka ireo Lehilahy Iraika ambin'ny Folo, fantatra amin'ny hoe Ireo Vavolombelona Telo sy Ireo Vavolombelona Valo ary ho an'ireo farany dia nihazona ireo takelaka mihitsy. Nampidirina eo amin'ny pejy voalohandoahan'ny Bokin'i Môrmôna tsirairay ny fijoroan'izy ireo ho vavolombelona.

Mijoro ho vavolombelona

mahery vaika ny amin'ny Bokin'i Môrmôna ireto lehilahy ireto, ary mety mihoatra noho izany satria ny sasantsany tamin'izy ireo dia "nisy fotoana tsy nifankahazo tamin'i Joseph," araky ny nolazain'ny Loholona Jeffrey R. Holland ao amin'ny Kôlejin'ny Apôstôly Roambinifolo. Na dia izany aza "nijoro ho vavolombelona mandra-maty [izy ireo] fa nahita anjely ary nihazona teo an-tanany ireo takelaka. 'Naseho anay izany tamin'ny alalan'ny herin'Andriamanitra, fa tsy herin'olombelona,' araka ny filazan'izy ireo. 'Noho izany dia fantatray tanteraka fa marina ity asa ity.'"⁴

Moa ve misy porofo mivaingana fa marina tokoa ny Bokin'i Môrmôna?

Na dia tsy ataontsika fototry ny finoana aza ireo porofo azo tsapain-tanana

dia misy porofo mahakasika ny fomba fiteny, tantara ary ny hainifahagola ho an'ny Bokin'i Môrmôna. Ohatra, nisy fotoana narabirabiana izany hoe raktosratra nosoratana tamin'ny takelaka metaly izany, saingy tao anatin'ny taona vitsivitsy izay dia karazana soratra masina tamin'ny takelaka metaly—izay nafennina tao anatin'ny vata vato ny sasany—no hita.

Nomarihan'ireo mpahait-sikerafiteny fa ireo teny sy andian-teny izay toa hafaha-fafa amin'ny teny Anglis y hita ao amin'ny Bokin'i Môrmôna dia manome ny dikany tsara amin'ny teny Hebrew sy ireo fiteny miarakaraka amin'izany izay fiteny fantatr'ireo olona ao amin'ny Bokin'i Môrmôna—fiteny izay tsy hain'i Joseph Smith mihitsy.

Kanefa tsy ireo karan'ny porofo ireo no mandresy lahatra antsika amin'ny fahamarinan'ny

Bokin'i Môrmôna. Resaka finoana sy fanambarana manokana izany.

Ahoana no ahafahako mahafantatra fa marina ny Bokin'i Môrmôna?

Very hevitra aho amin'ny Apokalypsy 22:18–19, izay milaza amintsika ny tsy hanampy na inona na inona ny tenin'Andriamanitra.

Iray amin'ireo fanalahidin'ny finoantsika dia ny fahafantarana fa manambaran'ny Sitrapony

RAHA TE-HIANA-TRA BEBE KOKOA MOMBA NY BOKI-N'I MÔRMÔNA

Manan-karena fam-pahafantarana ao amin'ny tranokala ary amin'ny fiteny maro izay afaka ny hanampy anao hianatra bebe kokoa momba ny Bokin'i Môrmôna ary hizara izany fampahafantarana izany amin'ny fianakavianao sy ny namanao.

- Raha hamaky ny Bokin'i Môrmôna ao amin'ny tranokala dia mitsidiha ny scriptures.lds.org/bm.
- Raha te-hianatra bebe kokoa momba ny Bokin'i Môrmôna, na hametraka fanontiana, na hifampiresaka amin'ny alalan'ny fifaneraserana amin'ny Internet amin'ireo misionera dia mandehana ao amin'ny mormon.org/book-of-mormon.
- Raha hangataka Bokin'i Môrmôna iray maimaimpoana dia mitsidiha ny mormon.org/free-book-of-mormon.
- Ho fampahalalana bebe kokoa sy hahitana lahatsora tra ary fanazavana bebe kokoa, dia jereo ny lds.org/study/topics/book-of-mormon?lang=eng.

amin'ireo Zanany eto an-tany Andriamanitra ary hanohy hanao izany. Mino ny Baiboly ho tenin'Andriamanitra isika kanefa tsy mino fa mitahiry ny fanambarana nomen'Andriamanitra rehetra izany na ireo izay mbola homeny ny Mpaminaniny. Eny na ankehitriny aza dia manohy manambara ny Sitrapony amin'ny alalan'ny mpaminany sy apôstôly velona Izzy, izay fototry Ny Fiagonan'i Jesoa Kristy ho an'ny Olomasin'ny Andro Farany (jereo ny Efesiana 2:20).

Rehefa nanakatona ny bokin'ny Fanambarana ny Apôstôly Jaona dia tsy ny boky faran'ny Baiboly akory izany. Tsy natambatra ho boky soratra masina iray ny Testamenta Taloha sy Vaovao—izay antsointsika ankehitriny hoe Baiboly—raha tsy tamin'ny taonjato fahatelo Taorian'i J.K.

Toy izany koa ny Deuteronomia 4:2 dia milaza amintsika ny tsy hanampiana ny tenin'i Mosesy. Raha ny marina, ity andininy ity, izay voasoratra taloha tao amin'ny Testamenta Taloha dia tsy mandà ny boky ambiny ao amin'ny Baiboly. Na i Mosesy na i Jaona dia tsy afaka ny hiresaka ny fanovana boky iray izay tsy mbola nisy akory; fa kosa

nampitandrina izy ireo ny amin'ny fanovàna ireo fampianarana marin'ny filazantsara.

Ny Bokin'i Môrmôna, izay mitahiry ny fahafenoan'ny filazantsara dia tsy manova ny tenin'Andriamanitra fa manamafy izany. (Ho fampahalalana bebe kokoa mikasika ity lohahevitra ity dia jereo ny pejy (24) sy (38) ato amin'ity laharana ity.)

Reko fa nasiam-panovana teo amin'ny Bokin'i Môrmôna hatramin'ny namoahana azy voalohany. Inona no niova ary nahoana?

Ny valin'ity fanontaniana ity dia miankina amin'ny fahatakarana kelikely momba ny dingan'ny fandikana sy fanontana ny Bokin'i Môrmôna.

1. Rehefa nandika ireo takela-bolamena tamin'ny alalan'ny herin'Andriamanitra i Joseph Smith dia nanonona ireo teny tamin'ny mpandika soratra. Matetika ireo mpandika soratra no nanao fahadisoana teo amin'ny fanoratana sy ny fitsipi-pitenenana teo am-panoratana ny teniny. Ohatra, ao amin'ny 1 Nefia 7:20 ireo teny hoe "feno alahelo" dia nodisoana teo amin'ny fanoratana azy. Tsy nianatra ireo mpitan-tsoratra ary tsy mbola manara-penitra ny fanoratana tamin'izany fotoana izany.

Ahoana no aha-fahako mahafantatra fa marina ny Bokin'i Môrmôna?

2. Ilay dikantenin'ny asa sora-tanana tany ifotony dia nanaovana tahadika mba hahafahana manao asa sora-tanana vaovao ho an'ny mpanao printy. Teo amin'izany dingana izany dia nasiam-panitsiana ireo fahadisoana ara-panoratana sy ara-pitsipipitenenana sasantsasany ary nasiana ihany koa mari-tsoratra. Kanefa nisy fahadisoana vaovao tafiditra rehefa nisy fahadisoana teo amin'ny fanovana tahadika ireo teny.

3. Nanao izay faran'ny vitany ny mpanao printy mba hametrahana ny teny araky ny tokony ho izy. Na dia izany aza dia matetiketa no nampiditra fahadisoana hafa izy. Ohatra, ao amin'ny Almà 57:25 dia diso ny teny "fifaliana" ary lasa hoe "fahavaloo."

4. Nijery tsara ireo famoaham-boky telo voalo-han'ny Bokin'i Môrmôna ny Mpaminany Joseph Smith, ary nanampy tamin'ny fanatsarana sy fampifanarahana araky ny tokony ho izy. Kanefa tsy hita ireo fahadisoana sasantsasany raha tsy efa taty amin'ny famoaham-boky farany taty aoriania. Ireo fahadisoan'ny mpanao printy tamin'ny 1981 ao amin'ny Almà 16:5 dia voahitsy ihany tamin'ny farany, izay nanovana ny teny hoe "izay" araky ny tokony ho izy—mampifanaraka izany amin'ny asa sora-tanana tany ifotony

araka ny nandikan'ny Mpaminany azy avy tamin'ny takela-bolamena.

5. Ireo fanovana hafa dia ahitana toko vaovao sy fanapatapahana andininy ary fanovozan-kevitra eny amin'ny farany ambanin'ny pejy miaraka amin'ny soratra masina mifandray aminy.

Mizarà Bokin'i Môrmôna Iray

Na inona na inona fanontaniana apetraky ny olona mikasika ny Bokin'i Môrmôna dia ilay boky ihany no fiarovan-tena tsara indrindra. Afaka mijoro ho vavolombelona momba ilay boky ianao, mizara anankiray amin'izany, ary manasa ny hafa hivavaka mikasika izany ho an'ny tenany manokana. Raha toa ka mahitsy fo sy manampaniriana marina te-hahafantatra raha marina ilay boky na tsia ny olona iray dia ny Tompo no "haneho ny fahamarinan' izany [amin'ilay olona] amin' ny herin'ny Fanahy Masina" (Môrônia 10:4). ■

FANAMARIHANA

1. Jereo ny ohatra ao amin'ny, Boyd K. Packer, "The Book of Mormon: Another Testament of Jesus Christ," *Liahona*, Jan. 2002, 71.
2. *Enseignements de Présidents de l'Eglise: Joseph Smith* (2007), 64.
3. *Enseignements: Joseph Smith*, 60.
4. Jeffrey R. Holland, "Safety for the Soul," *Liahona*, Nov. 2009, 90.

FIJOROANA HOVAVOLOM-BELONA IRAY, SY FANE-KEMPIHAVANANA IRAY, ARY VAVOLOMBELONA IRAY

Nataon'ny Loholona
Jeffrey R. Holland

Ao amin'ny Kôlejin'ny
Apôstôly Roambinifolo

reо fiekena masina nananako momba ny Mpamony sy ny Fiagonany naverina tamin'ny laoniny dia tonga tamiko fony aho zatovolahy rehefa namaky ny Bokin'i Môrmôna aho. Tamin'ny fotoana namakiako izany rakitsoratra masina izany no nahatsapako—niverimberina foana—ilay bitsiky ny Fanahy Masina tsy azo lavina izay nanambara tamin'ny fanahiko ny fahamarinany.

Fiantombohan'ny fahazavako ny famakiako ilay boky. Izany no loharanon'ny fahalalako ara-panahy voalohany fa velona Andriamanitra ary Raiko any an-danitra Izy ary nisy drafity ny fahasambarana izay narafitra any amin'ny mandrakizay ho ahy. Nitarika ahy izany hitia ny Baiboly Masina sy ireo soratra masina hafa ankatoavin'ny Fiagonana. Nampianatra ahy hitia an'i Jesoa Kristy Tompo izany sy hahatsinjo ny fangorahany feno famindram-po ary hieritreritra momba ny fahasoavan'ny Sorompanavotany ary ny halehiben'izany.

Noho ny fahafantarako manokana fa ny Bokin'i Môrmôna—testamenta iray hafa sy fanekepihavanana iray vaovao—dia vavolombelona marina manambara fa i Jesoa no Kristy, dia nahafantatra koa aho fa mpaminanin'Andriamanitra i Joseph Smith. Hoy ny rain'ny raiben'ny raibeko tany am-piandohan'ny Famerenana tamin'ny laoniny hoe: “Tsy misy olona ratsy toetra afaka nanoratra boky toy ity; ary tsy misy olona tsara toetra hanoratra azy raha tsy hoe marina izany ary hoe nodidian'Andriamanitra izy mba hanao izany.”¹

Ireo zavatra voalohany ninoako dia nampian'ireo fotoana nahazoana fanazavana sy fanehoana masina izay nanome lanja lalina ny fainako ankehitriny ary nampisy tanjona ny fainako sy fototra mafy orina iorenan'ny fijo-roako ho vavolombelona.

Ankehitriny, tsy nandeha sambo niaraka tamin'ny rahalahin'i Jareda aho. Tsy naheno an'i Benjaminia Mpajaka nanao ilay toriteny nozaraina tamin'ny fomban'ny anjely aho. Tsy teo anivon'ireo Nefita maro izay nikasika

Mijoro ho vavolombelona aho fa ny Bokin'i Môrmôna dia fanekepihavanana iray vaovao, testamenta iray vaovao avy tany amin'ilay Tany Vaovao ho an'izao tontolo izao.

ny ratran'ny Tompo nitsangana tamin'ny maty aho, na koa niara-nitomany tamin'i Môrmôna sy Môrônîa noho ny faharavan'ny sivilizasiôna iray. Saingy ilay fijoroana ho vavolombeloko momba ity rakitsoratra ity sy ny fiadanana entiny ho an'ny fon'olombelona iray—izay nomena ahy tamin'ny alalan'ny bitsiky ny Fanahy Masina toy ny nanomezana izany anao—dia raiki-tapisaka sy mazava toy ny azy ireo. Mijoro ho vavolombelona momba ity boky ity aho ka manao izany amimpahatokiana toy ireny hoe nahita ireo takelabolamena ireny niaraka tamin'ireo Vavolombelona Telo sy Valo.

Mbola mijoro ho vavolombelona koa aho ftsy misy na iza na iza amintsika hahazo finoana feno ao anatin'ity asan'ny andro farany ity ary avy eo hahazo fiadanana tena lehibe amin'izao androntsika izao raha tsy efa mahfantatra ny maha avy amin'Andriamanitra ny Bokin'i Môrmôna izy sy ny maha Andriamanitra an'i Jesoa Kristy Tompo izay momba Azy no ijoroan'izany ho vavolombelona. Toy ny nilazan'i Môrmôna tamin'i Môrônîa tao anatin'ny fotoana tena nanahirana azy ireo no ilazako koa ao anatin'izao fotoana manahirana antsika izao hoe: “Aoka ho mahatoky ao amin'i Kristy. . . . Ary enga anie ny fahasoavan'Andriamanitra Ray izay any an-danitra avo ny sezafandrianany sy ny an'i Jesoa Kristy Tomponsika izay mipetraka eo an-tanana ankavan'an'ny heriny . . . ho aminao sy hiara-hitoetra aminao mandrakizay” (Môrônîa 9:25–26).

Ny Bokin'i Môrmôna dia fanehoana masina ny fanekepihavanana lehibe farany nataon'i Kristy tamin'ny zanak'olombelona. Faneke-

pihavanana vaovao izany ary testamenta vaovao avy tany amin'ilay Tany Vaovao ho an'izao tontolo izao. Ny havazana handehanako dia ilay Hazavany. Ny Famindrampony sy ny Hatsarany dia nitarika ahy—sy ianao—hijoro ho vavolombelona momba Azy eo amin'izao tontolo izao. ■

FANAMARIHANA

1. George Cannon, voalaza tao amin'ny “The Twelve Apostles,” ao amin'ny edisionan'i Andrew Jenson, *The Historical Record*, 6:175.

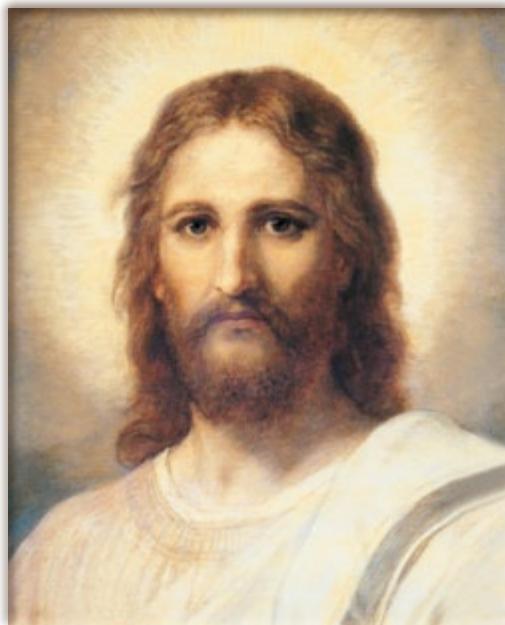

Ary dia Nositrainy Daholo Izy Ireo, Nataon'i Gary Kapp

"Moa va ianareo manana ireo izay marary eo anivonareo?
Ento aty ireo. . . .

"...Satria hitako fa ampy ny finoanareo hanasitranako anareo.
"Ary ny zava-nitranga, rehefa avy niteny toy izany Izy, dia
niara-nientana ny valalabemandry iray manontolo, nandroso

niaraka tamin' ny mararin sy ny oriny ary ny maleminy, ary
niaraka tamin' ny jambany, ary niaraka tamin'ny marenin sy
tamin' ireo izay nijaly na manao ahoana na manao ahoana
izany; ary nositrainy ny tsirairay avy taminy arakaraka ny
nitondrana azy teo anoloany" (3 Nefia 17:7-9).

"Ary ankehitriny ... ianareo rehetra faran'ny tany, miainoa ireto teny ireto sady minoa an'i Kristy; ary raha tsy mino ireto teny ireto ianareo, dia minoa an'i Kristy. Ary raha mino an'i Kristy ianareo, dia hino ireto teny ireto, satria tenin'i Kristy ireo ary ... mampianatra ny olon-drehetra ireo mba hanao ny tsara.

"Ary raha tsy tenin'i Kristy ireo, dia tsarainareo-fa hasehon'i Kristy anareo amin-kery sy voninahi-dehibe amin'ny andro farany fa teniny ireo" (2 Nefia 33:10-11).